

LIETUVOS RYŠIŲ SEKTORIUS
2020

2021-12-23 Nr. ND-10
Vilnius

LIETUVOS
RESPUBLIKOS
RYŠIŲ
REGULIAVIMO
TARNYBA

TURINYS

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRO ĮŽANGINIS ŽODIS	4
LIETUVOS RESPUBLIKOS RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS DIREKTORIAUS ĮŽANGINIS ŽODIS	6
RYŠIŲ SEKTORIAUS APŽVALGA	9
ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ PASLAUGŲ RINKA	11
1. Bendroji elektroninių ryšių rinkos apžvalga	11
2. Telefono ryšys	17
2.1. Bendroji telefono ryšio paslaugų rinkos apžvalga	17
2.2. Viešosios judriojo telefono ryšio paslaugos	19
2.2.1. Judriojo telefono ryšio balso paslaugos	21
2.2.2. Judriojo telefono ryšio SMS ir MMS paslaugos	26
2.3. Viešosios fiksuotojo telefono ryšio paslaugos	29
2.4. Didmeninės viešųjų ryšių tinklų teikimo ir didmeninės viešosios telefono ryšio paslaugos	35
2.4.1. Bendroji rinkos apžvalga	35
2.4.2. Skambučių tranzito paslaugos	36
2.4.3. Skambučių užbaigimo paslaugos	39
2.4.3.1. Skambučių užbaigimas viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	39
2.4.3.2. Skambučių užbaigimas viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	41
3. Duomenų perdavimas	44
3.1. Bendroji duomenų perdavimo paslaugų rinkos apžvalga	44
3.2. Mažmeninės interneto prieigos paslaugos	46
3.2.1. Mažmeninės interneto prieigos paslaugos, teikiamos naudojant fiksuotojo ryšio technologijas	48
3.2.2. Mažmeninės interneto prieigos paslaugos, teikiamos naudojant judriojo ryšio technologijas	54
3.3. Didmeninės interneto prieigos paslaugos	61
3.4. Kitos duomenų perdavimo paslaugos	63
3.4.1. Mažmeninės kitos duomenų perdavimo paslaugos	64
3.4.2. Didmeninės kitos duomenų perdavimo paslaugos	67
4. Televizija ir radijas	69
4.1. Bendroji televizijos ir radijo paslaugų rinkos apžvalga	69
4.2. Mažmeninės mokamos televizijos paslaugos	71
4.3. Didmeninės televizijos ir radijo programų siuntimo paslaugos	75

5. Prieiga prie fizinės infrastruktūros	76
PAŠTO PASLAUGOS RINKA	79
1. Bendroji pašto paslaugos rinkos apžvalga	79
2. Korespondencijos siuntos.....	83
3. Pašto siuntiniai.....	83
4. Universalioji pašto paslauga	86
5. Konkurencija pašto rinkoje	91
1 priedas	94
2 priedas	99
3 priedas	101
4 priedas	102

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRO ĮŽANGINIS ŽODIS

Lietuvos ryšių sektorius – vienas dinamiškiausių mūsų šalies ūkio segmentų. Kartu šis sektorius yra visos skaitmeninės ekonomikos pagrindas. Pandemijos ir karantino paženklinti praėję metai parodė, kaip gyvybiškai svarbu turėti galimybę naudotis kokybiškomis ryšių paslaugomis. Tuo metu, kai daugelis darbuotojų persikėlė dirbti į namus, kai iš namų vyko ir mokymosi procesas, dar labiau išaugo balso ir vaizdo skambučių, interneto prieigos paslaugų apimtis. Lietuvoje gerai išplėtoti elektroninių ryšių tinklai, skaitmeniniai įrankiai suteikė galimybes veikti, dirbti ir mokytis nuotoliniu būdu.

Lietuvoje jau 61 proc. namų ūkių pasiekia itin spartus (100 Mbps ir didesnės spartos) fiksuotasis plačiajuostis ryšys ir mūsų šalis pagal šį rodiklį viršija Europos Sąjungos (ES) vidurkį apie 17 proc. (ES vidurkis – 44 proc.), tačiau didesnės duomenų perdavimo spartos, reikalingos sklandžiam nuotoliniam darbui ir mokymuisi užtikrinti, poreikis vis tiek išlieka didelis. Pirmieji žingsniai šia kryptimi jau žengti – atlikta detali Lietuvos plačiajuosčio ryšio tinklų infrastruktūros ir jos panaudojimo analizė ir apibrėžtos skaitmeninio junglumo gerinimo kryptys bei priemonės, kurios bus pradėtos įgyvendinti kitais metais.

Turime patvirtintas Susisieikimo ministerijos inicijuotas Lietuvos Respublikos penktosios kartos judriojo ryšio (5G) plėtros 2020–2025 m. gaires. Jų tikslas – užtikrinti laipsnišką, kontroliuojamą 5G ryšio plėtrą, kartu sukurti 5G plėtrą skatinančią teisinę bei investicinę aplinką Lietuvoje. Be 5G plėtros gairių, svarbu įgyvendinti ir papildomas priemones, kurios skatintų naujos kartos ryšio sistemų praktinį pritaikymą įvairiuose valstybės sektoriuose, diegti ir testuoti inovacijas, paremtas 5G ryšiu (autonominį transportą, bepiločius orlaivius, virtualią realybę, daiktų internetą ir kt.). Spartus susisieikimo inovacijų diegimas užtikrins aukštos pridėtinės vertės darbo vietų, grįstų duomenimis, kūrimą Lietuvoje.

Dar vienas svarbus ryšių sektoriaus iššūkis – paskatinti inovatyvių judriojo ryšio technologinių sprendimų – integruotų abonentų identifikavimo modulių eSIM ir nuotolinio ryšio paslaugų aktyvavimo diegimą ir naudojimą šalyje. Lietuva turi išskirtinę galimybę tapti viena iš pirmųjų valstybių pasaulyje, suregulavusių šiuos procesus ir taip paskatinusi visaverčių, šiuo funkcionalumu pagrįstų paslaugų atsiradimą. Tą pasiekti padės ne tik inicijuoti reikalingi Elektroninių ryšių įstatymo pakeitimai, tačiau ir pradėta rengti „Integruotų abonentų identifikavimo modulių (eSIM) naudojimo skatinimo Lietuvoje modelio“ studija.

Pandemijos nulemtų grėsmių ir ribojimų kontekste elektroniniai ryšiai ir technologijos tapo nepakeičiami ne tik palaikant ryšius su artimaisiais ir kolegomis, bet ir apsirūpinant būtiniausiomis prekėmis. Šiuo sudėtingu metu išskirtinis vaidmuo teko pašto paslaugų rinkos dalyviams.

Elektroninių ryšių ir pašto paslaugų sinergija bei jų prieinamumas ir toliau bus svarbūs Lietuvos verslo plėtrai, o ypač kuriant galimybes smulkioms ir vidutinės įmonėms parduoti savo prekes ir paslaugas tiek Lietuvoje, tiek ir visame pasaulyje. Tai ypač aktualu skatinant regioninę plėtrą, gerinant nutolusiose vietovėse gyvenančių žmonių užimtumo situaciją ir skatinant greitesnę atsigavimą.

Lietuva siekia ambicingų tikslų ir sparčiai žengia pirmyn diegdama pažangių technologijų sprendimus. Tikiu, kad mūsų inovatyvūs sprendimai taps pavyzdžiu ir kitoms ES šalims.

Susisiekimo ministras

Marius Skuodis

LIETUVOS RESPUBLIKOS RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS DIREKTORIAUS ĮŽANGINIS ŽODIS

2020 metais pandemija palietė visas mūsų gyvenimo sritis. Teko skubiai prisitaikyti prie naujos realybės ir tęsti būtinas veiklas, kad užklupusios pandemijos poveikis būtų kuo mažesnis. Daugelis Lietuvos ūkio sektoriaus sričių patyrė neigiamas *Covid-19* pandemijos pasekmes. Šioje situacijoje ryšių sektoriui teko svarbus ir išskirtinis vaidmuo, ryšiai buvo vadinami „karantino herojais“ ir šis vardas pelnytas ne veltui. Lietuvos įmonės ir gyventojai turėjo skubiai pereiti prie nuotolinio darbo ar mokymosi, atrasti pramogas ir bendravimą ryšių priemonėmis. Dėl to 2020 metais išaugo interneto ir telefonijos paslaugų naudojimas, o pašto paslaugos, kaip esminio e. prekybos elemento, paklausa išaugo, rekordiškai padidėjus siuntinių srautams. Tad nestebina, kad nuo 2015 m. prasidėjęs nuoseklus sektoriaus pajamų augimas tęsėsi ir 2020 metais: per metus pašto paslaugos rinkos pajamos išaugo 11,3 proc., o elektroninių ryšių rinkos – 2,5 proc.

Jau ne vienerius metus elektroninių ryšių paslaugų segmente matoma vadinamųjų tradicinių paslaugų keitimo internetu teikiamomis alternatyvomis tendencija. 2020 m. internetinių paslaugų augimui dar didesnę pagreitį suteikė *Covid-19* pandemija, nes dauguma veiklų persikėlė į interneto erdvę. Ypač augo mobiliojo ryšio technologijomis teikiamos interneto prieigos paslaugų (mobiliojo interneto) apimtys – šiuo aspektu neatsilikame nuo Europos lyderių. Stebime, kaip kasmet auga aktyvių SIM kortelių, naudojamų interneto prieigos paslaugoms teikti, skaičius. Per metus tokių SIM kortelių skaičius išaugo 9,0 proc. ir 2020 m. pabaigoje siekė 3 236,4 tūkst. Kad Lietuvos vartotojai buvo ypač aktyvūs internete, liudija ir 2020 m. 45,6 proc. išaugęs (palyginti su 2019 m.) vieno paslaugų gavėjo išsiųstų ir priimtų duomenų kiekis per mėnesį – tai sudarė 19,9 GB.

2020 metais augo ne tik mobiliojo telefono ryšio skambučių trukmė, bet ir nuo 2015 m. palaipsniui mažėjusi fiksuotojo telefono ryšio skambučių trukmė (atitinkamai – 16,6 proc. ir 3,2 proc.).

2020 metais būta ir su *Covid-19* pandemija nesusijusių, bet Lietuvos ryšių sektoriaus vystymuisi įtakos turėsiančių įvykių. 2020 m. lapkričio 10 d. „Telia Lietuva“, AB, testavimo tikslais įjungė naujosios kartos 5G mobiliojo ryšio stotis. Tai puiki galimybė tiek operatoriams, tiek reguliuotojui gauti reikiamą informaciją apie 5G veikimą ir tinkamai pasirengti 5G radijo dažnių aukcionui Lietuvoje.

Metų pabaigoje AB Lietuvos radijo ir televizijos centras pranešė, kad perleidęs interneto, duomenų perdavimo ir IPTV verslą, plėtojamą su „Mezon“ prekės ženklu, pasitraukia iš mažmeninės telekomunikacijų rinkos.

Pašto paslauga pastaraisiais metais patiria reikšmingų transformacijų, kurias daugiausia lemia naujų technologijų plėtra, t. y. augantis elektroninių priemonių naudojimas bei procesų automatizavimas. Užklupusi pandemija 2020 metais Lietuvos pašto sektoriui tapo dideliu išbandymu, bet kartu suteikė ir augimo galimybių. Dėl fizinės veiklos apribojimų prekybai persikėlus į elektroninę erdvę, išaugo ir siuntinių pristatymo paslaugos mastai. RRT duomenys rodo, kad 2020 m., palyginti su 2019 m., pašto siuntinių skaičius išaugo 55,2 proc., o nuo 2015 jų skaičius padidėjo 3,4 karto.

E. laiškamams bei e. sąskaitoms pakeičiant popierinius dokumentus, mažėja korespondencijos siuntų kiekis: per 2020 m. jis sumažėjo 18,3 proc. Mažėja ir universaliosios pašto paslaugos apimtys: per 2020 m. išsiųsta ir gauta 24,1 proc. mažiau siuntų.

2020 m. matoma tradicinių pašto paslaugos teikimo vietų, tokių kaip stacionariosios pašto paslaugos teikimo vietos, pašto dėžutės, nuomojamosios pašto dėžutės, skaičiaus mažėjimo ir modernių pašto paslaugos teikimo vietų plėtros tendencija. Pavyzdžiui, paštomatų skaičius per metus išaugo 52,0 proc. iki 836 vnt. Pašto paslaugos teikėjų investicijos akivaizdžiai rodo, kad paslaugos teikimo laukia pokyčiai. 2020 m. investicijos daugiausia nukreiptos į pašto tinklo, ypač į siuntų savitarnos terminalų (paštomatų), plėtrą ir modernizavimą bei inovatyvius logistikos programinės įrangos sprendimus.

Apibendrinant 2020-uosius metus, galima pasidžiaugti, kad Lietuvos ryšių sektorius pasirodė esantis pakankamai brandus ir atsparus kritinėse situacijose, nes pavyko užtikrinti esmines paslaugas ir veiklos tęstinumą tiek Lietuvos gyventojams, tiek verslui. Sektoriaus dalyviams pavyko prisitaikyti prie naujos realybės rinkose – tai rodo sektoriaus rezultatai.

Ryšių reguliavimo tarnybos direktorius

Feliksas Dobrovolskis

Šalies pavadinimas	Lietuva
Sostinė	Vilnius
Plotas, km ²	65 200
Gyventojų skaičius	2 795 175
Namų ūkių skaičius	1 350 326
Šalies telefono kodas	+370
Interneto domenas	.lt

SVARBU!

- Grafikuose kairėje pusėje pateikti skaičiai (pvz., +3,2%; -4,5%) rodo atitinkamų rodiklių pokyčius 2020 m. (teigiamus, neigiamus), palyginti su 2019 m.
- Ataskaita „Lietuvos ryšių sektorius 2020 m.“ parengta naudojant elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų teikėjų bei pašto paslaugos teikėjų pateiktą informaciją apie vykdytą elektroninių ryšių ir pašto veiklą. Ataskaitoje taip pat panaudota Europos Komisijos bei kitų viešai prieinamų patikimų šaltinių informacija.
- Elektroninių ryšių paslaugų ir pašto paslaugos teikėjų sąrašai pateikiami 1 ir 2 prieduose.
- Elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų teikėjų bei pašto paslaugos teikėjų pateikti duomenys gali būti atnaujinami ir po atitinkamų metų ataskaitos paskelbimo, todėl skirtingų metų ataskaitose pateikiami ankstesnių laikotarpių duomenys gali skirtis.
- Ataskaitos lentelėse ir paveiksluose pateikiami duomenys yra apvalinami iki dešimtųjų dalių, todėl rinkos dalių bendra suma ne visada lygi 100 proc.
- Ataskaitoje nurodytos paslaugų teikėjų gautos pajamos ar rodikliai, kuriems skaičiuoti naudojamos pajamų vertės, yra be PVM.
- Ataskaitoje skvarbai skaičiuoti naudojamas atitinkamų metų gyventojų ir namų ūkių skaičius pateikiamas 3 priede.
- Kai kurių rodiklių apskaičiavimo metodikos pateikiamos 4 priede.

RYŠIŲ SEKTORIAUS APŽVALGA

Ryšių paslaugų teikėjai	178
Didžiausias paslaugų teikėjas	„Telia Lietuva“, AB
Didmeninės ryšių sektoriaus pajamos, mln. Eur	141,4
Mažmeninės ryšių sektoriaus pajamos, mln. Eur	794,5
Bendros ryšių sektoriaus pajamos, mln. Eur	935,9

SVARBU!

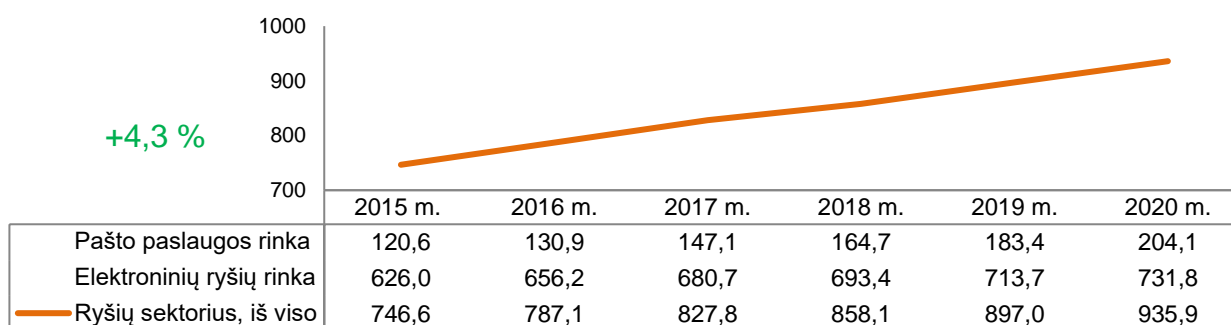
- Šiame ataskaitos skyriuje kiti ryšių paslaugų teikėjai yra visi ryšių paslaugų teikėjai, išskyrus UAB „Bitė Lietuva“, UAB „DHL Lietuva“, UAB „DPD Lietuva“, AB Lietuvos pašta, UAB „Cgates“, UAB „Tele2“, „Telia Lietuva“, AB, ir UAB „Venipak Lietuva“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Lietuvos ryšių sektorių sudaro dvi paslaugų rinkos: elektroninių ryšių rinka ir pašto paslaugos rinka. Vertinant šias rinkas kartu, matyti, kad 2020 m. pabaigoje 178 ūkio subjektai vertėsi elektroninių ryšių veikla arba teikė pašto paslaugą, tai yra 9 ūkio subjektais daugiau nei 2019 m. (žr. 1 lentelę).

1 lentelė. Ūkio subjektų, kurie vertėsi elektroninių ryšių veikla arba teikė pašto paslaugą, skaičius pagal rinkas, vnt., 2015–2020 m.

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Elektroninių ryšių rinka	132	139	127	116	121	127
Pašto paslaugos rinka	47	55	46	45	48	51
Visi teikėjai	179	194	173	161	169	178

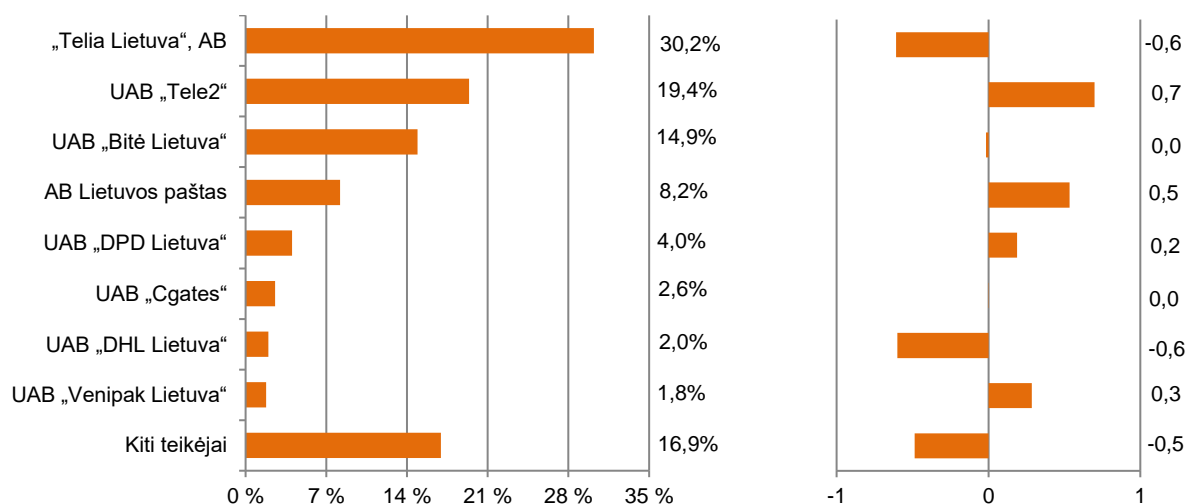
Ryšių sektoriaus pajamos augo visu nagrinėjamu 2015–2020 m. laikotarpiu (žr. 1 pav.). 2020 m. jos siekė 935,9 mln. Eur ir buvo 4,3 proc. arba 38,9 mln. Eur didesnės nei 2019 m. Dėl prasidėjusios *Covid-19* pandemijos stipriai susitraukus kai kuriems paslaugų sektoriams 2020 m. BVP pokytis Lietuvoje buvo - 1,3 proc. 2020 m. ryšių sektoriaus pajamos augo sparčiau nei BVP. *Covid-19* pandemija labai greitai pakeitė mūsų visų kasdienybę – mokymosi, darbo, apsipirkimo, bendravimo su artimaisiais ir draugais būdą ir aplinką. Šie pokyčiai turėjo įtakos ir Lietuvos ryšių sektoriui, 2020 m. ūgtelėjo abiejų rinkų pajamos: pašto paslaugos rinkos – 11,3 proc. arba 20,7 mln. Eur, elektroninių ryšių rinkos – 2,5 proc. arba 18,2 mln. Eur. Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad pašto paslaugos rinkos dalis visu 2015–2020 m. laikotarpiu pagal bendras ryšių sektoriaus pajamas sudarė daug mažesnę, tačiau kasmet augančią dalį: 2020 m. ji siekė 21,8 proc. (2019 m. – 20,4 proc.).

1 pav. Ryšių sektoriaus pajamos, mln. Eur, 2015–2020 m.

Šaltinis: RRT.

2015–2020 m. laikotarpio ryšių sektoriaus struktūra tiek pagal pajamas, tiek pagal veiklos kryptį rodo, kad sektoriuje vyravo elektroninių ryšių paslaugų teikėjai (žr. 1 lentelę ir 2 pav.). 2020 m. iš 178 ryšių sektoriuje veikusių ūkio subjektų daugiausia pajamų gavo elektroninių ryšių paslaugas teikianti „Telia Lietuva“, AB (30,2 proc.), nors jos rinkos dalis per 2020 m. sumažėjo 0,6 procentinio punkto. Kiti du iš ryšių paslaugų teikimo daugiausia pajamų gavę teikėjai buvo UAB „Tele2“ ir UAB „Bitė Lietuva“, atitinkamai užėmę 19,4 proc. ir 14,9 proc. rinkos dalis. Didžiausio pašto paslaugos teikėjo AB Lietuvos pašto pajamos 2020 m. sudarė 8,2 proc. visų ryšių sektoriaus pajamų. Tikėtina, kad sparčiai augant pašto paslaugos rinkos pajamoms į didžiausių viso ryšių sektoriaus paslaugų teikėjų sąrašą gali patekti ir daugiau pašto paslaugos teikėjų.

2 pav. Ryšių sektoriaus paslaugų teikėjų užimamos rinkos dalys pagal pajamas, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.

Šaltinis: RRT.

2020 m. augo paslaugų teikėjų skaičius. 2020 m. Covid-19 pandemija turėjusi įtakos visų mūsų kasdienybei, palietė ir ryšių sektorių: augo ne tik interneto prieigos paslaugų poreikis, bet ir pašto siuntinių kiekiai, daugelyje paslaugų segmentų vis gausėjančiam paslaugų gavėjų ratui buvo siūlomos konkurencingos paslaugos, užtikrinant aukštą teikiamų paslaugų kokybę. Tai lėmė 4,3 proc. ryšių sektoriaus metinį pajamų augimą – augo tiek pašto paslaugos rinka, tiek ir elektroninių ryšių rinka. Toks augimas leidžia tikėtis pozityvių ateities tendencijų.

ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ PASLAUGŲ RINKA

1. Bendroji elektroninių ryšių rinkos apžvalga

Elektroninių ryšių paslaugų teikėjai	127
Didmeninės pajamos, mln. Eur	140,3
Mažmeninės pajamos, mln. Eur	591,6
Bendros pajamos, mln. Eur	731,8
Investicijos, mln. Eur	81,7

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti elektroninių ryšių paslaugų teikėjai yra visi elektroninių ryšių paslaugų teikėjai, išskyrus UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Cgates“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centras, UAB „Tele2“ ir „Telia Lietuva“, AB (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Elektroninių ryšių paslaugų rinką galima suskirstyti į 4 paslaugų grupes:

- telefono ryšio paslaugos;
- duomenų perdavimo paslaugos;
- televizijos ir radijo paslaugos;
- prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugos.

Paslaugų teikėjai. Elektroninių ryšių veikla besiverčiančių asmenų skaičius 2020 m. padidėjo 6 ūkio subjektais ir siekė 127. Daugiausia, kaip ir ankstesniais metais, buvo duomenų perdavimo paslaugų teikėjų (žr. 2 lentelę). 2020 m. pabaigoje AB Lietuvos radijo ir televizijos centras baigė sandorį, kuriuo perleido UAB „Bitė Lietuva“ interneto, duomenų perdavimo ir IPTV verslą, plėtojamą su „Mezon“ prekės ženklu. Po „Mezon“ paslaugų pardavimo AB Lietuvos radijo ir televizijos centras pranešė, kad pasitraukia iš mažmeninės telekomunikacijų rinkos.

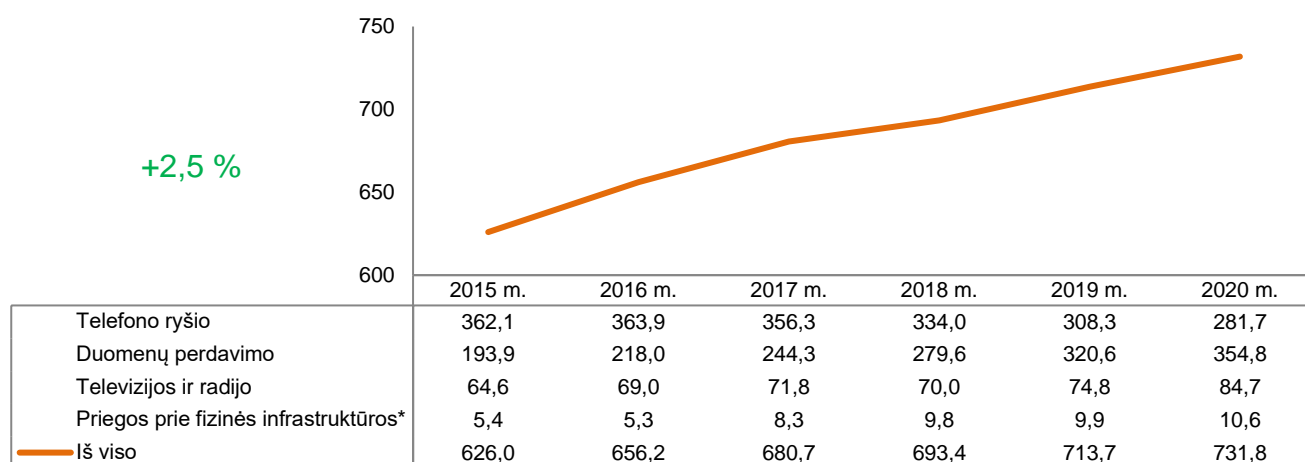
2 lentelė. Paslaugas teikusią elektroninių ryšių paslaugų teikėjų skaičius, vnt., 2015–2020 m.

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Telefono ryšio paslaugos	49	53	49	46	51	55
Duomenų perdavimo paslaugos	103	106	93	87	87	89
Televizijos ir radijo paslaugos	43	42	40	41	40	43
Prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugos	14	15	15	16	15	16
Visų paslaugų	135	140	127	116	121	127

Šaltinis: RRT.

Pajamos. 2020 m. elektroninių ryšių rinkos pajamos toliau augo (žr. 3 pav.). Palyginti su 2019 m., 2020 m. pajamos išaugo 2,5 proc. arba 18,2 mln. Eur ir siekė 731,8 mln. Eur. 2020 m. didžiausią elektroninių ryšių sektoriaus pajamų dalį (48,5 proc.) sudarė pajamos, gautos iš duomenų perdavimo paslaugų teikimo, o pajamos iš telefonijos paslaugų teikimo sudarė 38,5 proc. (2019 m. atitinkamai 44,9 proc. ir 43,2 proc.). 2020 m. pajamos, gautos teikiant televizijos ir radijo paslaugas, sudarė 11,6 proc., o teikiant prieigos prie

fizinės infrastruktūros paslaugas – 1,5 proc. 2020 m., palyginti su 2019 m., pajamos, gautos teikiant televizijos ir radijo paslaugas, išaugo 10,0 mln. Eur arba 13,3 proc.

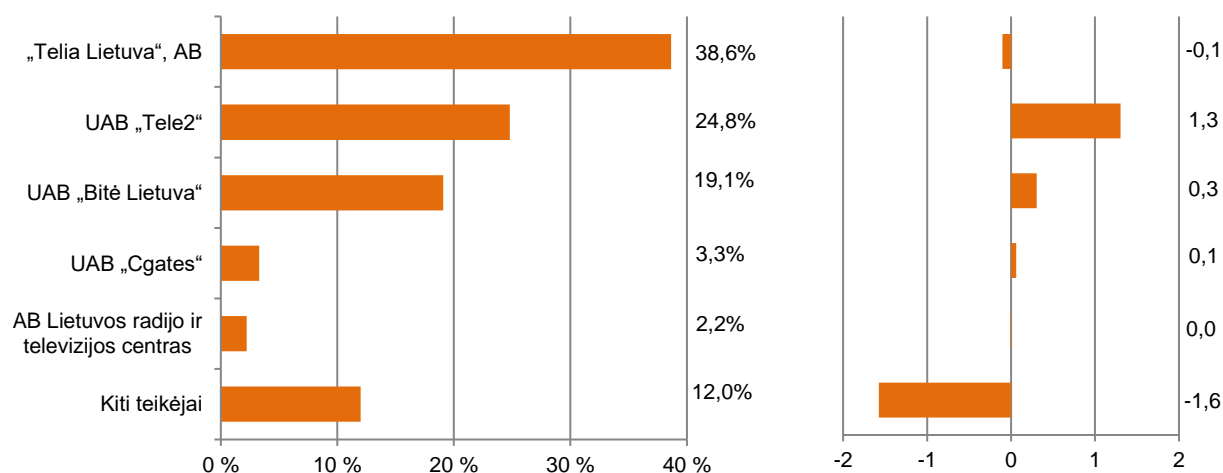

* Iki 2017 m. apima pajamas, gautas tik už prieigos prie nenaudojamos šviesolaidinės linijos skaidulos paslaugą.

3 pav. **Elektroninių ryšių rinkos pajamų struktūra pagal paslaugų grupes, mln. Eur, 2015–2020 m.**

Šaltinis: RRT.

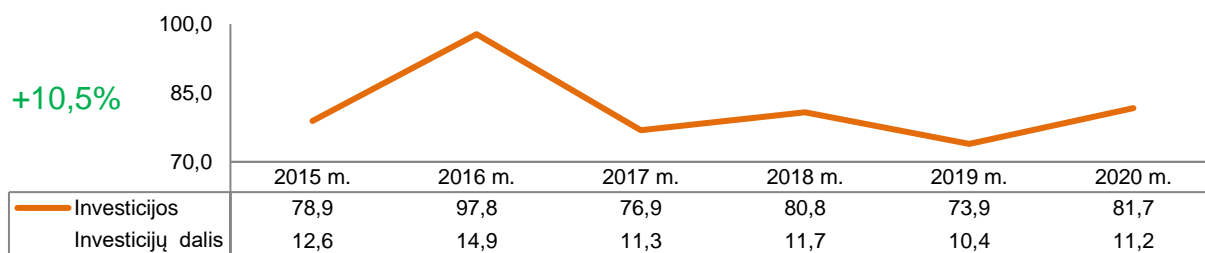
2020 m. „Telia Lietuva“, AB, išliko elektroninių ryšių rinkos lydere, vertinant pagal pajamas, nors per metus jos rinkos dalis neženkiai sumažėjo (0,1 procentinio punkto) ir sudarė 38,6 proc. visų elektroninių ryšių rinkos pajamų (žr. 4 pav.). Vertinant procentiniais punktais visų elektroninių ryšių paslaugas teikusių asmenų užimamas rinkos dalis, matyti, kad 2020 m. labiausiai išaugo UAB „Tele2“ rinkos dalis – 1,3 procentinio punkto.

4 pav. **Elektroninių ryšių rinkos pajamų struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.**

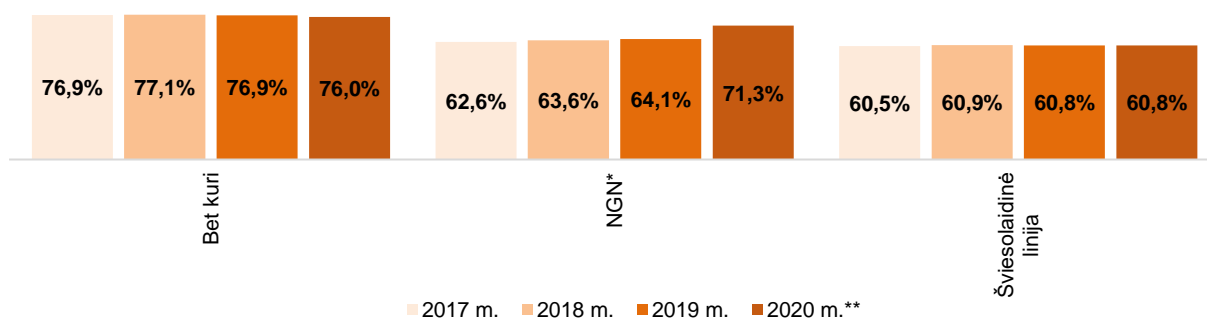
Šaltinis: RRT.

Investicijos. 2020 m., palyginti su 2019 m., investicijos į elektroninių ryšių infrastruktūrą išaugo 7,8 mln. Eur ir siekė 81,7 mln. Eur (žr. 5 pav.). Kaip ir ankstesniais laikotarpiais, daugiausia buvo investuojama į plačiajuosčio ryšio tinklus: į judriojo ryšio 4G tinklus (angl. *Long Term Evolution*, LTE) ir į šviesolaidinių ryšio linijų tinklus. Apžvelgiant elektroninių ryšių rinkos plėtros galimybes, yra svarbu įvertinti ir investicijų santykį su bendrosiomis šios rinkos pajamomis. 2020 m. investicijų į elektroninių ryšių infrastruktūrą santykis su bendrosiomis šios rinkos pajamomis siekė 11,2 proc.

5 pav. Investicijos į elektroninių ryšių infrastruktūrą, mln. Eur, ir investicijų į elektroninių ryšių infrastruktūrą santykis su bendrosiomis elektroninių ryšių rinkos pajamomis, proc., 2015–2020 m.
Šaltinis: RRT.

Viešųjų fiksuotojo ryšio tinklų išvystymas. Lietuvoje 2017–2020 m. viešaisiais fiksuotojo ryšio tinklais bet kuriomis linijomis (varinėmis linijomis arba šviesolaidinėmis linijomis, arba bendraašio kabelio linijomis) buvo pasiekama 76,0 proc. visų gyvenamųjų patalpų (žr. 6 pav.). 2020 m., palyginti su 2019 m., viešųjų fiksuotojo ryšio tinklų padengiamumas neženkiai sumažėjo, daugiausiai dėl to, kad nespėjo apimtimi pasivyti augančio gyvenamųjų patalpų skaičiaus, taip pat sumažėjimą lėmė nuo 66,2 proc. 2019 m. iki 41,1 proc. 2020 m. nukritęs padengiamumas varinėmis linijomis be VDSL technologijos. Pastebėtina, kad operatoriai intensyviai investuoja į naujos kartos tinklo (NGN) plėtrą. 2020 m., palyginti su 2019 m., naujos kartos tinklo (NGN) išvystymas išaugo 7,2 procentinio punkto – šiuo tinklu 2020 m. buvo pasiekama 71,3 proc. visų gyvenamųjų patalpų. Tokį spartų NGN augimą daugiausiai lėmė varinių linijų su VDSL technologija plėtojimas (2019 m. jomis buvo pasiekama 3,8 proc., 2020 m. – 27,1 proc. visų gyvenamųjų patalpų). 2020 m., kaip ir 2019 m., šviesolaidinėmis linijomis buvo pasiekama 60,8 proc. visų gyvenamųjų patalpų.

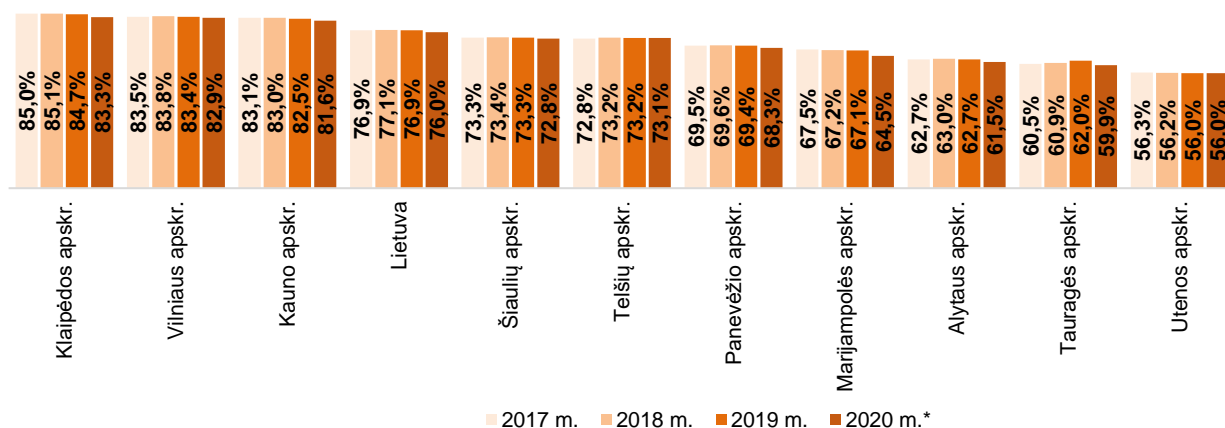
* NGN – naujos kartos tinklas, apimantis šviesolaidinę liniją, varinę liniją su VDSL technologija ir bendraašio kabelio liniją su Docsis 3.x technologija.

** Preliminarūs duomenys, kurie dar gali būti tikslinami.

6 pav. Fiksuotojo ryšio tinklų išvystymas Lietuvoje pagal ryšio linijas, proc., 2017–2020 m.

Šaltinis: RRT.

Vertinant pagal gyvenamųjų patalpų padengiamumą, matyti, kad 2017–2020 m. viešieji fiksuotojo ryšio tinklai geriausiai buvo išvystyti Klaipėdos apskrityje (83,3 proc.), Vilniaus apskrityje (82,9 proc.) ir Kauno apskrityje (81,6 proc.) (žr. 7 pav.). Šiose 3 apskrityse viešųjų fiksuotojo ryšio tinklų išvystymas buvo didesnis nei bendras visos Lietuvos viešųjų fiksuotojo ryšio tinklų padengiamumas. Mažiausiai viešieji fiksuotojo ryšio tinklai buvo išvystyti Alytaus, Tauragės ir Utenos apskrityse.

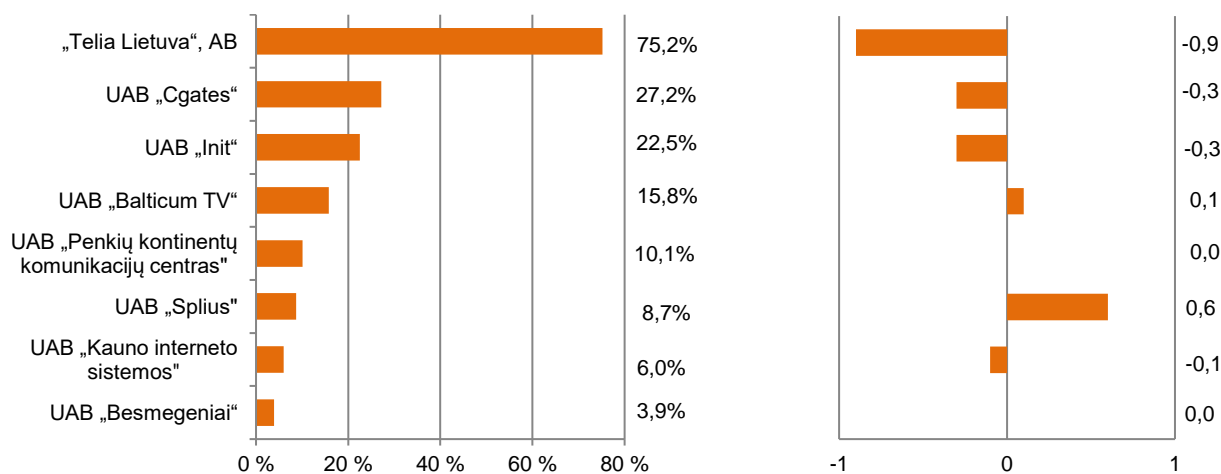

* Preliminarūs duomenys, kurie dar gali būti tikslinami.

7 pav. Fiksuotojo ryšio tinklų išvystymas Lietuvoje pagal apskritis ir visoje Lietuvos teritorijoje, proc., 2017–2020 m.

Šaltinis: RRT.

2017–2020 m. viešojo fiksuotojo ryšio tinklą Lietuvoje geriausiai buvo išvysčiusi „Telia Lietuva“, AB – jos viešasis fiksuotojo ryšio tinklas apėmė virš 75 proc. visų gyvenamųjų patalpų (žr. 8 pav.). Antrasis operatorius, geriausiai Lietuvoje išvystęs savo fiksuotojo ryšio tinklą, buvo UAB „Cgates“, kurio fiksuotojo ryšio tinklas apėmė apie 27 proc. visų gyvenamųjų patalpų. 2020 m., palyginti su 2019 m., daugiausiai (0,6 procentinio punkto) išaugo UAB „Splus“ viešojo fiksuotojo ryšio tinklas.

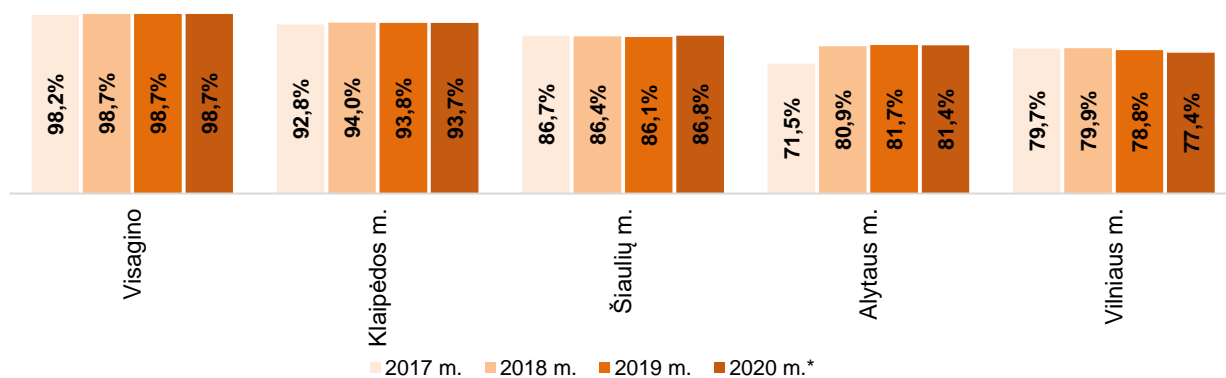
* Preliminarūs duomenys, kurie dar gali būti tikslinami.

8 pav. Fiksuotojo ryšio tinklų išvystymas Lietuvoje pagal operatorius, proc., ir tinklų išvystymo metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.

Šaltinis: RRT.

Analizuojant viešųjų tinklų išvystymą, svarbu nagrinėti ne tik bendrąjį patalpų padengiamumą, bet ir įvertinti šių tinklų dubliavimą. Tinklų dubliavimas sudaro sąlygas galutiniams paslaugų gavėjams, pavyzdžiui, gyventojams ar verslo įmonėms turėti galimybę mažmenines elektroninių ryšių paslaugas gauti iš kelių teikėjų.

2017–2020 m. daugiausiai tų pačių gyvenamųjų patalpų, pasiekiamų bent 2 operatorių fiksuotojo ryšio tinklais, buvo Visagino ir Klaipėdos miesto savivaldybėse (2020 m. atitinkamai 98,7 proc. ir 93,7 proc. visų toje savivaldybėje esančių gyvenamųjų patalpų) (žr. 9 pav.). Geriausio pasiekiamumo penketukui taip pat priklausė Vilniaus miesto, Šiaulių miesto ir Alytaus miesto savivaldybės. Atkreiptinas dėmesys, kad 2020 m., palyginti su 2019 m., Šiaulių miesto savivaldybėje šis rodiklis išaugo 0,7 procentinio punkto.

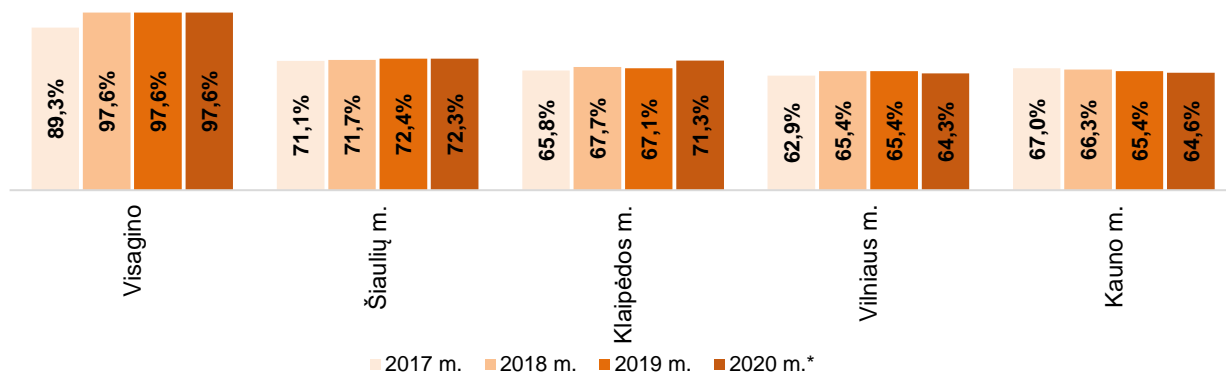

* Preliminarūs duomenys, kurie dar gali būti tikslinami.

9 pav. **Gyvenamųjų patalpų, kurios pasiekiamos bent 2 operatorių fiksuotojo ryšio tinklais, dalis pagal 5 geriausiai pasiekiamumą turinčias savivaldybes, proc., 2017–2020 m.**

Šaltinis: RRT.

2017–2020 m. daugiausiai tų pačių gyvenamųjų patalpų, pasiekiamų bent 3 operatorių fiksuotojo ryšio tinklais, buvo Visagino ir Šiaulių miesto savivaldybėse (2020 m. atitinkamai 97,6 proc. ir 72,3 proc. visų toje savivaldybėje esančių gyvenamųjų patalpų) (žr. 10 pav.). Geriausio pasiekiamumo penketukui taip pat priklausė 3 didžiausių Lietuvos miestų savivaldybės. Pastebėtina, kad 2020 m., palyginti su 2019 m., bent 3 operatorių fiksuotojo ryšio tinklų pasiekiamumas tose pačiose gyvenamosiose patalpose Klaipėdos miesto savivaldybėje padidėjo 4,2 procentinio punkto. 2020 m. bent 3 operatorių fiksuotojo ryšio tinklų pasiekiamumas tose pačiose gyvenamosiose patalpose Visagino, Šiaulių miesto ir Klaipėdos miesto savivaldybėse viršijo 70 proc. (2019 m. šis rodiklis buvo didesnis nei 70 proc. 2 savivaldybėse – Visagino ir Šiaulių miesto).

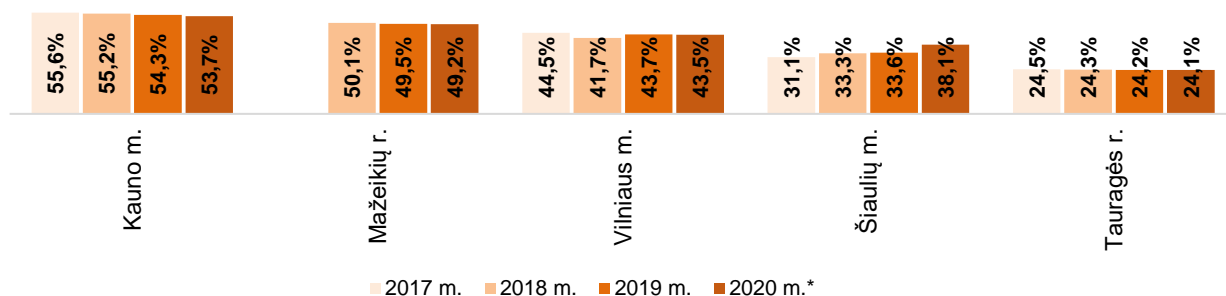

* Preliminarūs duomenys, kurie dar gali būti tikslinami.

10 pav. **Gyvenamųjų patalpų, kurios pasiekiamos bent 3 operatorių fiksuotojo ryšio tinklais, dalis pagal 5 geriausiai pasiekiamumą turinčias savivaldybes, proc., 2017–2020 m.**

Šaltinis: RRT.

2017–2020 m. daugiausiai tų pačių gyvenamųjų patalpų, pasiekiamų bent 4 operatorių fiksuotojo ryšio tinklais, buvo Kauno miesto ir Mažeikių rajono savivaldybėse (2020 m. atitinkamai 53,7 proc. ir 49,2 proc. visų toje savivaldybėje esančių gyvenamųjų patalpų) (žr. 11 pav.). Geriausio pasiekiamumo penketukui taip pat priklausė Vilniaus miesto, Šiaulių miesto ir Tauragės rajono savivaldybės. Pastebėtina, kad 2020 m., palyginti su 2019 m., bent 4 operatorių fiksuotojo ryšio tinklų pasiekiamumas tose pačiose gyvenamosiose patalpose labiausiai išsaugo Šiaulių miesto savivaldybėje (4,5 procentinio punkto).

* Preliminarūs duomenys, kurie dar gali būti tikslinami.

11 pav. **Gyvenamųjų patalpų, kurios pasiekiamos bent 4 operatorių fiksuotojo ryšio tinklais, dalis pagal 5 geriausiai pasiekiamumą turinčias savivaldybes, proc., 2017–2020 m.**

Šaltinis: RRT.

Elektroninių ryšių rinkoje 2020 m. veikė 127 operatoriai, t. y. 6 daugiau nei 2019 m. 2020 m. elektroninių ryšių rinkos pajamos toliau augo: augimas siekė 2,5 proc., o pajamos sudarė 731,8 mln. Eur. Dėl Covid-19 pandemijos pasikeitusio tarpusavio bendravimo, nuotolinio darbo bei mokslo augo duomenų perdavimo paslaugų poreikis. 2020 m. pajamos, gautos už duomenų perdavimo paslaugas, padidėjo 10,7 proc. ir sudarė 48,5 proc. visų elektroninių ryšių sektoriaus pajamų. 2020 m. Lietuvoje viešaisiais fiksuotojo ryšio tinklais buvo pasiekiami 76,0 proc., šviesolaidinėmis linijomis – beveik 61 proc. visų gyvenamųjų patalpų. 2020 m. sparčiai vystėsi naujos kartos tinklas (NGN), kurio padengiamumas, palyginti su 2019 m., padidėjo 7,2 procentinio punkto. 2020 m. šiuo tinklu buvo pasiekiami 71,3 proc. visų gyvenamųjų patalpų. 2020 m. daugiausiai tų pačių gyvenamųjų patalpų, pasiekiamų bent 3 operatorių fiksuotojo ryšio tinklais, buvo Visagino, Šiaulių miesto ir Klaipėdos miesto savivaldybėse (atitinkamai 97,6 proc., 72,3 proc. ir 71,3 proc. visų toje savivaldybėje esančių gyvenamųjų patalpų). Kitose savivaldybėse toks pasiekiamumas nesiekė 70 proc.

2. Telefono ryšys

2.1. Bendroji telefono ryšio paslaugų rinkos apžvalga

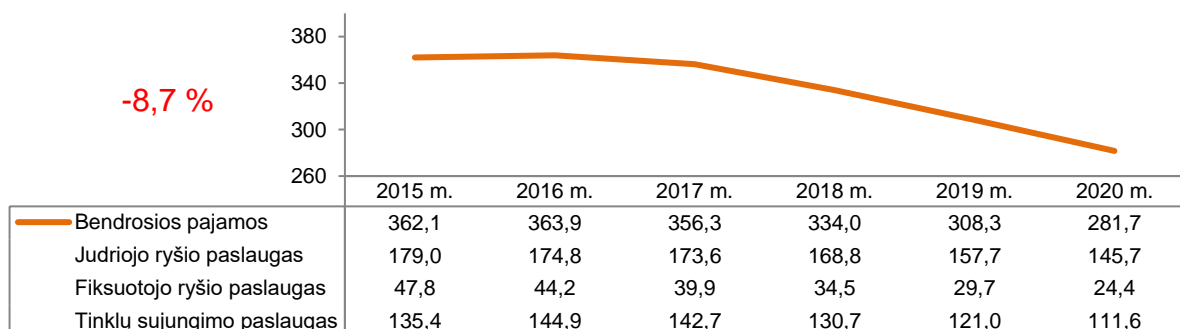
SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti telefono ryšio paslaugų teikėjai yra visi telefono ryšio paslaugų teikėjai, išskyrus „Telia Lietuva“, AB, UAB „Tele2“, UAB „Bitė Lietuva“ ir UAB „Mediafon Carrier Services“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

2020 m. Lietuvoje teiktas telefono ryšio paslaugas galima suskirstyti į mažmenines viešąsias judriojo ir fiksuotojo telefono ryšio paslaugas bei didmenines viešųjų ryšių tinklų teikimo ir viešąsias telefono ryšio paslaugas (toliau – tinklų sujungimo paslaugas).

Paslaugų teikėjai. 2020 m. pabaigoje telefono ryšio paslaugas teikė 55 ūkio subjektai, t. y. 4 daugiau nei 2019 m. pabaigoje. Telefono ryšio paslaugų teikėjai sudarė 43,3 proc. visų 127 elektroninių ryšių veiklą vykdyusių ūkio subjektų. Net 35 telefono ryšio paslaugų teikėjai, t. y. 63,6 proc. visų telefono ryšio paslaugas teikiančių ūkio subjektų, teikė viešąsias fiksuotojo telefono ryšio paslaugas.

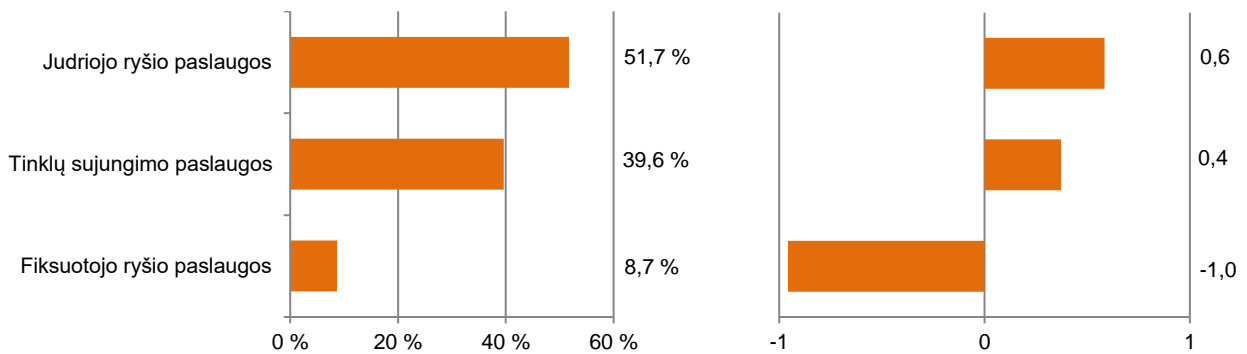
Pajamos. 2020 m. pajamos, gautos už telefono ryšio paslaugas, siekė 281,7 mln. Eur, t. y. buvo 8,7 proc. mažesnės nei 2019 m. (žr. 12 pav.). Šios pajamos sudarė 38,5 proc. visų elektroninių ryšių rinkos pajamų. Jau ketvirtus metus tęsiasi visų telefono ryšio paslaugų (judriojo, fiksuotojo ryšio bei tinklų sujungimo paslaugų) grupių pajamų mažėjimo tendencija.

12 pav. Pajamos, gautos už telefono ryšio paslaugas, mln. Eur, 2015–2020 m.
Šaltinis: RRT.

2020 m., kaip ir visu 2015 – 2020 m. laikotarpiu, didžiausią (51,7 proc.) dalį sudarė pajamos, gautos už mažmenines viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas (žr. 13 pav.). 2020 m., palyginti su 2019 m., pajamų, gautų už mažmenines viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas, dalis pagal bendrąsias pajamas neženkliai

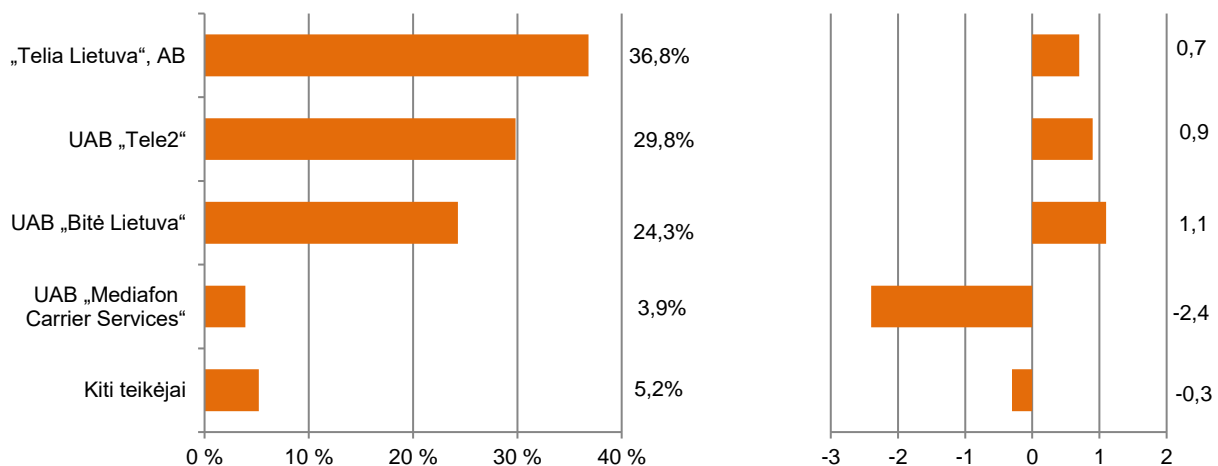
išaugo (0,6 procentinio punkto). Pajamos, gautos už fiksuotojo telefono ryšio paslaugas, 2020 m. sudarė 8,7 proc. bendrųjų pajamų arba 4,5 procentinio punkto mažiau nei 2015 m.

13 pav. Pajamų, gautų už telefono ryšio paslaugas, struktūra pagal paslaugų grupes, proc., ir pajamų struktūros metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.

Šaltinis: RRT.

2020 m. keturių didžiausių telefono ryšio paslaugų teikėjų pajamos beveik nepasikeitė ir sudarė 94,8 proc. visų pajamų, gautų už telefono ryšio paslaugas. 2020 m., kaip ir 2019 m., daugiausia pajamų už telefono ryšio paslaugas gavo „Telia Lietuva“, AB – 36,8 proc. visų telefono ryšio paslaugų pajamų (žr. 14 pav.). Šio ūkio subjekto rinkos dalis per metus paaugo 0,7 procentinio punkto. Labiausiai augo UAB „Bitė Lietuva“ rinkos dalis – matuojant pagal pajamas, šios bendrovės užimama rinkos dalis 2020 m. padidėjo 1,1 procentinio punkto ir sudarė 24,3 proc.

14 pav. Pajamų, gautų už telefono ryšio paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir pajamų dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.

Šaltinis: RRT.

Nuo 2016 m. matoma pajamų, gautų už telefono ryšio paslaugas, mažėjimo tendencija. Per 2020 m. šios pajamos sumažėjo 8,7 proc. Nuo 2017 m. mažėjo ne tik bendrosios pajamos, gautos už telefono ryšio paslaugas, bet ir visų telefono ryšio paslaugų grupių pajamos. 2020 m. dėl Covid-19 pandemijos pailgėjo tiek fiksuotojo, tiek judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjų inicijuotų skambučių trukmė, tačiau dėl taikomų fiksuoto tarifo paslaugų planų tai įtakos pajamoms, gautoms už telefono ryšio paslaugas, neturėjo. Visu 2015–2020 m. laikotarpiu matoma pajamų, gautų už fiksuotojo telefono ryšio paslaugas, mažėjimo tendencija.

2.2. Viešosios judriojo telefono ryšio paslaugos

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjai yra visi viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjai, išskyrus UAB „Bitė Lietuva“, „Telia Lietuva“, AB, ir UAB „Tele2“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas sudaro viešaisiais judriojo ryšio tinklais teikiami nacionaliniai¹, tarptautiniai² ir tarptautinio tarptinklinio ryšio³ (angl. *roaming*) skambučiai, kai Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjai, išvykę į užsienio šalis, naudojami tarptinklinio ryšio paslaugomis (toliau – tarptinkliniai skambučiai). Taip pat šiame skyriuje apžvelgiamos trumpųjų tekstinių žinučių (angl. *Short Message Service*, toliau – SMS) bei vaizdo žinučių (angl. *Multimedia Messaging Service*, toliau – MMS) siuntimo paslaugos.

Informacija apie duomenų perdavimo paslaugas judriojo ryšio tinklu, naudojantis tiek telefonu, tiek kompiuteriu, pateikiama skyriuje „Duomenų perdavimas“.

Paslaugų teikėjai. 2020 m. pabaigoje viešojo judriojo telefono ryšio paslaugas teikė 24 ūkio subjektai: 3 operatoriai teikė viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas savo tinklu, 4 paslaugų teikėjai buvo sudarę didmeninių paslaugų sutartį su judriojo ryšio operatoriais.

Paslaugų gavėjai. 2020 m. pabaigoje viešosios judriojo telefono ryšio paslaugos buvo teikiamos maždaug 3,7 mln. aktyvių SIM (angl. *Subscriber Identification Module*) kortelių⁴ (žr. 3 lentelę). Per metus aktyvių SIM kortelių skaičius neženkiai sumažėjo (0,9 proc.). Judriojo ryšio skvarba⁵ dėl sumažėjusio aktyvių SIM kortelių skaičiaus per 2020 m. sumažėjo 0,9 procentinio punkto ir 2020 m. pabaigoje 100 gyventojų teko 131,4 aktyvios SIM kortelės.

Vertinant aktyvių SIM kortelių pasiskirstymą pagal apmokėjimo už sąskaitas būdą, matyti, kad didžiausią dalį (66,5 proc.) 2020 m. sudarė aktyvios SIM kortelės, kurių naudotojai už suteiktas paslaugas mokėjo pagal sąskaitas (angl. *post-paid*, toliau lentelėse – *post-paid*), o ne iš anksto (angl. *pre-paid*, toliau lentelėse – *pre-paid*) (žr. 3 lentelę). Per 2020 m. aktyvių SIM kortelių, kurių naudotojai už suteiktas paslaugas atsiskaitė pagal sąskaitas, skaičius augo 1,8 proc. arba 42,8 tūkst. ir iš viso siekė 2 443,1 tūkst. Visu nagrinėjamu

¹ Nacionaliniai skambučiai – tai Lietuvos viešuosiuose judriojo ir fiksuotojo ryšio operatorių tinkluose inicijuoti ir užbaigti skambučiai.

² Tarptautiniai skambučiai – tai Lietuvos viešuosiuose judriojo ir fiksuotojo ryšio operatorių tinkluose inicijuoti ir užsienio šalių operatorių tinkluose užbaigti skambučiai.

³ Tarptautinio tarptinklinio ryšio skambučiai – tai Lietuvos viešųjų judriojo ryšio tinklų operatorių paslaugų gavėjų užsienio šalyse inicijuoti skambučiai.

⁴ Šioje ataskaitos dalyje nurodytas paslaugų gavėjų skaičius atitinka aktyvių SIM kortelių (naudojamų balso skambučių, trumpųjų žinučių (SMS) ir (arba) vaizdo žinučių (MMS) siuntimo paslaugoms teikti) skaičių. Aktyvia SIM kortele laikoma kortelė, kuria naudojantis per paskutinių 3 mėnesių laikotarpį buvo pasinaudota telekomunikacijų paslauga (inicijuotas ar priimtas skambutis, išsiųsta ar gauta trumpoji tekstinė žinutė ar naudotasi kita paslauga).

⁵ Judriojo ryšio skvarba – tai aktyvių SIM kortelių skaičius 100 gyventojų.

2015–2020 m. laikotarpiu matoma išankstinio mokėjimo SIM kortelių skaičiaus mažėjimo tendencija (per 2020 m. sumažėjo 5,8 proc. arba 75,1 tūkst.). Šios tendencijos gali būti siejamos su paslaugų teikėjų taikomais fiksuoto tarifo (angl. *flat rate*) tipo paslaugų planais, pagal kuriuos už periodinį užmokestį siūloma nustatyta nacionalinių (dažniausiai neriboti pokalbiai į visus Lietuvos tinklus) bei tarptautinių pokalbių trukmė ir tam tikras papildomų (SMS / MMS/ duomenų perdavimo paslaugos) paslaugų kiekis.

3 lentelė. Aktyvių SIM kortelių, naudojamų viešojo judriojo telefono ryšio paslaugoms teikti, skaičius pagal paslaugų teikėjus ir atsiskaitymo būdą, tūkst. vnt., 2015–2020 m.

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
UAB „Bitė Lietuva“	840,2	812,4	880,0	858,5	864,3	853,7
<i>Pre-paid*</i>	385,7	356,8	338,4	301,5	274,5	235,2
<i>Post-paid**</i>	454,5	455,6	541,6	557,0	589,8	618,6
„Telia Lietuva“, AB	1 016,3	975,7	1 033,6	1 108,2	1 036,3	1 051,2
<i>Pre-paid</i>	351,3	305,8	277,3	262,6	277,5	293,7
<i>Post-paid</i>	665,0	670,0	756,3	845,5	758,8	757,5
UAB „Tele2“	1 713,2	1 724,5	1 704,2	1 715,2	1 723,6	1 690,5
<i>Pre-paid</i>	893,5	863,8	815,7	771,3	751,5	699,9
<i>Post-paid</i>	819,7	860,7	888,5	943,8	972,1	990,5
Kiti teikėjai	79,6	87,5	82,5	82,8	80,1	76,6
<i>Pre-paid</i>	1,3	1,3	0,7	0,4	0,5	0,03
<i>Post-paid</i>	78,3	86,2	81,8	82,4	79,6	76,6
Visi teikėjai	3 649,3	3 600,1	3 700,3	3 764,7	3 704,3	3 672,0
<i>Pre-paid</i>	1 631,8	1 527,7	1 432,0	1 335,9	1 304,0	1 228,8
<i>Post-paid</i>	2 017,5	2 072,4	2 268,2	2 428,8	2 400,3	2 443,1

* Išankstinis mokėjimas (angl. *pre-paid*).

** Mokėjimas pagal sąskaitas (angl. *post-paid*).

Šaltinis: RRT.

Vertinant viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjų skaičiaus pasiskirstymą pagal teikėjus, matyti, kad per 2020 m. sumažėjo UAB „Tele2“, UAB „Bitė Lietuva“ ir kitų teikėjų (žr. 3 lentelę) aktyvių SIM kortelių skaičius, o „Telia Lietuva“, AB aktyvių SIM kortelių skaičius neženkliai išaugo. Kaip ir 2019 m., 2020 m. didžiausią (46,0 proc.) rinkos dalį pagal aktyvių SIM kortelių skaičių užimantis operatorius buvo UAB „Tele2“. Šiam operatoriui priklausė 40,5 proc. visų SIM kortelių, kurių naudotojai už sutektas paslaugas sumokėjo pagal sąskaitas, ir 57,0 proc. visų SIM kortelių, kurių naudotojai už paslaugas sumokėjo iš anksto.

Numerio perkėlimo paslauga. Per 2020 m. šia paslauga pasinaudota 157,3 tūkst. kartų, t. y. 5,1 tūkst. mažiau nei 2019 m. (žr. 4 lentelę). 2020 m. daugiausia paslaugų gavėjų, pasinaudojusių numerio perkėlimo paslauga, atėjo į UAB „Tele2“ (35,0 proc.), o daugiausia išėjo iš „Telia Lietuva“, AB tinklo (32,6 proc.).

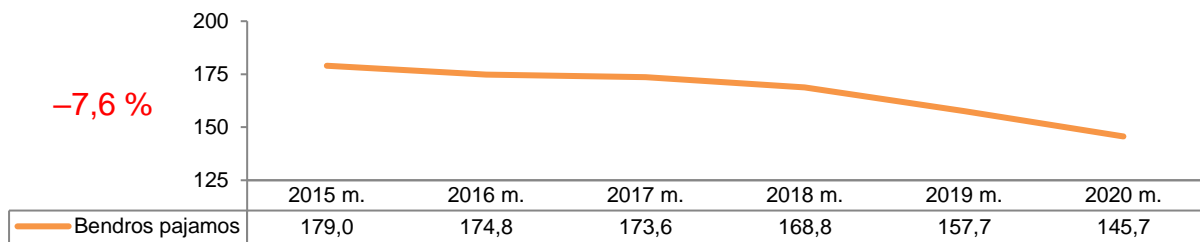
4 lentelė. Perkeltų numerių srautai pagal paslaugų teikėjus, vnt., 2020 m.

	Atėjo	Išėjo	Balansas
UAB „Bitė Lietuva“	49 672	39 888	9 784
UAB „Tele2“	55 046	47 594	7 452
„Telia Lietuva“, AB	35 162	51 259	-16 097
Kiti teikėjai	17 450	18 589	-1 139

Šaltinis: RRT.

Pajamos. 2020 m., palyginti su 2019 m., pajamos už viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas sumažėjo 7,6 proc. arba 12,0 mln. Eur ir siekė 145,7 mln. Eur (žr. 15 pav.). 2020 m. šios pajamos sudarė vieną

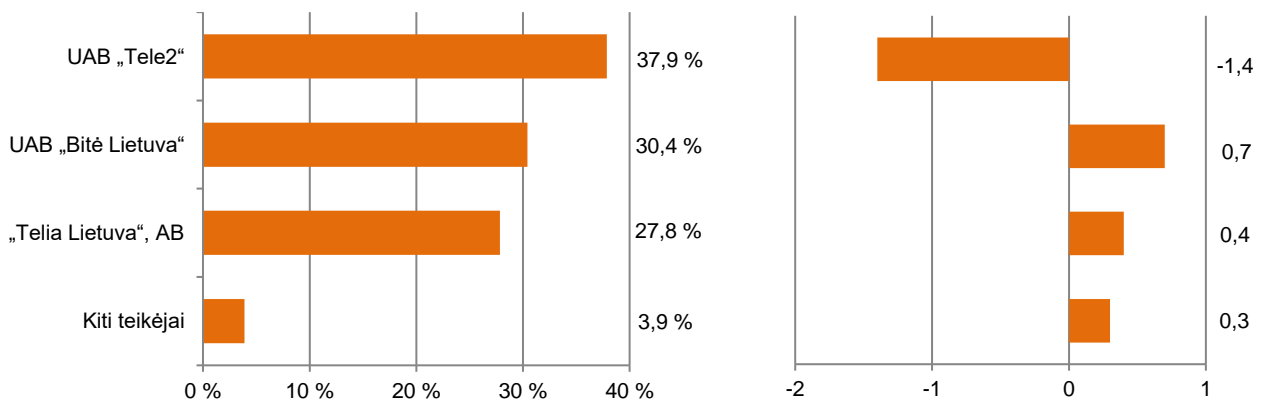
iš didžiausių elektroninių ryšių paslaugų rinkos pajamų dalių (20,0 proc.). Nagrinėjamu 2015–2020 m. laikotarpiu matoma pajamų, gautų už viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas, mažėjimo tendencija.

15 pav. Pajamos, gautos už viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas, mln. Eur, 2015–2020 m.

Šaltinis: RRT.

2020 m. bendros trijų didžiausių judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjų pajamos sumažėjo 7,9 proc. arba 12,0 mln. Eur. Tačiau jų pajamų dalis nuo visų pajamų, gautų už judriojo telefono ryšio paslaugas, išliko beveik nepakitusi ir siekė 96,1 proc. 2020 m. didžiausią rinkos dalį (37,9 proc.), matuojant pagal pajamas, gautas už viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas, kaip ir 2019 m., užėmė UAB „Tele2“ (žr. 16 pav.). 2020 m. labiausiai išaugo UAB „Bitė Lietuva“ rinkos dalis (0,7 procentinio punkto) ir siekė 30,4 proc.

16 pav. Pajamų, gautų už viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir pajamų dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.

Šaltinis: RRT.

Vidutinės pajamos iš vieno abonentą per mėnesį (ARPU) už viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas 2020 m. neženkliai mažėjo (0,3 Eur) ir siekė 3,3 Eur už mėnesį (žr. 5 lentelę). Pastebėtina, kad ARPU svyravimai 2015–2020 m. laikotarpiu nebuvo dideli: nuo 3,3 Eur iki 3,9 Eur per mėnesį.

5 lentelė. ARPU už viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas, Eur už mėn., 2015–2020 m.*

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
ARPU už viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas	3,6	3,5	3,9	3,7	3,6	3,3

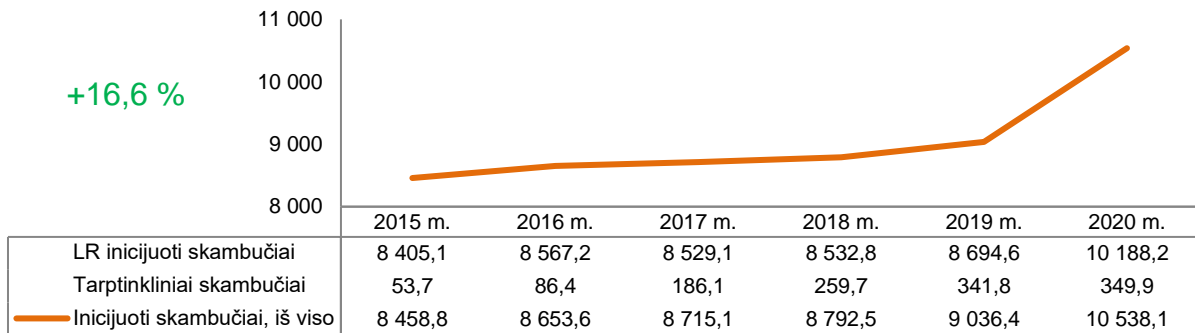
*Nuo 2017 m. skaičiavimuose naudojamas tikslesnis aktyvių SIM kortelių, naudojamų tik balso skambučių, SMS ir (arba) MMS siuntimo paslaugoms teikti, skaičius.

Šaltinis: RRT.

2.2.1. Judriojo telefono ryšio balso paslaugas

Skambučių trukmė. Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjų inicijuotų skambučių trukmė 2020 m. toliau augo. Palyginti su 2019 m., 2020 m. inicijuotų skambučių trukmė padidėjo 16,6 proc. arba 1 501,7 mln. min. ir iš viso siekė 10 538,1 mln. min. (žr. 17 pav.). 2020 m. Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų gavėjai 96,7 proc. skambučių, matuojant pagal trukmę, inicijavo Lietuvoje. Šių skambučių trukmė 2020 m., palyginti su 2019 m., išaugo 17,2 proc. Skambučių, kurie buvo inicijuoti užsienio šalyse, kai

Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjai, išvykę į užsienio šalis, naudojami tarptinklinio ryšio paslaugomis, trukmė pailgėjo neženkliai (2,4 proc. arba 8,2 mln. min.).

17 pav. Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų gavėjų inicijuotų skambučių trukmė, mln. min., 2015–2020 m.

Šaltinis: RRT.

Vertinant Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjų inicijuotų pokalbių trukmės pasiskirstymą pagal teikėjus, matyti, kad 2020 m. ilgiausia išliko UAB „Tele2“ paslaugų gavėjų inicijuotų skambučių trukmė ir sudarė 50,3 proc. visų inicijuotų skambučių trukmės (žr. 6 lentelę).

6 lentelė. Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų gavėjų inicijuotų skambučių trukmė pagal paslaugų teikėjus, mln. min., 2015–2020 m.

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
UAB „Tele2“	4 045,3	4 127,9	4 216,7	4 272,5	4 504,9	5 298,7
„Telia Lietuva“, AB	2 240,8	2 318,5	2 347,2	2 364,0	2 378,0	2 777,3
UAB „Bitė Lietuva“	1 947,3	1 972,3	1 939,4	1 945,5	1 954,9	2 249,5
Kiti teikėjai	225,3	234,9	211,9	210,4	198,7	212,6
Visi teikėjai	8 458,8	8 653,6	8 715,1	8 792,5	9 036,4	10 538,1

Šaltinis: RRT.

Vertinant pokalbių struktūrą, svarbu atsižvelgti ir į pokalbių kryptis. Išskiriamos šios Lietuvos viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose inicijuotų skambučių kryptys: kai skambučiai užbaigiami Lietuvos Respublikos tinkluose (kai skambučiai užbaigiami savame tinkle, trumpaisiais bei paslaugų numeriais, kituose viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose, viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose) ir užsienio operatorių tinkluose. Daugiausiai visų viešojo judriojo telefono ryšio skambučių 2020 m. buvo užbaigti Lietuvos Respublikos tinkluose (99,5 proc.) (žr. 7 lentelę).

7 lentelė. Lietuvos viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose inicijuotų skambučių trukmė pagal skambučių kryptis, mln. min., 2015–2020 m.*

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Užbaigti Lietuvos Respublikos tinkluose	8 352,9	8 517,8	4 483,7	8 489,0	8 650,8	10 134,4
Iš jų užbaigti trumpaisiais bei paslaugų numeriais	-	-	31,7	35,3	40,4	56,1
Užbaigti užsienio operatorių tinkluose	52,2	49,4	45,4	43,9	43,8	53,8
Bendra skambučių trukmė	8 405,1	8 567,2	8 529,1	8 532,8	8 694,6	10 188,2

*Nuo 2017 m. išskiriami skambučiai trumpaisiais ir kitais padidinto ar nemokamo tarifo numeriais.

Šaltinis: RRT.

Analizuojant pokalbių struktūrą pagal atsiskaitymo būdą, matyti, kad 2020 m., kaip ir 2019 m., daugiausia skambučių Lietuvoje inicijavo paslaugų gavėjai (fiziniai ir juridiniai asmenys), kurie už paslaugas mokėjo pagal sąskaitas – tai sudarė 84,2 proc. visų inicijuotų skambučių trukmės (žr. 8 lentelę). Tokių skambučių

trukmė per 2020 m., palyginti su 2019 m., pailgėjo 20,7 proc. arba 1 473,5 mln. min. Paslaugų gavėjų, kurie už paslaugas mokėjo iš anksto, skambučių trukmė per metus pailgėjo 1,3 proc. arba 20,1 mln. min.

8 lentelė. Lietuvos viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose inicijuotų skambučių įvairiomis kryptimis trukmė pagal atsiskaitymo būdą ir paslaugų gavėjų tipą, mln. min., 2019–2020 m.

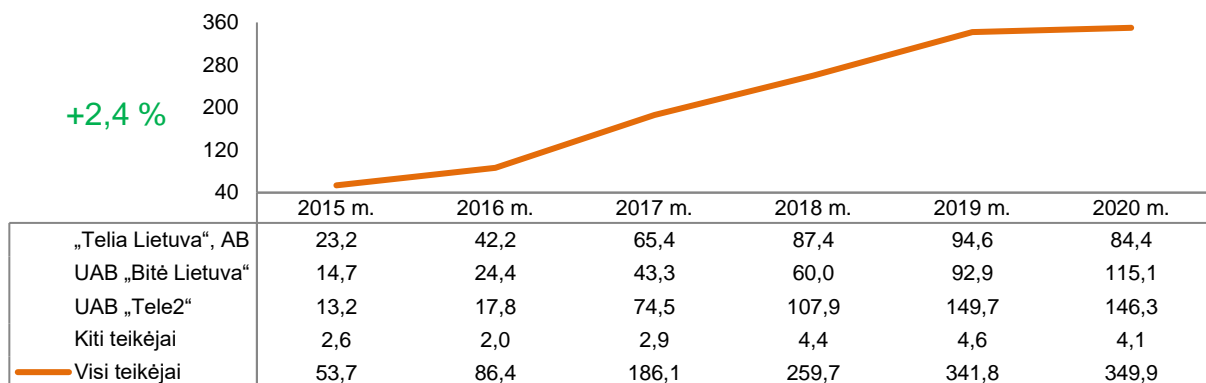
	2019 m.			2020 m.		
	Pre-paid*	Post-paid**		Pre-paid	Post-paid	
		Fiziniai	Juridiniai		Fiziniai	Juridiniai
Užbaigti Lietuvos Respublikos tinkluose	1 579,6	5 086,4	1 673,2	1 604,7	6 387,0	2 142,7
Iš jų užbaigti trumpaisiais bei paslaugų numeriais	3,1	22,9	14,5	4,7	32,4	18,9
Užbaigti užsienio operatorių tinkluose	3,2	14,5	26,1	3,5	17,1	33,2
Visi inicijuoti	1 588,1	5 316,2	1 790,3	1 608,2	6 404,1	2 175,9

* Išankstinis mokėjimas (angl. *pre-paid*).

** Mokėjimas pagal sąskaitas (angl. *post-paid*).

Šaltinis: RRT.

Užsienio šalyse inicijuotų skambučių, kai Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjai, išvykę į užsienio šalis, naudojami tarptinklinio ryšio paslaugomis, trukmė 2020 m., palyginus su 2019 m., augo neženkiai: 2,4 proc. arba 8,2 mln. min. Ši augimo tendencija matoma visą nagrinėjamą laikotarpį, t. y. nuo 2015 m. Prie to labiausiai prisidėjo ilgėjanti judriojo ryšio balso skambučių, kuriuos inicijuoja po ES šalis keliaujantys Lietuvos operatorių paslaugų gavėjai, trukmė dėl visoje ES nuo 2017 m. vidurio įsigaliojusio principo „mokėk kaip namie“ (angl. *Roam Like At Home*).

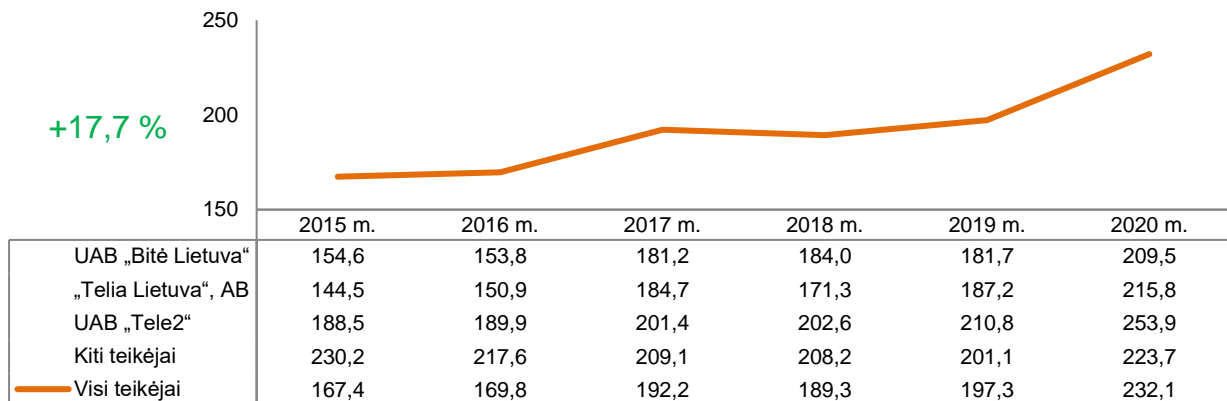
18 pav. Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjų, besinaudojančių tarptinklinio ryšio paslaugomis, skambučių trukmė pagal paslaugų teikėjus, mln. min., 2015–2020 m.

Šaltinis: RRT.

Tarptinklinio ryšio paslaugų, kai Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjų paslaugų gavėjas skambina viešėdamas užsienio šalyse, lydere, vertinant pagal skambučių trukmę, 2020 m. išliko UAB „Tele2“ (žr. 18 pav.): 2020 m., naudojant šio operatoriaus SIM korteles, buvo inicijuota 41,8 proc. visų tarptinklinių skambučių. Tarptinklinių skambučių, atliktų naudojantis UAB „Tele2“ SIM kortelėmis, trukmė per 2020 m. sumažėjo 2,2 proc. arba sutrumpėjo 3,3 mln. min. Labiausiai augo tarptinklinių skambučių, atliktų naudojantis UAB „Bitė Lietuva“ SIM kortelėmis, trukmė, kuri per 2020 m. pailgėjo 22,2 mln. min. arba 23,9 proc.

Pagal Lietuvos viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose inicijuotus skambučius, nediferencijuotus pagal skambučių kryptis, vienas paslaugų gavėjas per vieną 2020 m. mėnesį vidutiniškai kalbėjo 232,1 min. (beveik 4 val.), t. y. 34,8 min. ilgiau nei 2019 m. (žr. 19 pav.). Vidutiniškai ilgiausiai (253,9 min. arba 4,2 val.) 2020 m., kaip ir 2019 m., kalbėjo UAB „Tele2“ paslaugų gavėjas. 2020 m. labiausiai pailgėjo UAB „Tele2“ paslaugų gavėjo vidutinė mėnesinė kalbėjimo trukmė: 20,4 proc. arba 43,1 min. Pastebėtina, kad pailgėjo visų teikėjų vieno paslaugų gavėjo per vieną 2020 m. mėnesį vidutinė pokalbių trukmė. Vienas paslaugų gavėjas, kuris už

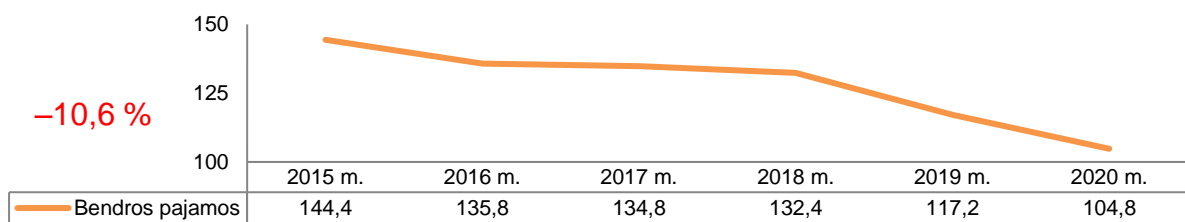
paslaugas mokėjo pagal sąskaitas, 2020 m. per vieną mėnesį vidutiniškai kalbėjo 294,9 min. (fizinis asmuo – 307,3 min., juridinis asmuo – 263,8 min.) arba 17,8 proc. ilgiau nei 2019 m., o paslaugų gavėjas, kuris už paslaugas mokėjo iš anksto – 108,7 min. arba 7,4 proc. ilgiau nei 2019 m.

19 pav. Vieno viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjo per mėnesį Lietuvoje inicijuotų skambučių trukmės vidurkis pagal paslaugų teikėjus, min., 2015–2020 m.

Šaltinis: RRT.

Pajamos. 2020 m., palyginti su 2019 m., pajamos už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas sumažėjo 10,6 proc. arba 12,4 mln. Eur (žr. 20 pav.). Pastebėtina, kad pajamų mažėjimo tendencija išliko visą nagrinėjamą 2015–2020 m. laikotarpį.

20 pav. Pajamos, gautos už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas, mln. Eur, 2015–2020 m.

Šaltinis: RRT.

Vertinant viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų teikėjų gautų pajamų struktūrą pagal skambučių kryptis, matoma, kad didžiausia pajamų dalis tenka Lietuvos Respublikos tinkluose užbaigtiems (nacionaliniams) skambučiams: didžiausia bendrųjų pajamų už nacionalinius skambučius dalis (89,9 proc. arba 6,1 procentinio punkto daugiau nei 2019 m.) 2020 m. atiteko UAB „Bitė Lietuva“, mažiausia – UAB „Tele2“ (žr. 9 lentelę).

9 lentelė. Viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų teikėjų gautų pajamų struktūra pagal skambučių kryptis, proc., 2019-2020 m.

	2019 m.			2020 m.		
	Nacionaliniai	Tarptautiniai	Tarptautiniai tarptinkliniai	Nacionaliniai	Tarptautiniai	Tarptautiniai tarptinkliniai
UBA „Bitė Lietuva“	83,8	9,3	6,9	89,9	6,7	3,4
„Telia Lietuva“, AB	73,5	14,4	12,1	79,8	14,5	5,7
UAB „Tele2“*	90,7		9,3	79,2	15,9	4,9
Kiti teikėjai	75,5	13,3	11,2	86,1	9,1	4,8

*2019 m. UAB „Tele2“ neišskyrė pajamų už nacionalinius ir tarptautinius skambučius.

Šaltinis: RRT.

Vertinant tarptinklinių skambučių segmentą, pažymėtina, kad didžiausia bendrųjų pajamų už tarptinklinius skambučius dalis (5,7 proc. arba 6,4 procentinio punkto mažiau nei 2019 m.) 2020 m. atiteko „Telia Lietuva“, AB, mažiausia – UAB „Bitė Lietuva“.

ARPU. 2020 m. iš vieno abonento už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas per mėnesį gautos vidutinės pajamos sumažėjo 10,2 proc. arba 0,3 Eur ir siekė 2,4 Eur už mėnesį (žr. 10 lentelę). Tai sudarė 71,9 proc. ARPU, gautų už visas viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas. 2020 m. sumažėjo vidutinės pajamos, gautos tiek iš viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjų, kurie už paslaugas mokėjo pagal sąskaitas (13,3 proc. arba 0,5 Eur), tiek iš išankstinio mokėjimo paslaugos naudotojų (2,4 proc. arba 0,03 Eur). Pajamos, gautos iš paslaugų gavėjų, kurie mokėjo pagal sąskaitas, buvo 2,2 karto didesnės nei iš tų paslaugų gavėjų, kurie mokėjo iš anksto. Galima teigti, kad skirtumas tarp išlaidų mokant pagal sąskaitas ar išankstinio atsiskaitymo būdu nebuvo reikšmingas, o pasirinkimą lėmė poreikis atitinkantys ir išlaidas vartotojams leidžiantys prognozuoti fiksuoto tarifo (angl. *flat rate*) tipo paslaugų planai.

10 lentelė. **ARPU už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas pagal atsiskaitymo būdą, Eur už mėn., 2015–2020 m.**

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
ARPU už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas	2,9	2,7	3,0	2,9	2,7	2,4
<i>Post-paid*</i>	3,7	3,4	3,7	3,6	3,4	2,9
<i>Pre-paid**</i>	1,6	1,5	1,4	1,7	1,4	1,3
ARPU už visas viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas	3,6	3,5	3,9	3,7	3,6	3,3

* Mokėjimas pagal sąskaitas (angl. *post-paid*)

** Išankstinis mokėjimas (angl. *pre-paid*).

Šaltinis: RRT.

Lyginant didžiųjų operatorių už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas gautas ARPU, matyti, kad 2020 m. mažiausios ARPU teko UAB „Tele2“ (1,6 Eur arba 14,7 proc. mažiau nei 2019 m.), didžiausios – UAB „Bitė Lietuva“ (3,3 Eur arba 7,0 proc. mažiau nei 2019 m) (žr. 11 lentelę). Ši tendencija išliko visą nagrinėjamą 2015–2020 m. laikotarpį.

11 lentelė. **ARPU už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas pagal teikėjus, Eur už mėn., 2015–2020 m.**

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
UAB „Bitė Lietuva“	3,2	3,4	3,9	3,8	3,5	3,3
„Telia Lietuva“, AB	2,9	2,9	3,5	3,2	3,2	2,9
UAB „Tele2“	2,7	2,4	2,4	2,4	1,9	1,6
Kiti teikėjai	2,0	1,9	2,6	2,6	2,6	2,7
Visi teikėjai	2,9	2,7	3,0	2,9	2,7	2,4

Šaltinis: RRT.

Kainos. Nagrinėjamu laikotarpiu Lietuvoje dominavo vadinamieji fiksuoto tarifo paslaugų planai, pagal kuriuos už tam tikrą periodinį užmokestį buvo siūloma tam tikra nacionalinių bei tarptautinių pokalbių trukmė arba neriboti pokalbiai į visus Lietuvos tinklus ir tam tikras papildomų (SMS, duomenų perdavimo) paslaugų kiekis. Kai rinkoje yra siūlomi įvairūs judriojo telefono ryšio paslaugų planai su viena fiksuota balso ir duomenų perdavimo paslaugų kaina, iš bendros plane siūlomos kainos išskirti viešojo judriojo telefono ryšio balso paslaugų kainą yra sudėtinga. Tačiau, vertinant pagal apskaičiuotas vidutines balso paslaugų kainas (pajamų už šias paslaugas ir atitinkamų pokalbių, už kuriuos gautos šios pajamos, trukmės santykį), nagrinėjamu laikotarpiu galima matyti kainos mažėjimo tendenciją. 2020 m. lyginant su 2019 m. vidutinė balso paslaugų kaina sumažėjo 23,3 proc. arba 0,3 Eur ct už min. (žr. 12 lentelę). Visų viešųjų judriojo ryšio paslaugų teikėjų vidutinė balso paslaugų kaina 2020 m. sumažėjo. „Telia Lietuva“, AB, ir UAB „Bitė Lietuva“ vidutinė balso paslaugų kaina sumažėjo 0,4 Eur ct už min. arba atitinkamai 21,6 proc. ir 19,6 proc.

12 lentelė. Apskaičiuotos vidutinės viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų kainos pagal paslaugų teikėjus, Eur ct už min., 2015–2020 m.

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
UAB „Bitė Lietuva“	2,0	1,9	2,1	2,0	1,9	1,5
„Telia Lietuva“, AB	2,0	1,9	1,8	1,8	1,7	1,3
UAB „Tele2“	1,4	1,3	1,2	1,1	0,9	0,6
Kiti teikėjai	0,8	0,9	1,2	1,2	1,3	1,2
Visi teikėjai	1,7	1,6	1,5	1,5	1,3	1,0

Šaltinis: RRT.

Kokybė. RRT, siekdama informuoti apie teikiamų elektroninių ryšių paslaugų kokybę, atlieka viešojo judriojo telefono ryšio paslaugų kokybės rodiklių įvertinimo bandymus⁶ Lietuvoje veikiančiuose UAB „Bitė Lietuva“, „Telia Lietuva“, AB, ir UAB „Tele2“ viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose. Atliekant šiuos bandymus, atsižvelgiama į tokius kriterijus: balso skambučių nesėkmingų kvietimų dalį, sujungimo trukmę, balso perdavimo kokybę ir nutrūkusių skambučių dalį. Balso perdavimo kokybė išreiškiama MOS balais⁷ – kuo didesnis balas, tuo aukštesnė paslaugos kokybė. Vertinant pagal skirtingus paslaugų teikėjus, matyti, kad 2020 m. paslaugų kokybė buvo gera. (žr. 13 lentelę.) 2020 m. „Telia Lietuva“, AB, tinkle balso kokybė buvo vertinta skambutį atliekant VoLTE (angl. *Voice over LTE*) technologija – tai lėmė žymiai pagerėjusį MOS balą ir padidėjusį skirtumą lyginant su kitais operatoriais.

13 lentelė. Vidutinė viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų perdavimo kokybės rodiklio vertė, išreikšta MOS balais, pagal paslaugų teikėjus, balais, 2017–2020 m.

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
„Telia Lietuva“, AB	3,03	3,29	3,52	4,56
UAB „Bitė Lietuva“	3,40	3,45	3,50	3,66
UAB „Tele2“	3,24	3,22	3,28	3,49

Šaltinis: RRT.

2.2.2. Judriojo telefono ryšio SMS ir MMS paslaugos

Trumpųjų tekstinių žinučių (SMS), o ypač vaizdo žinučių (MMS), kurios suteikia galimybę siųsti vaizdinį pranešimą, kurį dar galima papildyti garsu ir tekstu, populiarumas palaipsniui mažėja. Šias technologijas keičia naujos, patogesnės bei pažangesnės platformos, tokios kaip „Viber“, „Facebook Messenger“ ir kitos.

SMS ir MMS skaičius. Visu nagrinėjamu 2015–2020 m. laikotarpiu matoma SMS skaičiaus mažėjimo tendencija (žr. 14 lentelę). 2020 m., palyginti su 2019 m., išsiųstų SMS skaičius sumažėjo 11,7 proc. Vienas viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų naudotojas per vieną 2020 m. mėnesį vidutiniškai išsiuntė 65 SMS (8 SMS mažiau nei 2019 m.), t. y. po 2,1 SMS per vieną dieną. Per 2020 m. išsiųsta 39,2 mln. A2P (angl. *Application to Person*) SMS. Jos sudarė 1,4 proc. visų per 2020 m. išsiųstų SMS.

⁶ Daugiau informacijos pateikiama RRT interneto svetainėje: <https://www.rrt.lt/istekliai/ryσιο-paslaugu-kokybes-ataskaitos/viesuju-judriojo-telefono-ryσιο-paslaugu-kokybes-rodikliu-ataskaitos/>.

⁷ Balso perdavimo kokybė – skaičius, parodantis balso, perduodamo tinklu, kokybę sėkmingo skambučio metu, išreikštą MOS balais nuo 1 iki 4,5: puiki kokybė – nuo 3,7 balo ir daugiau, gera kokybė – nuo 3,2 iki 3,7 balo, patenkinama kokybė – nuo 2,3 iki 3,2 balo, prasta kokybė – nuo 1,6 iki 2,3 balo, bloga kokybė mažiau nei 1,6 balo. MOS vertinimas atliekamas naudojant specialią programinę įrangą, įdiegtą tarnybos matavimo įrangoje, kuri naudoja plačiajuosį balso perdavimo kokybės įvertį P.863-SWB 'POLQA'.

14 lentelė. Išsiųstų SMS, mln. vnt., ir MMS, tūkst. vnt., skaičius ir paslaugų teikėjų rinkos dalys, proc., 2015–2020 m.

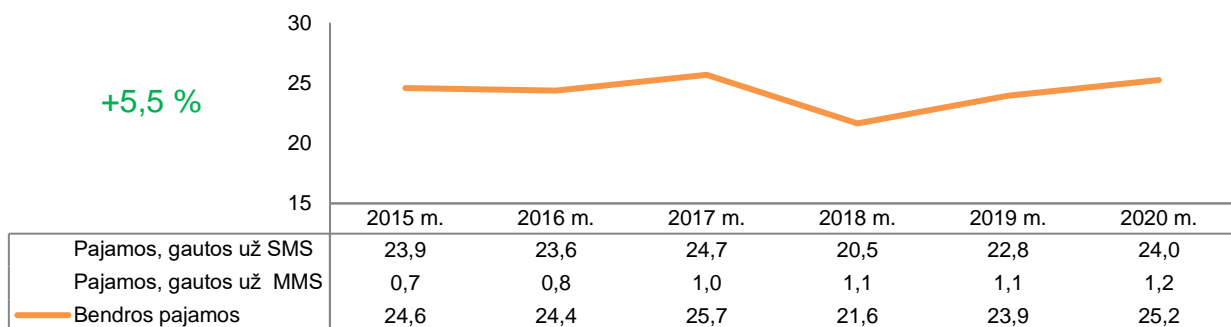
	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Išsiųstų SMS skaičius, mln. vnt.	6 350,2	5 259,3	4 489,7	3 978,0	3 248,6	2 869,6
UAB „Tele2“	51,3	53,9	56,8	56,7	55,2	52,8
„Telia Lietuva“, AB	22,5	21,5	21,7	22,6	25,4	29,9
UAB „Bitė Lietuva“	25,1	22,9	19,7	18,9	18,2	16,0
Kiti teikėjai	1,1	1,7	1,8	1,9	1,3	1,3
Išsiųstų MMS skaičius, tūkst. vnt.	8 071,5	9 430,7	10 944,3	13 128,4	11 551,5	11 496,2
UAB „Tele2“	47,4	46,3	47,7	49,7	44,6	45,0
„Telia Lietuva“, AB	30,3	30,9	27,1	23,2	26,5	26,4
UAB „Bitė Lietuva“	16,5	15,5	21,0	22,3	24,2	24,3
Kiti teikėjai	5,8	7,4	4,2	4,8	4,8	4,3

Šaltinis: RRT.

2020 m., palyginti su 2019 m., išsiųstų MMS skaičius neženkliai sumažėjo (0,5 proc.) (žr. 14 lentelę). Vidutiniškai vienas viešojo judriojo telefono ryšio paslaugų naudotojas per 2020 m., kaip ir 2019 m., išsiuntė 3,1 MMS. Nepaisant didesnių MMS galimybių, šios paslaugos populiarumas gerokai nusileidžia SMS paslaugos populiarumui.

Analizuojant SMS ir MMS paslaugų struktūrą pagal išsiųstų žinučių skaičių ir jų pasiskirstymą pagal paslaugų teikėjus, matyti, kad UAB „Tele2“ paslaugų gavėjai kasmet išsiunčia didžiausią SMS ir MMS kieki (žr. 14 lentelę).

Pajamos. Pajamos, gautos už išsiųstas SMS ir MMS, 2020 m. padidėjo 5,5 proc. ir siekė 25,2 mln. Eur (žr. 21 pav.). 2020 m. didžiąją pajamų, gautų už išsiųstas SMS ir MMS, dalį (95,1 proc.) sudarė pajamos, gautos už išsiųstas SMS. Palyginti su visomis pajamomis už viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas, pajamos už SMS sudarė 16,5 proc. visų pajamų⁸. Pajamos, gautos už išsiųstas A2P SMS, 2020 m. siekė 2,0 mln. Eur. arba 8,5 proc. visų pajamų gautų už išsiųstas SMS.

21 pav. Pajamos, gautos už SMS ir MMS, mln. Eur, 2015–2020 m.

Šaltinis: RRT.

Kainos. 2020 m. vidutinė SMS paslaugos kaina (pajamų už šias paslaugas ir išsiųstų SMS skaičiaus santykis) siekė 0,84 Eur ct. Išsiųsti vieną SMS daugiausia (1,20 Eur ct) kainavo UAB „Bitė Lietuva“ paslaugų gavėjui, o mažiausią (0,50 Eur ct) SMS siuntimo kainą 2020 m. savo paslaugų gavėjams taikė „Telia Lietuva“, AB. UAB „Tele2“ paslaugų gavėjui SMS siuntimas 2020 m. vidutiniškai kainavo 0,84 Eur ct. 2020 m. skirtumas tarp didžiųjų judriojo ryšio operatorių taikomos brangiausios ir pigiausios apskaičiuotos vidutinės SMS kainos rinkoje sudarė 0,70 Eur ct. Kitų teikėjų gautos vidutinės pajamos už vieną išsiųstą SMS siekė 1,93 Eur ct.

⁸ Visas pajamas už viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas sudaro pajamos, gautos už skambučius, SMS, MMS, kitos pajamos.

Vidutinė apskaičiuota MMS siuntimo paslaugos kaina (pajamų už šias paslaugas ir išsiųstų MMS skaičiaus santykis) 2020 m. siekė 10,7 Eur ct. Skirtumas tarp didžiųjų judriojo ryšio operatorių taikomos brangiausios ir pigiausios apskaičiuotos vidutinės MMS kainos sudarė 10,6 Eur ct. Išsiųsti vieną MMS daugiausia kainavo UAB „Bitė Lietuva“ paslaugų gavėjui, t. y. 17,6 Eur ct, mažiausiai – „Telia Lietuva“, AB, paslaugų gavėjui (6,9 Eur ct.). UAB „Tele2“ paslaugų gavėjui MMS siuntimas 2020 m. kainavo 10,3 Eur ct. Kitų teikėjų apskaičiuota vidutinė kaina už vieną išsiųstą MMS siekė 0,4 Eur ct.

Nuosekliai auganti skambučių trukmė parodo, kad viešosios judriojo telefono ryšio balso paslaugos išlieka populiarios. Tačiau mažėjantis aktyvių SIM kortelių, išsiųstų SMS bei MMS skaičius ir mažėjančios pajamos už viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas rodo, kad tradicines paslaugas pamažu keičia duomenų perdavimo tinklais teikiamos alternatyvos.

2.3. Viešosios fiksotojo telefono ryšio paslaugos

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti viešųjų fiksotojo telefono ryšio paslaugų teikėjai yra visi viešųjų fiksotojo telefono ryšio paslaugų teikėjai, išskyrus 22 paveiksle nurodytus „Telia Lietuva“, AB, UAB „CSC Telecom“, UAB „Baltnetos komunikacijos“, UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“; 16 lentelėje, 18–20 lentelėse, 23 paveiksle nurodytą „Telia Lietuva“, AB; 22 paveiksle nurodytus „Telia Lietuva“, AB, UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“, UAB „Baltnetos komunikacijos“, UAB „CSC Telecom“, 25 paveiksle nurodytus „Telia Lietuva“, AB, UAB „Baltnetos komunikacijos“, UAB „Cgates“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Viešąsias fiksotojo telefono ryšio paslaugas sudaro viešaisiais fiksotojo ryšio tinklais teikiami nacionaliniai ir tarptautiniai skambučiai.

Paslaugų teikėjai. 2020 m. pabaigoje viešąsias fiksotojo telefono ryšio paslaugas teikė 35 ūkio subjektai, t. y. 6 ūkio subjektais daugiau negu 2019 m. pabaigoje. Iš jų 33 ūkio subjektai viešąsias fiksotojo telefono ryšio paslaugas teikė naudodami VoIP (angl. *Voice Over Internet Protocol*) technologiją.

Paslaugų gavėjai. Paslaugų gavėjai viešąsias fiksotojo telefono ryšio paslaugas gavo viešojo fiksotojo telefono ryšio linijomis, teikiamomis naudojant PSTN (angl. *Public Switched Telephone Network*), ISDN (angl. *Integrated Services Digital Network*) ir VoIP technologijas. Per 2020 m. naudojamų viešojo fiksotojo telefono ryšio linijų sumažėjo 13,2 proc. arba 46,5 tūkst. ir iš viso jų skaičius siekė 304,8 tūkst. (žr. 15 lentelę).

15 lentelė. Viešųjų fiksotojo telefono ryšio paslaugų gavėjų ir naudojamų linijų skaičius, tūkst. vnt., ir skvarba (100 gyventojų ir 100 namų ūkių), proc., 2015–2020 m.

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Linijų skaičius, tūkst. vnt.	553,4	521,9	474,3	412,1	351,3	304,8
<i>Linijų skvarba (100 gyventojų), proc.</i>	19,4	18,3	16,9	14,7	12,6	10,9
<i>Linijų skvarba (100 namų ūkių), proc.</i>	43,4	41,0	37,8	31,3	26,8	22,6
Paslaugų gavėjų skaičius, tūkst. vnt.	560,8	529,9	485,9	426,5	367,8	321,9
<i>Fiziniai asmenys</i>	396,8	374,7	333,7	282,1	229,8	193,6
<i>Juridiniai asmenys</i>	164,0	155,2	152,2	144,5	138,0	128,3
<i>Paslaugų gavėjų skvarba (100 gyventojų), proc.</i>	19,7	18,6	17,3	15,3	13,2	11,5
<i>Paslaugų gavėjų skvarba (100 namų ūkių), proc.</i>	44,0	41,7	38,7	31,8	28,0	23,8

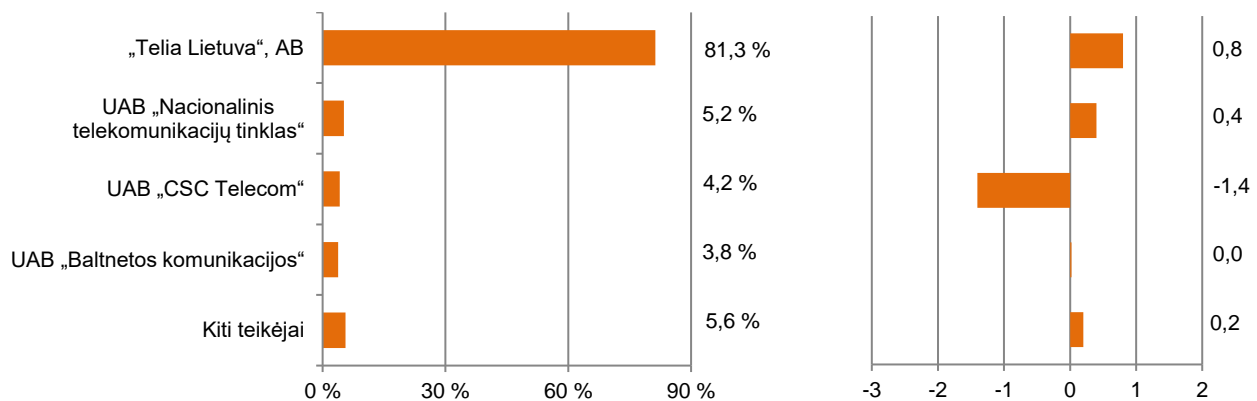
Šaltinis: RRT.

Dėl mažėjančio linijų skaičiaus taip pat mažėjo ir ryšio linijų, kuriomis teiktos viešosios fiksotojo telefono ryšio paslaugos, skvarba. 2020 m. pabaigoje 100 gyventojų teko 10,9 linijos. Pastebėtina, kad paslaugų gavėjų skaičius neatitinka linijų skaičiaus, nes viena linija, teikiama naudojant skirtingas technologijas, viešosios

fiksuotojo telefono ryšio paslaugos gali būti teikiamos keliems paslaugų gavėjams. Bendras viešųjų fiksuotojo telefono ryšio paslaugų gavėjų skaičius visą nagrinėjamą laikotarpį mažėjo. Per 2020 m. šis skaičius sumažėjo 12,5 proc. arba 45,9 tūkst. ir 2020 m. pabaigoje siekė 321,9 tūkst.

2020 m. fiziniai asmenys, kurie naudojami fiksuotojo telefono ryšio paslaugomis sudarė didžiausią viešojo fiksuotojo telefono ryšio paslaugų gavėjų skaičiaus dalį – 60,2 proc. (žr. 15 lentelę). Per 2020 m. jų skaičius sumažėjo 15,7 proc. arba 36,2 tūkst. Juridinių asmenų, besinaudojančių viešosiomis fiksuotojo telefono ryšio paslaugomis, skaičius mažėjo ne taip sparčiai – atitinkamai 7,1 proc. arba 9,8 tūkst. Jų dalis nuo bendro viešojo fiksuotojo telefono ryšio paslaugų gavėjų skaičiaus augo visu nagrinėjamu 2015–2020 m. laikotarpiu.

2020 m. „Telia Lietuva“, AB, rinkos dalis, matuojant pagal viešojo fiksuotojo telefono ryšio paslaugų gavėjų skaičių, buvo didžiausia ir siekė 81,3 proc. (žr. 22 pav.). Jos rinkos dalis, lyginant su 2019 m., neženkiai padidėjo 0,8 procentinio punkto. UAB „CSC Telecom“ rinkos dalis sumažėjo labiausiai (1,4 procentinio punkto).

22 pav. Viešųjų fiksuotojo telefono ryšio paslaugų rinkos struktūra pagal paslaugų gavėjų skaičių, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.

Šaltinis: RRT.

Per 2020 m. „Telia Lietuva“, AB, teikiamų viešųjų fiksuotojo telefono ryšio paslaugų gavėjų skaičius sumažėjo 11,6 proc. arba 34,3 tūkst., o kitų teikėjų teikiamų paslaugų gavėjų skaičius – 16,2 proc. arba 11,6 tūkst. žr. (16 lentelę)

16 lentelė. Viešųjų fiksuotojo telefono ryšio paslaugų gavėjų skaičius pagal paslaugų teikėjus, tūkst. vnt., ir paslaugų gavėjų tipą, proc., 2015–2020 m.

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
„Telia Lietuva“, AB	499,3	464,8	414,9	353,4	295,9	261,7
<i>Fiziniai asmenys</i>	75,9	76,0	74,8	72,5	69,7	68,1
<i>Juridiniai asmenys</i>	24,1	24,0	25,2	27,5	30,3	31,9
Kiti teikėjai	61,4	65,1	71,0	73,1	71,9	60,2
<i>Fiziniai asmenys</i>	28,6	32,6	32,7	35,5	32,7	25,8
<i>Juridiniai asmenys</i>	71,4	67,4	67,3	64,5	67,3	74,2

Šaltinis: RRT.

Mažėjantis bendras paslaugų gavėjų skaičius lėmė pokyčius rinkos struktūroje pagal paslaugų gavėjų tipą (žr. 16 lentelę). Fizinių asmenų, besinaudojančių „Telia Lietuva“, AB, teikiamomis viešosiomis fiksuotojo telefono ryšio paslaugomis, skaičius per 2020 m. sumažėjo 13,7 proc. ir siekė 178,1 tūkst. „Telia Lietuva“, AB, užimama rinkos dalis fiziniams asmenims teikiamų paslaugų segmente padidėjo 2,2 procentinio punkto ir sudarė 92,0 proc. visos rinkos. Fizinių asmenų, besinaudojančių kitų teikėjų teikiamomis viešosiomis fiksuotojo telefono ryšio paslaugomis, skaičius 2020 m., palyginti su 2019 m., sumažėjo 33,8 proc. ir metų pabaigoje siekė 15,6 tūkst. paslaugų gavėjų.

Juridinių asmenų, besinaudojančių „Telia Lietuva“, AB, ir kitų teikėjų teikiamomis viešosiomis fiksuotojo telefono ryšio paslaugomis, skaičius per 2020 m. atitinkamai mažėjo 6,8 proc. (6,1 tūkst.) ir 7,6 proc. (3,7 tūkst.). „Telia Lietuva“, AB, kurios teikiamomis viešosiomis fiksuotojo telefono ryšio paslaugomis 2020 m. pabaigoje naudojosi 83,6 tūkst. juridinių asmenų, užėmė 65,2 proc. juridiniams asmenims teikiamų viešųjų fiksuotojo telefono ryšio paslaugų rinkos.

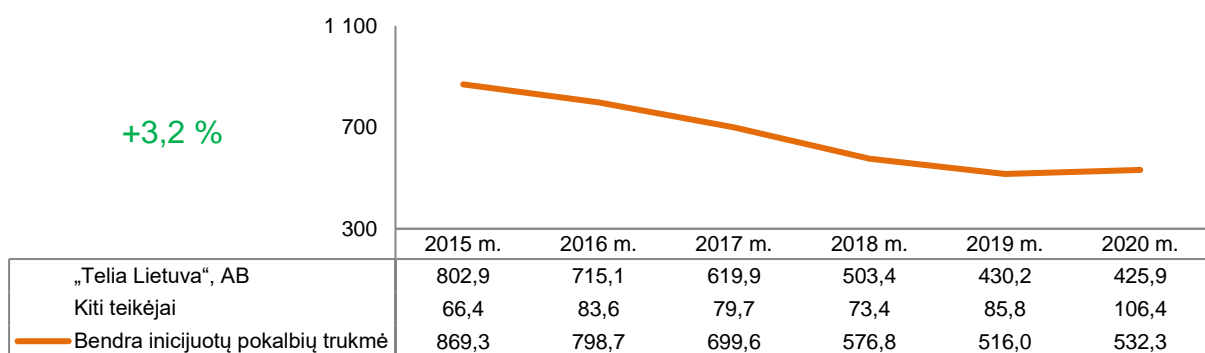
Numerio perkėlimo paslauga. Per 2020 m. šia paslauga pasinaudota 9,2 tūkst. kartų, t. y. 31,7 proc. mažiau nei 2019 m. (žr. 17 lentelę). Daugiausia telefono ryšio numerių perkelta į kitą tinklą iš „Telia Lietuva“, AB, tinklo (6,8 tūkst. arba 73,7 proc. visų pasinaudojusių numerio perkėlimo paslauga) ir iš UAB „CSC Telecom“ tinklo (1,5 tūkst. arba 16,4 proc.). Iš kitų teikėjų tinklų į „Telia Lietuva“, AB, tinklą buvo perkelta 1,8 tūkst. telefono ryšio numerių (19,7 proc.), o į UAB „CSC Telecom“ – 5,9 tūkst. arba 64,3 proc.

17 lentelė. Perkeltų numerių pagal paslaugų teikėjus skaičius, vnt., 2020 m.

	Atėjo	Išėjo	Balansas
UAB „CSC Telecom“	5893	1502	4391
UAB „Tele2“	396	39	357
UAB „EcoFon“	154	36	118
UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“	483	369	114
UAB „Mediafon Carrier Services“	394	385	9
AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	8	10	-2
„Voxbone SA“	0	5	-5
AB „LTG Infra“	0	15	-15
UAB „Teledema SIP“	34	51	-17
„Telia Lietuva“, AB	1802	6752	-4950

Šaltinis: RRT.

Skambučių trukmė. Iki 2019 m. mažėjusi viešųjų fiksuotojo telefono ryšio paslaugų gavėjų inicijuotų skambučių pokalbių trukmė 2020 m., palyginti su 2019 m., pailgėjo 3,2 proc. (žr. 23 pav.). Viešųjų fiksuotojo telefono ryšio paslaugų rinka, vertinant pagal skirtingų teikėjų tinkluose inicijuotų skambučių trukmę, 2020 m. išlaikė tokias pat pozicijas kaip ir ankstesniais metais: didžiausia rinkos dalis (80,0 proc.) teko „Telia Lietuva“, AB, tačiau jos rinkos dalis per metus sumažėjo 3,4 procentinio punkto.

23 pav. Viešųjų fiksuotojo telefono ryšio paslaugų gavėjų inicijuotų skambučių trukmė pagal paslaugų teikėjus, mln. min., 2015–2020 m.

Šaltinis: RRT.

2020 m. mažėjo „Telia Lietuva“, AB, ir kitų teikėjų tarptautinių skambučių trukmė (žr. 18 lentelę). Visu 2015–2020 m. laikotarpiu matoma „Telia Lietuva“, AB, nacionalinių skambučių trukmės mažėjimo tendencija. 2020 m. kitų teikėjų nacionalinių skambučių trukmė išaugo 30,7 proc. arba 23,0 mln. min. Šis augimas turėjo įtakos ir bendrai nacionalinių skambučių trukmei pailgėjusiai 4,4 proc.

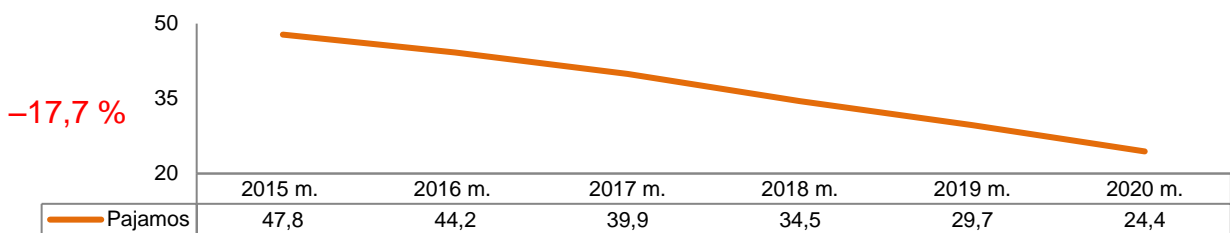
18 lentelė. Atskiruose viešuosiuose fiksuotojo telefono ryšio tinkluose inicijuotų skambučių trukmė pagal skambučių kryptis, mln. min., 2015–2020 m.*

„Telia Lietuva“, AB	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Užbaigti Lietuvos Respublikos tinkluose	781,6	696,2	602,7	490,1	419,4	417,9
Iš jų užbaigti trumpaisiais bei paslaugų numeriais	-	-	11,8	9,5	9,0	9,6
Užbaigti užsienio operatorių tinkluose	21,3	18,9	17,2	13,3	10,8	8,0
Kiti teikėjai						
Užbaigti Lietuvos Respublikos tinkluose	56,6	62,7	55,1	56,2	75,1	98,1
Iš jų užbaigti trumpaisiais bei paslaugų numeriais	-	-	0,4	0,5	0,9	0,5
Užbaigti užsienio operatorių tinkluose	9,7	20,9	24,6	17,1	10,7	8,3
Visi teikėjai						
Užbaigti Lietuvos Respublikos tinkluose	838,3	758,9	657,8	546,4	494,5	516,0
Iš jų užbaigti trumpaisiais bei paslaugų numeriais	-	-	12,3	10,0	9,9	10,0
Užbaigti užsienio operatorių tinkluose	31,0	39,8	41,8	30,4	21,5	16,2

*Nuo 2017 m. išskiriami skambučiai trumpaisiais ir kitais padidinto ar nemokamo tarifo numeriais.

Šaltinis: RRT.

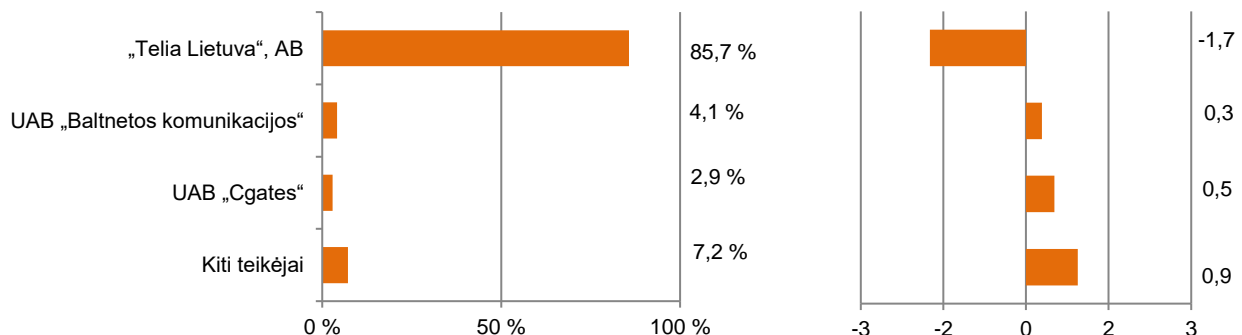
Pajamos. Visu nagrinėjamu laikotarpiu matoma tolygaus pajamų, gautų už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio paslaugas, mažėjimo tendencija. Per 2020 m. šios pajamos sumažėjo 17,7 proc. arba 5,3 mln. Eur ir siekė 24,4 mln. Eur (tai sudarė 3,3 proc. bendrųjų elektroninių ryšių rinkos pajamų) (žr. 24 pav.).

24 pav. Pajamos, gautos už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio paslaugas, mln. Eur, 2015–2020 m.

Šaltinis: RRT

Vertinant pajamų už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio paslaugas pasiskirstymą pagal teikėjus, matyti, kad „Telia Lietuva“, AB, pajamos, gautos už viešųjų fiksuotojo telefono ryšio balso paslaugų teikimą, sudarė didžiausią dalį (85,7 proc.) (žr. 25 pav.). 2020 m., palyginus su 2019 m., „Telia Lietuva“, AB, rinkos dalis sumažėjo 1,7 procentinio punkto.

25 pav. Pajamų, gautų už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir pajamų dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.

Šaltinis: RRT.

ARPU. 2020 m., palyginti su 2019 m., vidutinės pajamos už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio paslaugas, gautos iš vieno abonento per vieną mėnesį (ARPU) sumažėjo 0,4 Eur ir siekė 6,0 Eur (žr. 19 lentelę). 2020 m. ARPU juridinių asmenų segmente sumažėjo 11,2 proc., o fizinių asmenų segmente – 5,8 proc. Tai galima sieti su palankiomis sąlygomis konkuruoti ir juridinių, ir fizinių asmenų segmente.

19 lentelė. **ARPU už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio paslaugas pagal paslaugų teikėjus ir paslaugų gavėjų tipą, Eur už mėn., 2015–2019 m.**

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
ARPU už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio paslaugas*	7,1	7,0	6,6	6,4	6,4	6,0
ARPU pagal gavėjus						
<i>Fiziniai asmenys</i>	6,0	5,8	5,5	5,4	5,5	5,2
<i>Juridiniai asmenys</i>	9,7	9,9	9,2	8,3	8,0	7,1
ARPU pagal teikėjus						
„Telia Lietuva“, AB	8,1	7,5	7,0	6,9	6,9	6,4
<i>Kiti teikėjai</i>	3,7	3,6	4,3	3,9	4,4	4,3

* Įskaitant pajamas už abonentinę liniją.
Šaltinis: RRT.

2020 m., kaip ir 2019 m., ARPU už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio paslaugas buvo 1,8 karto didesnės nei ARPU už viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas. Kadangi pagal ARPU galima apskaičiuoti vieno paslaugų gavėjo vidutinės mėnesinės išlaidas, darytina išvada, kad ne tik dėl fiksuotojo ir judriojo telefono ryšio balso paslaugų funkcionalumo skirtumų, bet ir dėl mažesnių išlaidų viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugos yra patrauklesnės paslaugų gavėjui. Tai gali būti laikoma viena iš spartaus viešųjų fiksuotojo telefono ryšio paslaugų rinkos mažėjimo priežasčių.

Kainos. Skirtingų viešųjų fiksuotojo telefono ryšio paslaugų teikėjų per 2020 m. apskaičiuotos vidutinės kainos (pajamų už šias paslaugas ir pokalbių, už kuriuos gautos šios pajamos, trukmės santykis) už nacionalinio ir tarptautinio skambučio minutę šiek tiek pakito (žr. 20 lentelę). 2020 m., palyginti su 2019 m., apskaičiuota vidutinė kaina už vieną „Telia Lietuva“, AB, tinkle inicijuoto nacionalinio skambučio minutę beveik nepasikeitė, o kitų teikėjų sumažėjo 0,3 Eur ct. arba 23,7 proc.

20 lentelė. **Apskaičiuotos vidutinės viešųjų fiksuotojo telefono ryšio paslaugų kainos pagal paslaugų teikėjus, Eur ct už min., 2015–2020 m.**

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Nacionalinis skambutis						
„Telia Lietuva“, AB	2,3	2,4	2,5	2,6	2,5	2,5
Kiti teikėjai	2,0	1,7	1,3	1,1	1,1	0,8
Visi teikėjai	2,3	2,4	2,4	2,5	2,3	2,2
Tarptautinis skambutis						
„Telia Lietuva“, AB	11,8	12,4	12,2	13,2	15,0	17,7
Kiti teikėjai	8,3	5,8	6,0	6,6	8,6	6,8
Visi teikėjai	10,7	8,9	8,6	9,5	11,8	12,1

Šaltinis: RRT

Analizuojant apskaičiuotas vidutinės kainas už tarptautinio skambučio minutę pagal paslaugų teikėjus, matyti, kad 2020 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, mažiausios apskaičiuotos vidutinės kainos (6,8 Eur ct už min.) buvo taikomos kitų teikėjų teikiamoms paslaugoms. Per metus jos sumažėjo 1,7 Eur ct arba 20,2 proc. „Telia Lietuva“, AB, teikiamų paslaugų kainos per metus išaugo 2,6 Eur ct arba 17,4 proc. (žr. 20 lentelę).

2020 m. viešųjų fiksotojo telefono ryšio paslaugų rinka, matuojant ir pagal paslaugų gavėjų skaičių, ir pagal pajamas, toliau mažėjo, o pagal skambučių trukmę augo. Iki 2019 m. mažėjusi viešųjų fiksotojo telefono ryšio paslaugų gavėjų inicijuotų pokalbių trukmė per 2020 m. pailgėjo 3,2 proc. Tam turėjo įtakos dėl *Covid-19* pandemijos pasikeitęs tarpusavio bendravimas bei nuotolinis darbas.

2.4. Didmeninės viešųjų ryšių tinklų teikimo ir didmeninės viešosios telefono ryšio paslaugos

2.4.1. Bendroji rinkos apžvalga

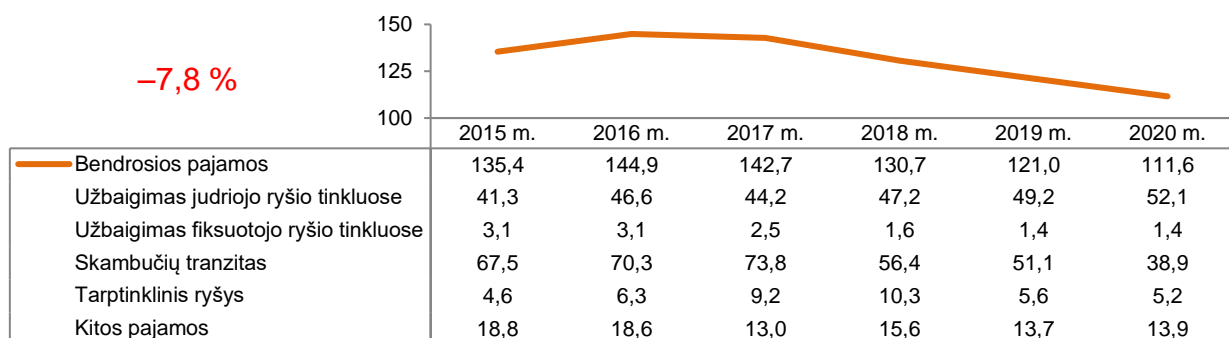
Paslaugų teikėjai	17
Didžiausias paslaugų teikėjas	„Telia Lietuva“, AB
Didmeninės pajamos, mln. Eur	111,6

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti tinklų sujungimo paslaugų teikėjai yra visi tinklų sujungimo paslaugų teikėjai, išskyrus „Telia Lietuva“, AB, UAB „Tele2“, UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Mediafon Carrier Services“, UAB „Ecofon“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

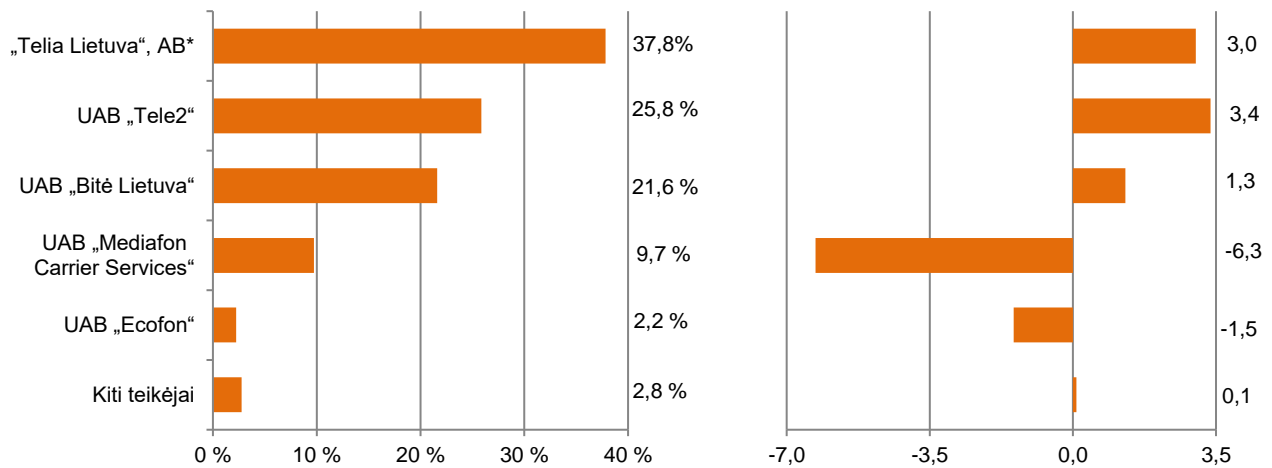
Didmeninės viešųjų ryšių tinklų teikimo paslaugos ir didmeninės viešosios telefono ryšio paslaugos yra didmeninės paslaugos, kurios yra būtinos siekiant sudaryti galimybę teikti mažmenines viešąsias telefono ryšio paslaugas. Šios paslaugos apima tokias kitiems paslaugų teikėjams teikiamas paslaugas: skambučių inicijavimą, skambučių tranzitą ir skambučių užbaigimą, teikiamą viešuosiuose fiksuotojo ir (arba) judriojo ryšio tinkluose, tarptinklinio ryšio paslaugas, teikiamas užsienio šalių viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjams, kad jų paslaugų gavėjai, atvykę į Lietuvą, galėtų naudotis viešosiomis judriojo telefono ryšio paslaugomis.

Pajamos. Nuo 2017 m. matoma pajamų, gautų už tinklų sujungimo paslaugas, mažėjimo tendencija. 2020 m. gautos pajamos, palyginti su 2019 m. gautomis pajamomis, sumažėjo 7,8 proc. ir siekė 111,6 mln. Eur (žr. 26 pav.). Pajamų, gautų už tinklų sujungimo paslaugas, dalis skaičiuojant nuo bendrųjų elektroninių ryšių paslaugų rinkos pajamų sumažėjo 1,7 procentinio punkto ir sudarė 15,2 proc.

26 pav. Pajamų, gautų už tinklų sujungimo paslaugas, struktūra pagal paslaugų grupes, mln. Eur, 2015–2020 m. Šaltinis: RRT.

Vertinant pajamų, gautų už tinklų sujungimo paslaugas, struktūrą pagal paslaugų grupes, matyti, kad 2020 m. pirmą kartą pajamos, gautos už skambučių užbaigimą judriojo ryšio tinkluose, viršijo pajamas, gautas iš skambučių tranzito paslaugų teikimo. Pajamos, gautos už skambučių užbaigimą judriojo ryšio tinkluose, 2020 m. sudarė 46,7 proc. visų tinklų sujungimo paslaugų pajamų ir tai buvo 6,0 procentiniais punktais daugiau nei 2019 m. Šios paslaugų grupės pajamos augo beveik visą nagrinėjamą laikotarpį. Pajamos, gautos už skambučių tranzito paslaugas, 2020 m. sudarė 34,9 proc. visų tinklų sujungimo paslaugų pajamų ir tai buvo 7,3 procentinio punkto mažiau nei 2019 m. Pajamos už SMS užbaigimo paslaugas 2020 m. siekė 1,8 mln. Eur.

27 pav. Tinklų sujungimo paslaugų rinkos struktūra pagal paslaugų teikėjų gautas pajamas, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.

Šaltinis: RRT

2020 m., kaip ir 2019 m. bei 2018 m., sparčiausiai augo UAB „Tele2“ rinkos dalis, vertinant pagal pajamas iš tinklų sujungimo veiklos – 3,4 procentinio punkto (žr. 27 pav.). „Telia Lietuva“, AB, rinkos dalis 2020 m. padidėjo 3,0 procentiniais punktais ir sudarė didžiausią pajamų dalį (37,8 proc.).

2016 m. prasidėjęs pajamų už tinklų sujungimo paslaugas mažėjimas, tęsėsi ir 2020 m. 2020 m. pirmą kartą pajamos, gautos už skambučių užbaigimą judriojo ryšio tinkluose, viršijo pajamas, gautas iš skambučių tranzito paslaugų teikimo. Šios paslaugų grupės pajamos augo beveik visą nagrinėjamą laikotarpį.

2.4.2. Skambučių tranzito paslaugos

SVARBU!

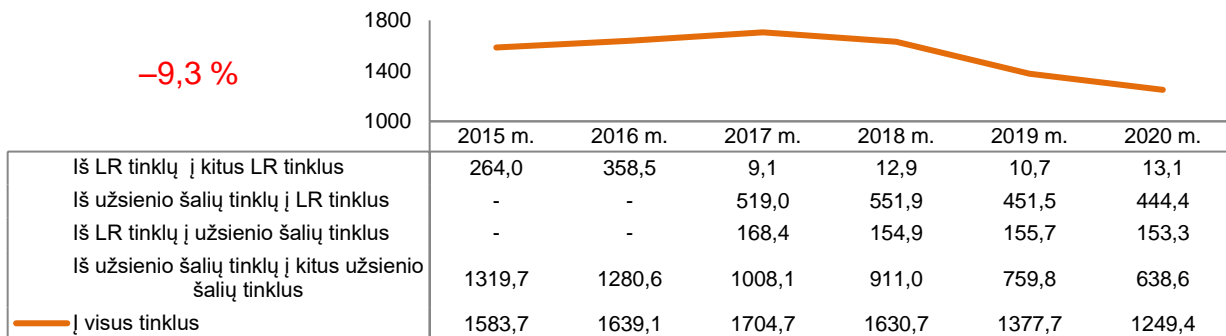
- Šiame ataskaitos skyriuje nagrinėjamos skambučių tranzito paslaugos apima tik grynąjį tranzitą, t. y. kai skambučiai inicijuojami ar užbaigiami kitame tinkle, nei yra teikiama tranzito paslauga.
- Šiame ataskaitos skyriuje kiti skambučių tranzito paslaugų teikėjai yra visi skambučių tranzito paslaugų teikėjai, išskyrus 29 paveiksle nurodytus „Telia Lietuva“, AB, UAB „Mediafon Carrier Services“, UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“, UAB „Raystorm“; 31 paveiksle nurodytus „Telia Lietuva“, AB, UAB „Mediafon Carrier Services“, UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Ecofon“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Skambučių tranzito paslauga yra svarbi viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjams, siekiantiems efektyviau išnaudoti turimus tinklo bei finansinius išteklius ir turėti alternatyvius skambučių siuntimo kelius. Skambučių tranzito paslaugos sudaro galimybę skambučius perduoti šalies viduje, šalyje inicijuotus skambučius

siųsti į užsienį, taip pat iš užsienio siunčiamus skambučius perduoti į konkretų viešąjį ryšių tinklą Lietuvoje. Tranzitu taip pat gali būti persiunčiami skambučiai, kurie Lietuvoje nėra nei inicijuojami, nei užbaigiami.

Paslaugų teikėjai. Skambučių tranzito paslaugas 2020 m. pabaigoje teikė 10 ūkio subjektų⁹ – tiek pat kaip ir 2019 m. pabaigoje.

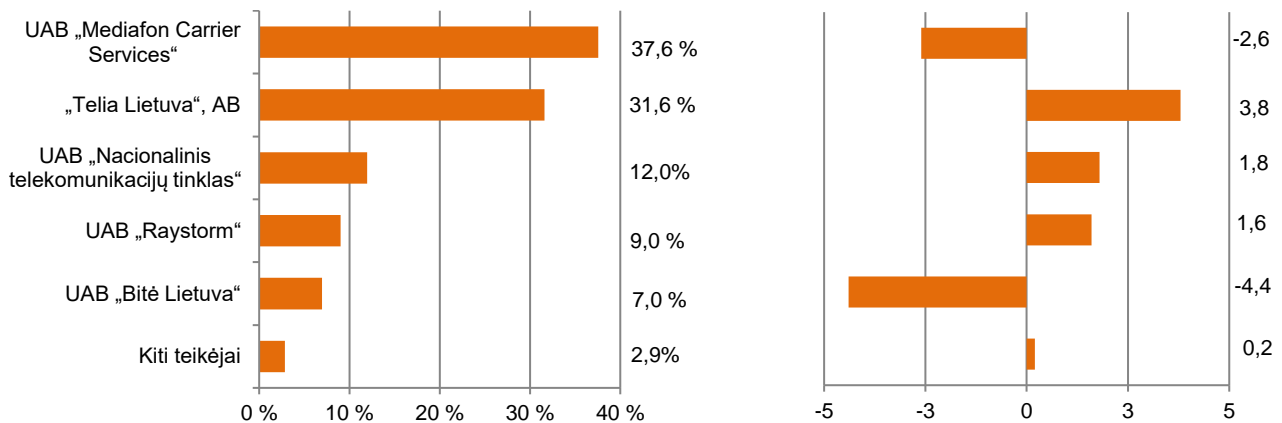
Perduotų skambučių trukmė. Vertinant tranzitu persiūtų skambučių trukmę pagal skambučių perdavimo kryptis, skiriamos skambučių tranzito paslaugos, kai skambučiai yra persiunčiami: 1) iš Lietuvos Respublikos viešųjų ryšių tinklų į kitus Lietuvos Respublikos viešuosius ryšių tinklus, 2) iš Lietuvos Respublikos viešųjų ryšių tinklų į užsienio šalių operatorių tinklus, 3) iš užsienio šalių operatorių tinklų į Lietuvos Respublikos viešuosius ryšių tinklus, 4) iš užsienio šalių operatorių tinklų į kitus užsienio šalių operatorių tinklus per Lietuvos Respublikos teritoriją.

28 pav. Lietuvos ir užsienio operatorių viešuosius ryšių tinklus tranzitu persiūtų skambučių trukmė, mln. min., 2015–2020 m.

Šaltinis: RRT.

2020 m. tranzitu persiūtų skambučių į užsienio šalių operatorių viešuosius ryšių tinklus trukmė sutrumpėjo 13,5 proc., o tranzitu persiūtų skambučių į kitus Lietuvos Respublikos viešuosius telefono ryšių tinklus – 1,0 proc. Nepaisant to, 2020 m. išliko tendencija, kad didžioji dalis (63,4 proc.) visų tranzitu persiūtų skambučių buvo siunčiama į užsienio šalių operatorių tinklus (žr. 28 pav.).

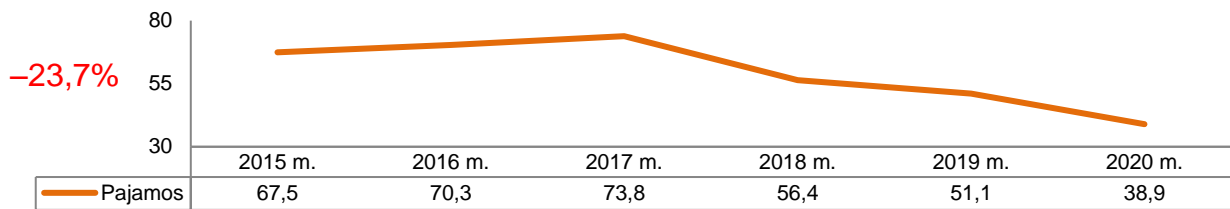
29 pav. Skambučių tranzito paslaugų rinkos struktūra pagal persiūtų skambučių trukmę, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.

Šaltinis: RRT.

Skambučių tranzito paslaugų rinkoje pagal persiūtų skambučių trukmę didžiausią dalį (37,6 proc.) 2020 m. užėmė UAB „Mediafon Carrier Services“ – jos dalis per metus sumažėjo 2,6 procentinio punkto (žr. 29 pav.). Labiausiai per 2020 m. išaugo „Telia Lietuva“, AB rinkos dalis (3,8 procentinio punkto) ir siekė 31,6 proc.

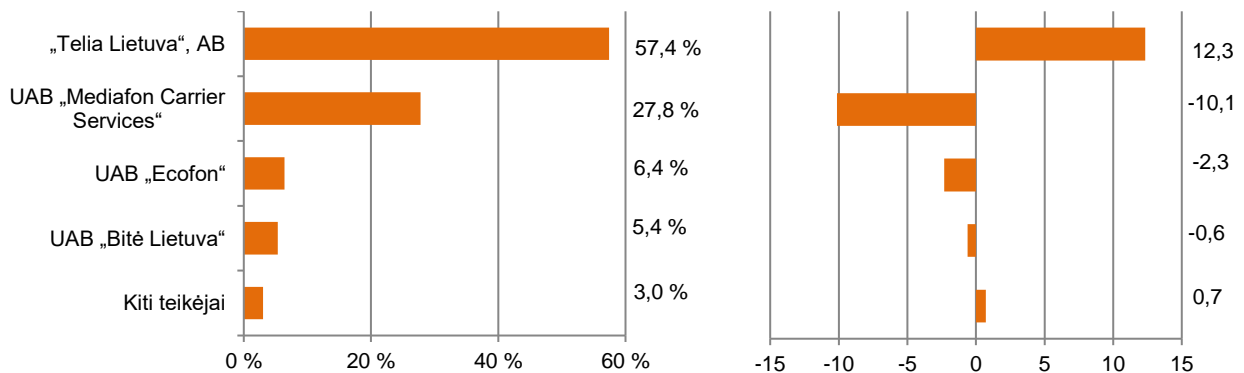
⁹ „Telia Lietuva“, AB, UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Ecofon“, UAB „Mediafon“, UAB „Mediafon Carrier Services“, UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“, UAB „Raystorm“, UAB „TCG Telecom“, UAB „Teleksas“, UAB „Moremins Lietuva“.

Pajamos. Nuo 2018 m. matoma pajamų, gautų už skambučių tranzito paslaugas, mažėjimo tendencija (žr. 30 pav.). 2020 m., lyginant su 2019 m., šios pajamos sumažėjo 23,7 proc. arba 12,1 mln. Eur. Skambučių tranzito paslaugų pajamų sumažėjimui įtakos turėjo 2020 m. 13,5 proc. sutrumpėjusi tranzitu persiųstų skambučių į užsienio šalių operatorių viešuosius ryšių tinklus trukmė.

30 pav. **Pajamos, gautos už skambučių tranzito paslaugas, mln. Eur, 2015–2020 m.**
Šaltinis: RRT.

Vertinant skambučių tranzito paslaugų rinką pagal pajamas, matyti, kad didžiausia dalis (57,4 proc.) pajamų 2020 m., kaip ir pastaraisiais keliais metais, teko „Telia Lietuva“, AB (žr. 31 pav.). Per metus jos rinkos dalis padidėjo 12,3 procentinio punkto. Šiam augimui įtakos turėjo tiek visų pajamų, gautų už skambučių tranzito paslaugas, mažėjimas, tiek 10,1 procentinio punkto sumažėjusi UAB „Mediafon Carrier Services“ rinkos dalis.

31 pav. **Skambučių tranzito paslaugų rinkos struktūra pagal pajamas, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.**
Šaltinis: RRT.

2020 m., kaip ir pastaruosius kelis metus, skambučių tranzito paslaugų rinkoje pirmavo du ūkio subjektai „Telia Lietuva“, AB, ir UAB „Mediafon Carrier Services“. Pagal pajamas, didžiausia rinkos dalis (57,4 proc.) teko „Telia Lietuva“, AB, o pagal persiųstų skambučių trukmę (37,6 proc.) – UAB „Mediafon Carrier Services“.

2.4.3. Skambučių užbaigimo paslaugos

2.4.3.1. Skambučių užbaigimas viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje nagrinėjamos skambučių užbaigimo viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose paslaugos apima tik kituose tinkluose inicijuotų skambučių užbaigimą, o skambučiai, kurie buvo inicijuoti ir užbaigti tame pačiame tinkle, nėra vertinami.
- Šiame ataskaitos skyriuje kiti skambučių užbaigimo viešajame judriojo ryšio tinkle paslaugos teikėjai yra visi skambučių užbaigimo viešajame judriojo ryšio tinkle paslaugos teikėjai, išskyrus UAB „Bitė Lietuva“, „Telia Lietuva“, AB, ir UAB „Tele2“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Skambučių užbaigimo viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose paslaugas sudaro Lietuvos ir užsienio šalių operatorių tinkluose inicijuoti skambučiai, kurie buvo užbaigti Lietuvos operatorių viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose.

Paslaugų teikėjai. 2020 m. pabaigoje skambučių užbaigimo viešajame judriojo ryšio tinkle paslaugas teikė 9 operatoriai¹⁰.

Užbaigtų skambučių trukmė. 2020 m. viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose užbaigtų skambučių bendra trukmė siekė 4 994,0 mln. min., t. y. 13,4 proc. daugiau nei 2019 m. (žr. 21 lentelę). Šiuo laikotarpiu daugiausia skambučių užbaigta UAB „Tele2“ tinkle ir tai sudarė 42,6 proc. visų skambučių, užbaigtų viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose. UAB „Tele2“ viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose užbaigtų skambučių trukmė per metus išaugo 15,4 proc. arba 283,7 mln. min. Kitų teikėjų viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose užbaigtų skambučių trukmė per 2020 m. pailgėjo 21,8 proc. arba 6,3 mln. min. 2020 m., kaip ir 2019 m., didžiausia viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose užbaigtų skambučių dalis (83,2 proc.), vertinant pagal pokalbį trukmę, buvo inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose.

21 lentelė. Viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose užbaigtų skambučių trukmė pagal paslaugų teikėjus, mln. min., ir užbaigtų skambučių trukmės dalys pagal skambučių inicijavimo tinklą, proc., 2015–2020 m.

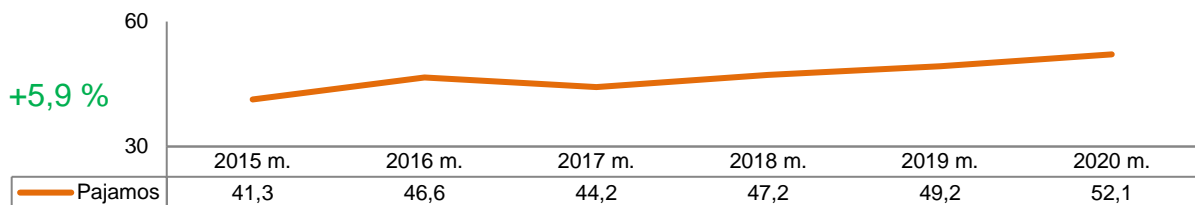
UAB „Bitė Lietuva“	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	88,9	87,5	87,8	84,0	84,9	85,7
Inicijuoti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	7,7	8,5	6,5	7,2	6,8	6,7
Inicijuoti užsienio šalių operatorių tinkluose	3,4	4,0	5,7	8,8	8,3	7,6
Užbaigtų skambučių trukmė	979,8	1 041,3	1 064,3	1 135,5	1 134,7	1 326,0

¹⁰ „Telia Lietuva“, AB, UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Tele2“, UAB „CSC Telecom“, UAB „Mediafon Carrier Services“, UAB „Ecofon“, UAB „Nacionalinis telekomunikacijų centras“, „ONOFFAPP OÜ“, „Compatel Limited“.

„Telia Lietuva“, AB						
Inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	84,0	84,0	82,5	82,1	84,8	88,7
Inicijuoti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	4,8	4,8	4,6	4,1	3,9	0,02
Inicijuoti užsienio šalių operatorių tinkluose	11,2	11,2	12,9	13,8	11,3	11,3
Užbaigtų skambučių trukmė	1 129,8	1 226,0	1 288,4	1 335,2	1 317,4	1 505,3
UAB „Tele2“						
Inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	83,7	82,5	82,2	79,1	77,3	78,0
Inicijuoti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	5,3	5,4	5,0	4,8	4,0	3,9
Inicijuoti užsienio šalių operatorių tinkluose	11,0	12,1	12,7	16,1	18,7	18,1
Užbaigtų skambučių trukmė	1 455,1	1 594,8	1 664,3	1 752,7	1 844,1	2 127,8
Kiti teikėjai						
Inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	93,0	95,1	47,8	58,9	55,6	58,7
Inicijuoti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	5,0	3,1	42,4	28,9	26,2	31,6
Inicijuoti užsienio šalių operatorių tinkluose	2,0	1,8	9,9	12,3	18,2	9,7
Užbaigtų skambučių trukmė	37,5	3,1	11,5	17,1	28,7	35,0
Visų užbaigtų skambučių trukmė	3 602,1	3 865,2	4 028,6	4 240,6	4 324,9	4 994,0

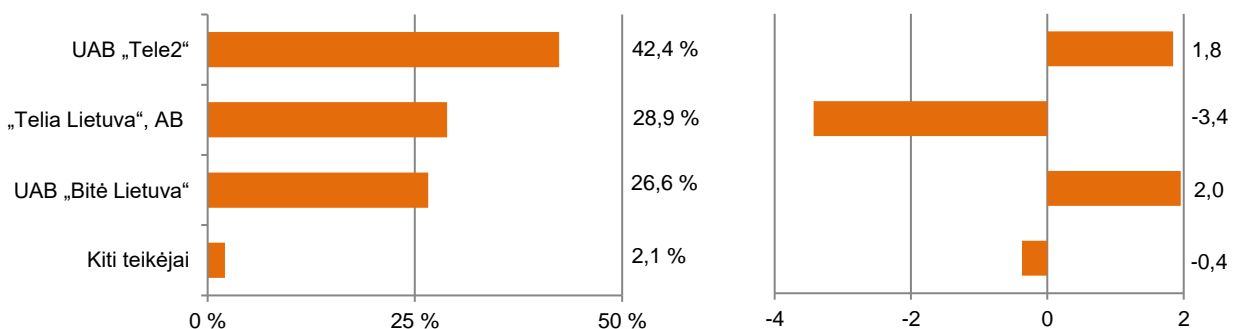
Šaltinis: RRT.

Pajamos. Nuo 2017 m. matoma pajamų, gautų už skambučių užbaigimą viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose, augimo tendencija (žr. 32 pav.). 2020 m., palyginti su 2019 m., pajamos, gautos už skambučių užbaigimą viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose, padidėjo 5,9 proc. arba 2,9 mln. Eur.

32 pav. **Pajamos, gautos už skambučių užbaigimą viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose, mln. Eur, 2015–2020 m.**
Šaltinis: RRT.

2020 m., kaip ir 2019 m., didžiausia šių pajamų dalis (42,4 proc.) teko UAB „Tele2“ (žr. 33 pav.). UAB „Tele2“ pajamos, gautos už skambučių užbaigimą viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose, per metus išaugo 10,7 proc. arba 2,1 mln. Eur. „Telia Lietuva“, AB, dalis pajamų struktūroje sumažėjo labiausiai, t. y. 3,4 procentinio punkto, o pajamos, gautos už skambučių užbaigimą viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose, sumažėjo 5,3 proc.

33 pav. **Pajamų, gautų už skambučių užbaigimą viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.**
Šaltinis: RRT

Kainos. 2020 m. skambučių užbaigimo viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose kaina nekito dėl RRT taikyto reguliavimo. Pagal šį reguliavimą, iki 2020 m. gruodžio 31 d. skambučių, inicijuotų Europos ekonominės erdvės valstybėse narėse¹¹, užbaigimo viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose kaina negalėjo viršyti 0,94 Eur ct už min. (be PVM).

2.4.3.2. Skambučių užbaigimas viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose

Paslaugų teikėjai	8
Didžiausias paslaugų teikėjas	„Telia Lietuva“, AB
Skambučių trukmė, mln. min.	401,2
Didmeninės pajamos, mln. Eur	1,4

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti skambučių užbaigimo viešajame fiksuotojo ryšio tinkle paslaugos teikėjai yra visi skambučių užbaigimo viešajame fiksuotojo ryšio tinkle paslaugos teikėjai, išskyrus 22 lentelėje ir 35 paveiksle nurodytą „Telia Lietuva“, AB (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Skambučių užbaigimo viešajame fiksuotojo ryšio tinkle paslauga apima Lietuvos ir užsienio šalių operatorių tinkluose inicijuotus skambučius, kurie buvo užbaigti Lietuvos operatorių viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose.

Paslaugų teikėjai. 2020 m., kaip ir 2019 m., skambučių užbaigimo viešajame fiksuotojo ryšio tinkle paslaugas teikė 8 operatoriai¹².

Užbaigtų skambučių trukmė. 2020 m., palyginti su 2019 m., viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose užbaigtų skambučių trukmė pailgėjo 21,5 proc. ir siekė 401,2 mln. min. (žr. 22 lentelę). 2020 m. didžiausia (77,1 proc.) viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose užbaigtų skambučių dalis, vertinant pagal skambučių trukmę, buvo inicijuota viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose – šių skambučių trukmė per 2020 m. pailgėjo 29,5 proc. arba 70,5 mln. min.

22 lentelė. **Atskiruose viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose užbaigtų skambučių trukmės pagal skambučių inicijavimo tinklą, mln. min., 2015–2020 m.**

„Telia Lietuva“, AB	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	235,6	252,9	211,0	248,5	186,5	240,4
Inicijuoti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	43,6	52,4	49,6	42,2	29,8	24,1
Inicijuoti užsienio šalių operatorių tinkluose	81,3	40,1	30,1	24,6	21,3	22,4
Užbaigtų skambučių trukmė	360,5	345,4	290,7	315,3	237,7	287,0
Kiti teikėjai						
Inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	31,8	45,9	50,7	61,5	52,5	69,1
Inicijuoti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	26,0	31,9	26,6	25,2	35,9	41,9

¹¹ Norvegija, Islandija ir Lichtenšteinas nėra Europos Sąjungos valstybės narės, tačiau minėtos trys valstybės ir Europos Sąjungos valstybės narės sudaro Europos ekonominę erdvę.

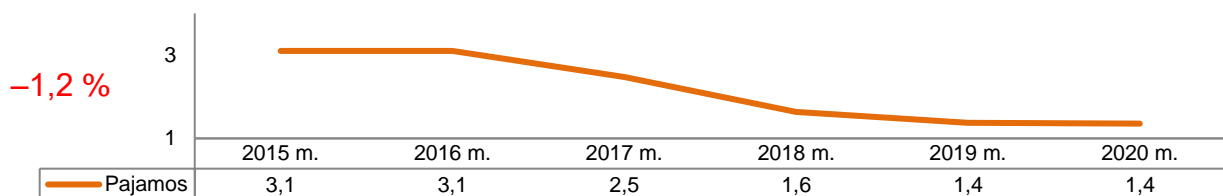
¹² „Telia Lietuva“, AB, AB „LTG Infra“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centras, UAB „CSC Telecom“, UAB „Ecofon“, UAB „Mediafon Carrier Services“, UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“, „Voxbone SA“.

Inicijuoti užsienio šalių operatorių tinkluose	5,6	4,3	5,6	4,5	4,1	3,3
Užbaigtų skambučių trukmė	63,4	82,1	83,0	91,2	92,5	114,2
Visų užbaigtų skambučių trukmė	423,9	427,6	373,6	406,5	330,1	401,2

Šaltinis: RRT.

Vertinant skambučių užbaigimo viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose rinkos struktūrą pagal šių paslaugų teikėjus, matyti, kad daugiausia skambučių (71,5 proc.) 2020 m. buvo užbaigta „Telia Lietuva“, AB, viešajame fiksuotojo ryšio tinkle (žr. 22 lentelę). Didžiąją (83,8 proc.) užbaigtų skambučių „Telia Lietuva“, AB, tinkle dalį sudarė skambučiai, inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose. Kitų teikėjų tinkluose užbaigtų skambučių trukmė per 2020 m. pailgėjo 23,5 proc. arba 21,7 mln. min. Daugiausia (60,5 proc.) kitų teikėjų tinkluose užbaigtų skambučių pagal trukmę sudarė skambučiai, inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose.

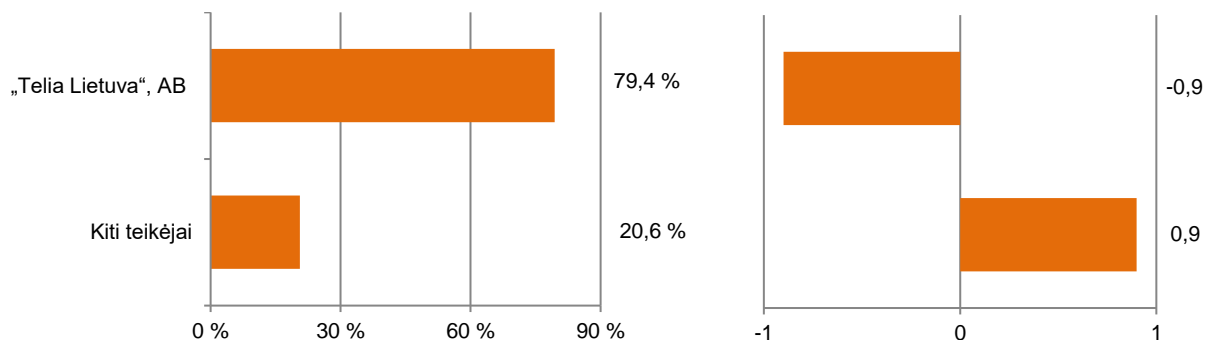
Pajamos. 2020 m. pajamos, gautos už skambučių užbaigimą viešuosiuose fiksuotojo telefono ryšio tinkluose, neženkiai sumažėjo. 2020 m., palyginti su 2019 m., šios pajamos sumažėjo 1,2 proc. arba 0,02 mln. Eur (žr. 34 pav.).

34 pav. Pajamos, gautos už skambučių užbaigimą viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose, mln. Eur, 2015–2020 m.

Šaltinis: RRT.

Didžiausią pajamų, gautų už skambučių užbaigimą viešuosiuose fiksuotojo telefono ryšio tinkluose, dalį (79,4 proc.), kaip ir 2019 m., sudarė „Telia Lietuva“, AB, pajamos (žr. 35 pav.).

35 pav. Pajamų, gautų už skambučių užbaigimą viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.

Šaltinis: RRT.

Kainos. 2020 m. skambučių užbaigimo viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose kaina nekito dėl RRT taikyto reguliavimo. Pagal šį reguliavimą, nuo 2019 m. liepos 1 d. skambučių, inicijuotų Europos ekonominės erdvės valstybėse narėse¹³, užbaigimo viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose kaina negali viršyti 0,09 Eur ct už min. (be PVM).

¹³ Norvegija, Islandija ir Lichtenšteinas nėra Europos Sąjungos valstybės narės, tačiau minėtos trys valstybės ir Europos Sąjungos valstybės narės sudaro Europos ekonominę erdvę.

Pajamos, gautos už skambučių užbaigimo paslaugas, sudarė 47,9 proc. visų pajamų, gautų už tinklų sujungimo paslaugas. Pajamos už skambučių užbaigimą viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose sudarė 97,5 proc. visų pajamų, gautų už skambučių užbaigimo paslaugas. 2020 m. skambučių, užbaigtų viešajame judriojo ryšio tinkle, trukmė 12,4 karto viršijo skambučių, užbaigtų viešajame fiksuotojo ryšio tinkle, trukmę.

3. Duomenų perdavimas

3.1. Bendroji duomenų perdavimo paslaugų rinkos apžvalga

Paslaugų teikėjai	89
Didžiausias paslaugų teikėjas	„Telia Lietuva“, AB
Didmeninės pajamos, mln. Eur	13,6
Mažmeninės pajamos, mln. Eur	341,2
Bendros pajamos, mln. Eur	354,8

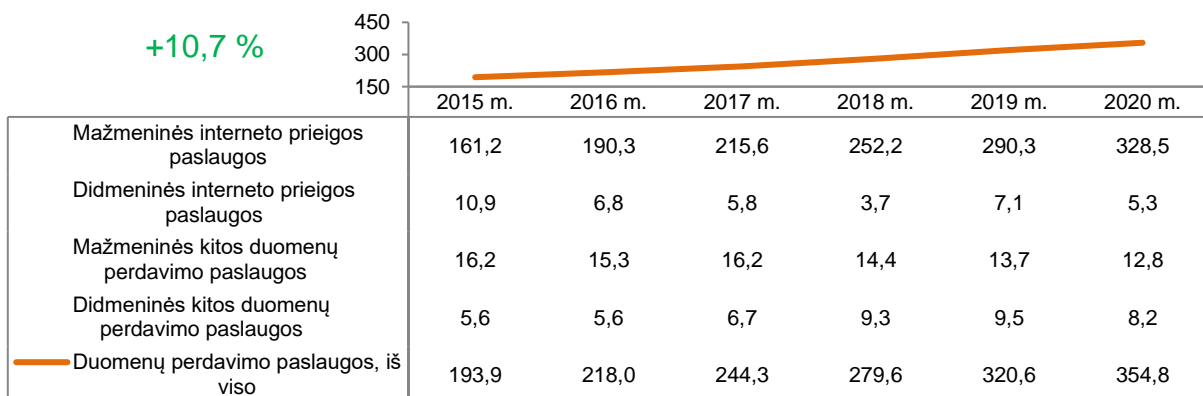
SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti duomenų perdavimo paslaugų teikėjai yra visi šių paslaugų teikėjai, išskyrus 38 paveiksle nurodytus „Telia Lietuva“, AB, UAB „Tele2“, UAB „Bitė Lietuva“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centrą ir UAB „Cgates“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

2020 m. Lietuvoje teiktas duomenų perdavimo paslaugas galima suskirstyti į interneto prieigos paslaugas (mažmenines ir didmenines) ir kitas duomenų perdavimo paslaugas (mažmenines ir didmenines).

Paslaugų teikėjai. Duomenų perdavimo paslaugų teikėjų skaičius, palyginti su 2019 m., padidėjo 2 ūkio subjektais. 2020 m. pabaigoje duomenų perdavimo paslaugas teikė 89 ūkio subjektai (2019 m. pabaigoje buvo 87 teikėjai). Duomenų perdavimo paslaugas teikė 70,1 proc. iš visų 127 elektroninių ryšių veiklą vykdyusių ūkio subjektų. Daugiausia (84) duomenų perdavimo paslaugų teikėjų 2020 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, teikė mažmenines interneto prieigos paslaugas (2019 m. – 82).

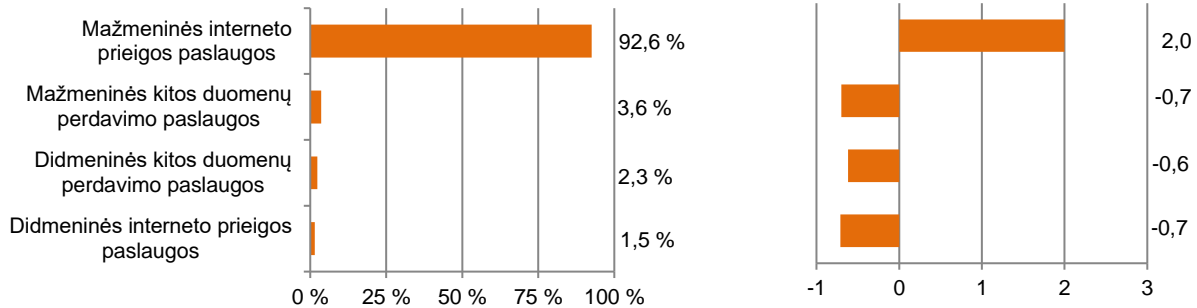
Pajamos. 2020 m. pajamos, gautos už duomenų perdavimo paslaugas, sudarė 354,8 mln. Eur, t. y. 10,7 proc. daugiau nei per 2019 m. (žr. 36 pav.). Duomenų perdavimo paslaugų teikimas išlieka viena svarbiausių elektroninių ryšių sektoriaus veiklų, už kurias gaunamos pajamos sudaro 48,5 proc. visų elektroninių ryšių rinkos pajamų. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad pajamos, gautos už duomenų perdavimo paslaugas, didėjo visą nagrinėjamą 2015–2020 m. laikotarpį.

36 pav. Pajamų, gautų už duomenų perdavimo paslaugas, struktūra pagal paslaugų grupes, mln. Eur, 2015–2020 m.

Šaltinis: RRT

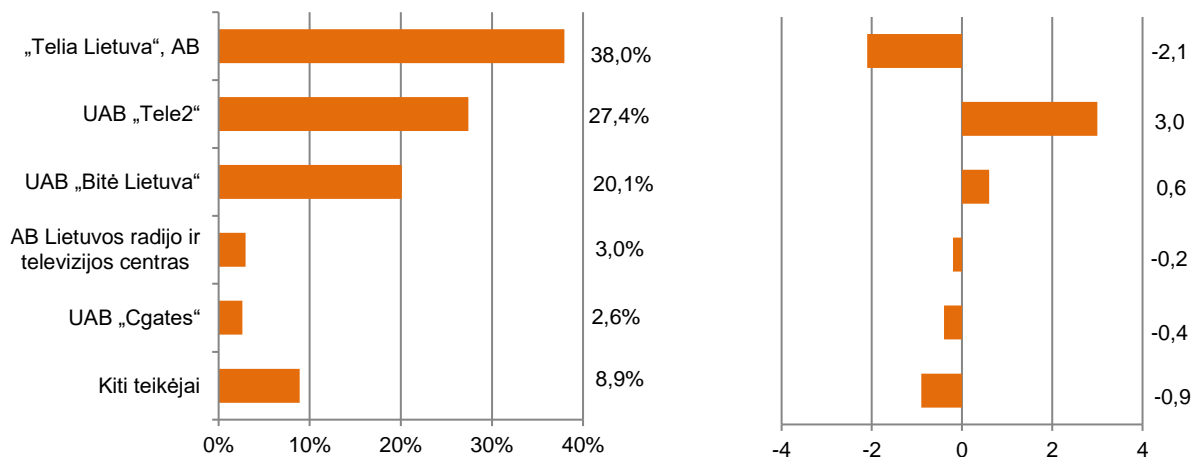
2020 m., kaip ir visu 2015–2020 m. laikotarpiu, didžiausią (92,6 proc.) pajamų dalį sudarė pajamos, gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas (žr. 37 pav.). 2020 m., palyginti su 2019 m., pajamų, gautų už mažmenines interneto prieigos paslaugas, dalis pagal bendras duomenų perdavimo paslaugų pajamas išaugo 2,0 procentiniais punktais. Tam daugiausia įtakos turėjo ir dėl *Covid-19* pandemijos augusi mažmeninių interneto prieigos paslaugų paklausa.

37 pav. Pajamų, gautų už duomenų perdavimo paslaugas, struktūra pagal paslaugų grupes, proc., ir pajamų struktūros metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.

Šaltinis: RRT

2020 m., kaip ir 2019 m., daugiausia pajamų už duomenų perdavimo paslaugas gavo „Telia Lietuva“, AB – jos gautos pajamos sudarė 38,0 proc. visų duomenų perdavimo paslaugų pajamų (žr. 38 pav.). Antras didžiausias operatorius pagal pajamas, gautas už duomenų perdavimo paslaugas, 2020 m. buvo UAB „Tele2“, gavusi 27,4 proc. visų duomenų perdavimo paslaugų pajamų, o jos gautos pajamos 2020 m., palyginti su 2019 m., iš visų operatorių padidėjo daugiausia (3,0 procentiniais punktais).

38 pav. Pajamų, gautų už duomenų perdavimo paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir pajamų dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.

Šaltinis: RRT.

Duomenų perdavimo paslaugų rinka, vertinant pagal pajamas, augo visu 2015–2020 m. laikotarpiu. 2020 m. šios rinkos pajamos išaugo 10,7 proc. Augimą lėmė pajamų, gautų už mažmenines interneto prieigos paslaugas, didėjimas. Didžiausias duomenų perdavimo paslaugų rinkos dalyvis išlieka „Telia Lietuva“, AB, nors matoma jos rinkos dalies mažėjimo tendencija.

3.2. Mažmeninės interneto prieigos paslaugos

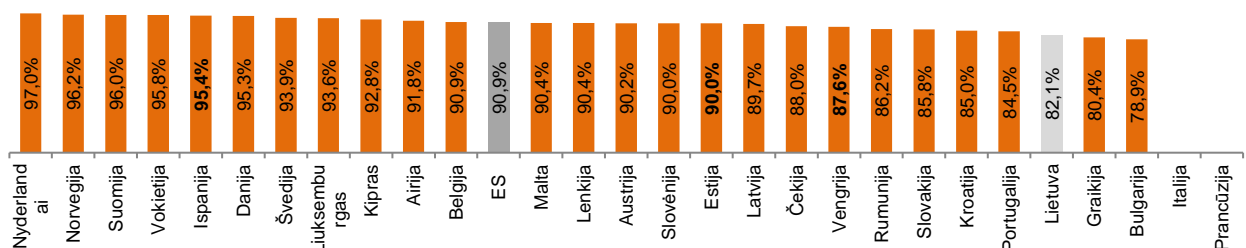
*internetu prieigos paslaugos, naudojant kompiuterį

Paslaugų teikimo būdai. 2020 m. Lietuvoje mažmeninės interneto prieigos paslaugos buvo teikiamos naudojant fiksuotojo ryšio arba judriojo ryšio technologijas.

Paslaugų teikėjai. Lietuvos mažmeninių interneto prieigos paslaugų rinka 2020 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, pasižymėjo gausiu paslaugų teikėjų skaičiumi. 2020 m. pabaigoje interneto prieigos paslaugas teikė 84 ūkio subjektai (2 ūkio subjektais daugiau nei 2019 m.).

Paslaugų gavėjai. 2020 m. pabaigoje interneto prieigos paslaugomis naudojosi 4 033,2 tūkst. paslaugų gavėjų (796,8 tūkst. paslaugų gavėjų naudojosi interneto prieigos paslaugomis naudojantis fiksuotojo ryšio technologijomis ir 3 236,4 tūkst. – naudojantis judriojo ryšio technologijomis (iš jų 700,1 tūkst. – naudojantis judriojo ryšio technologijomis, kai taikomas ne telefonijos, o interneto prieigos paslaugų teikimo planas)).

Europos Komisijos duomenimis, 2020 m. naudojimas mažmeninėmis interneto prieigos paslaugomis¹⁴ Lietuvos namų ūkiuose, palyginti su 2019 m., padidėjo 0,6 procentinio punkto, t. y. nuo 81,5 proc. iki 82,1 proc.¹⁵ (žr. 39 pav.). Bendras ES šalių narių naudojimosi internetu vidurkis 2020 m., palyginti su 2019 m., išaugo 0,4 procentinio punkto ir siekė 90,9 proc., t. y. 8,8 procentinio punkto daugiau nei Lietuvoje. Lietuva pagal naudojimąsi šiomis paslaugomis namų ūkiuose kaip ir pernai užėmė žemesnes pozicijas Europos Sąjungoje. Lietuvos rodiklis taip pat buvo žemiausias, palyginti su artimiausiomis kaimynėmis Lenkija, Estija ir Latvija, kuriose šis rodiklis atitinkamai siekė 90,4 proc., 90,0 proc. ir 89,7 proc. Mažmeninėmis interneto prieigos paslaugomis daugiausia buvo naudojamosi Nyderlanduose, o mažiausiai – Bulgarijoje. Šiose šalyse 2020 m. namų ūkių, kuriuose buvo naudojamosi internetu, dalis atitinkamai siekė 97,0 proc. ir 78,9 proc.

39 pav. Interneto prieigos paslaugomis besinaudojančių namų ūkių dalis ES šalyse narėse¹⁶, proc., 2020 m.
Šaltinis: Europos Komisija.

Statistikos departamento duomenimis¹⁷, 2020 m. pradžioje Lietuvoje interneto prieigos paslaugomis naudojosi 83 proc. namų ūkių, t. y. 1 procentiniu punktu daugiau negu 2019 m. pradžioje. Interneto prieigos

¹⁴ Įskaitomos mažmeninės interneto prieigos paslaugos, teikiamos xDSL linijomis, belaidžio ryšio linijomis, KTV tinklais, FTTH linijomis, LAN linijomis ir judriojo ryšio technologijomis (naudojant kompiuterį).

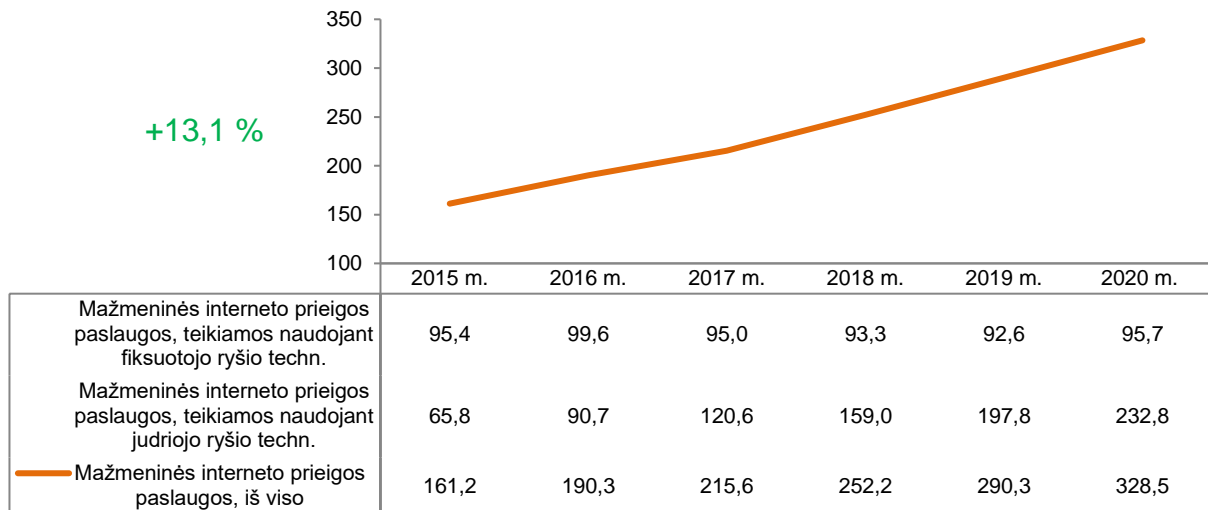
¹⁵ Apskaičiuota remiantis Eurostato informacija, pateikiama Europos Komisijos ataskaitoje „Digital Scoreboard“.

¹⁶ Italija ir Prancūzija 2020 m. informacijos nepateikė.

¹⁷ <https://ivpk.lrv.lt/lt/naujienos/informaciniu-technologiju-naudojimas-namu-ukiuose-6>

paslaugos daugiausia buvo naudojamas informacijos paieškai, ryšiams, laisvalaikiui, e. prekybai ir bankininkystei.

Pajamos. Bendrosios mažmeninės interneto prieigos pajamos augo visu 2015–2020 m. laikotarpiu. 2020 m., palyginti su 2019 m., šios pajamos išaugo 13,1 proc. ir sudarė 328,5 mln. Eur (žr. 40 pav.). 2020 m. pajamos, gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant judriojo ryšio technologijas, sudarė 70,9 proc. bendrųjų mažmeninių interneto prieigos paslaugų pajamų arba 2,8 procentinio punkto daugiau nei 2019 m., o pajamos, gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, atitinkamai sudarė 29,1 proc. bendrųjų mažmeninių interneto prieigos paslaugų pajamų arba 2,8 procentinio punkto mažiau nei 2019 m.

40 pav. Pajamų, gautų už mažmenines interneto prieigos paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikimo technologijas, mln. Eur, 2015–2020 m.

Šaltinis: RRT.

2020 m, kaip ir praėjusiais metais, toliau augo pajamos, gautos už mažmeninių interneto prieigos paslaugų teikimą, –jos padidėjo 13,1 proc. Didžiausią pajamų dalį – 70,9 proc. – sudarė pajamos, gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant judriojo ryšio technologijas. Šios pajamos kasmet auga, o pajamos, gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, išlieka stabilios – neženkliai kinta į mažėjimo ar didėjimo pusę.

3.2.1. Mažmeninės interneto prieigos paslaugos, teikiamos naudojant fiksuotojo ryšio technologijas

Paslaugų teikėjai	81
Paslaugų gavėjai, tūkst.	796,8
Mažmeninės pajamos, mln. Eur	95,7
ARPU, Eur per mėn.	10,1

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, teikėjai yra visi šių paslaugų teikėjai, išskyrus 44 paveiksle nurodytus „Telia Lietuva“, AB, UAB „Cgates“, UAB „Init“, UAB „Splus“, UAB „Balticum TV“, UAB „Penkių kontinentų komunikacijų centras“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centras; 24 lentelėje nurodytus „Telia Lietuva“, AB, UAB „Cgates“, UAB „Splus“, UAB „Balticum TV“, UAB „Init“, UAB „Penkių kontinentų komunikacijų centras“, UAB „Kauno interneto sistemos“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centras, UAB „Baltnetos komunikacijos“, UAB „Besmegeniai“, UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Kvartalo tinklas“, UAB „Magnetukas“, UAB „Etanetas“; 47 paveiksle nurodytus „Telia Lietuva“, AB, UAB „Cgates“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centras, UAB „Init“, UAB „Balticum TV“, UAB „Baltnetos komunikacijos“, UAB „Splus“, UAB „Penkių kontinentų komunikacijų centras“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Paslaugų teikimo būdai. Mažmeninės interneto prieigos paslaugos, teikiamos naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, 2020 m. Lietuvoje buvo teikiamos šiais būdais:

- metalinėmis vytos poros linijomis, naudojant xDSL technologiją (toliau – xDSL linijos);
- belaidžio ryšio linijomis, naudojant Wi-Fi (angl. *Wireless Fidelity*) ir kitas belaidžio ryšio technologijas (toliau – belaidžio ryšio linijos);
- bendraašio kabelio linijomis (toliau – KTV tinklai);
- šviesolaidinėmis linijomis, naudojant FTTB¹⁸ (angl. *Fibre to the Building*) ir FTTH¹⁹ (angl. *Fibre to the Home*) technologijas (toliau atitinkamai – FTTH linijos ir FTTB linijos, toliau abi kartu – FTTx linijos);
- naudojant kitas technologijas (ekranuotomis vytos poros (angl. *shielded twisted pair*, STP) ir neekranuotomis vytos poros (angl. *unshielded twisted pair*, UTP) linijomis LAN tinkluose (angl. *Local Area Network*) (toliau – LAN linijos), skirtosiomis linijomis ir kt.).

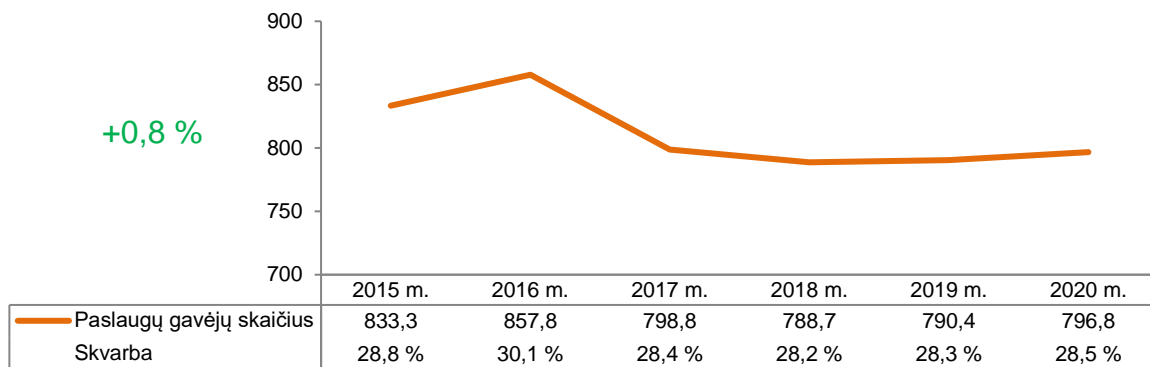
Paslaugų teikėjai. 2020 m. 81 ūkio subjektas (1 ūkio subjektu mažiau nei 2019 m.) teikė Lietuvoje mažmenines interneto prieigos paslaugas, naudodamas fiksuotojo ryšio technologijas.

Paslaugų gavėjai. 2020 m. pabaigoje, palyginti su 2019 m. pabaigos duomenimis, paslaugų gavėjų, besinaudojančių mažmeninėmis interneto prieigos paslaugomis, teikiamomis naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, skaičius išaugo 6,4 tūkst. arba 0,8 proc. ir siekė 796,8 tūkst. abonentų (žr. 41 pav.). Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, skvarba (paslaugų gavėjų skaičius 100 gyventojų) per 2020 m. išaugo 0,2 procentinio punkto ir buvo 28,5 proc. Nors 2017–2018 m.

¹⁸ Šviesolaidinės linijos, nutiestos iki pastato.

¹⁹ Šviesolaidinės linijos, nutiestos iki namų.

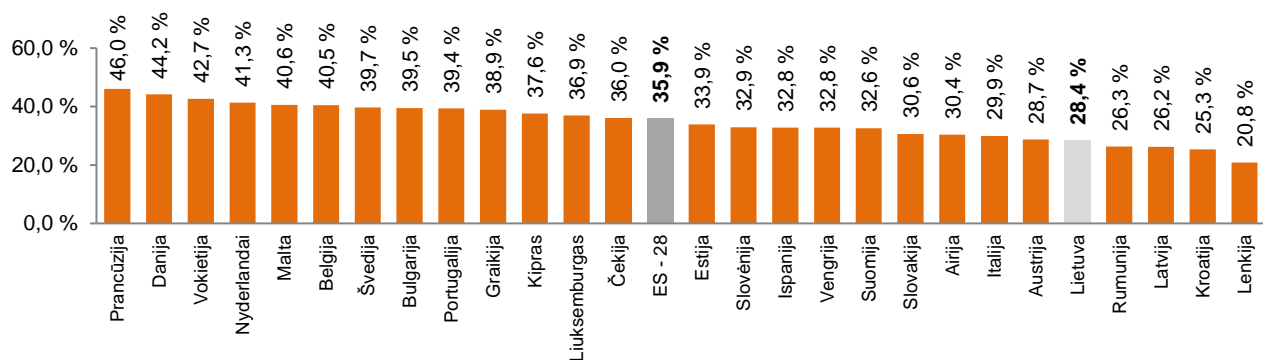
paslaugų gavėjų skaičius ir skvarba mažėjo, 2019–2020 m. paslaugų gavėjų, besinaudojančių mažmeninėmis interneto prieigos paslaugomis, teikiamomis naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, skaičius nežymiai išaugo.

41 pav. **Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, gavėjų skaičius, tūkst., ir skvarba, proc., 2015–2020 m.**

Šaltinis: RRT.

Europos Komisijos duomenimis, Lietuvoje mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, skvarba 2020 m. viduryje siekė 28,4 proc.²⁰ (žr. 42 pav.). ES šalių narių skvarbos vidurkis 2020 m. viduryje siekė 35,9 proc. Pagal šį rodiklį Lietuva lenkia dvi artimiausias kaimynes: Latviją ir Lenkiją (skvarbos vidurkis atitinkamai 26,2 proc. ir 20,8 proc.). Lietuvą lenkia Estija, kurioje minėtų paslaugų skvarba 2020 m. viduryje siekė 33,9 proc. Didžiausia interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, skvarba Europos Sąjungoje buvo Prancūzijoje (46,0 proc.) ir Danijoje (44,2 proc.).

42 pav. **Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, gavėjų skaičius, tenkantis 100 gyventojų, ES šalyse, proc., 2020 m. birželio mėn.**

Šaltinis: Europos Komisija²¹

Mažmeninių interneto prieigos paslaugų rinkos struktūra pagal paslaugų gavėjų naudojamas fiksuotojo ryšio technologijas 2020 m. išlaikė panašias proporcijas kaip ir ankstesniais laikotarpiais (žr. 23 lentelę) – dažniausiai naudotasi FTTx linijomis (76,6 proc. arba 610,1 tūkst. gavėjų). 54,2 proc. (330,6 tūkst.) visų FTTx linijomis teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjų naudojosi interneto prieigos paslaugomis, teikiamomis FTTH linijomis, o 45,8 proc. (279,6 tūkst.) – FTTB linijomis. 2015 m. šie rodikliai atitinkamai siekė 42,4 proc. ir 57,6 proc. 2015–2020 m. laikotarpiu FTTH linijomis teikiamų mažmeninių interneto prieigos

²⁰ 41 paveiksle pateikta Lietuvos mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, skvarba skiriasi nuo nurodytos 42 paveiksle, nes skiriasi laikotarpis ir skaičiavimo metodika, kurią taiko Europos Komisija.

²¹ [https://digital-agenda-data.eu/charts/see-the-evolution-of-an-indicator-and-compare-countries#chart={\"indicator-group\":\"broadband\", \"indicator\":\"bb_penet\", \"breakdown\":\"total_fbb\", \"unit-measure\":\"subs_per_100_pop\", \"ref-area\":\[\"AT\", \"BE\", \"BG\", \"HR\", \"CY\", \"CZ\", \"DK\", \"EE\", \"EU\", \"FI\", \"FR\", \"DE\", \"EL\", \"HU\", \"IE\", \"IT\", \"LV\", \"LT\", \"LU\", \"MT\", \"NL\", \"PL\", \"PT\", \"RO\", \"SK\", \"SI\", \"ES\", \"SE\"\]}](https://digital-agenda-data.eu/charts/see-the-evolution-of-an-indicator-and-compare-countries#chart={\)

paslaugų gavėjų skaičius augo greičiau nei FTTB linijomis teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjų skaičius. Dėl to mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų FTTH linijomis, gavėjų skaičius nuo 2018 metų pabaigos viršijo paslaugų, teikiamų FTTB linijomis, gavėjų skaičių.

2020 m., palyginti su 2015 m., FTTx technologija teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjų padaugėjo 14,5 procentinio punkto. 2020 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, toliau mažėjo xDSL linijomis, belaidžio ryšio linijomis ir KTV tinklais teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjų skaičius. Per 2020 m. mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų xDSL linijomis, gavėjų skaičius, palyginti su 2019 m., sumažėjo 4,3 tūkst. ir metų pabaigoje siekė 120,2 tūkst. 2020 m. pabaigoje 38,1 tūkst. šių paslaugų gavėjų naudojami hibridinio interneto paslaugomis (xDSL su judriojo ryšio LTE prieiga) o 16,2 tūkst. – didelės spartos xDSL paslauga (VDSL).

KTV tinklais teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjų per 2020 m. sumažėjo 0,8 tūkst. ir metų pabaigoje jų skaičius siekė 19,9 tūkst. KTV tinklais teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjų skaičiaus mažėjimas – tai nuolatinių investicijų į FTTx tinklus pasekmė: didelė dalis paslaugų gavėjų, mažmenines interneto prieigos paslaugas gavę KTV tinklais, perėjo prie FTTx linijomis teikiamų paslaugų.

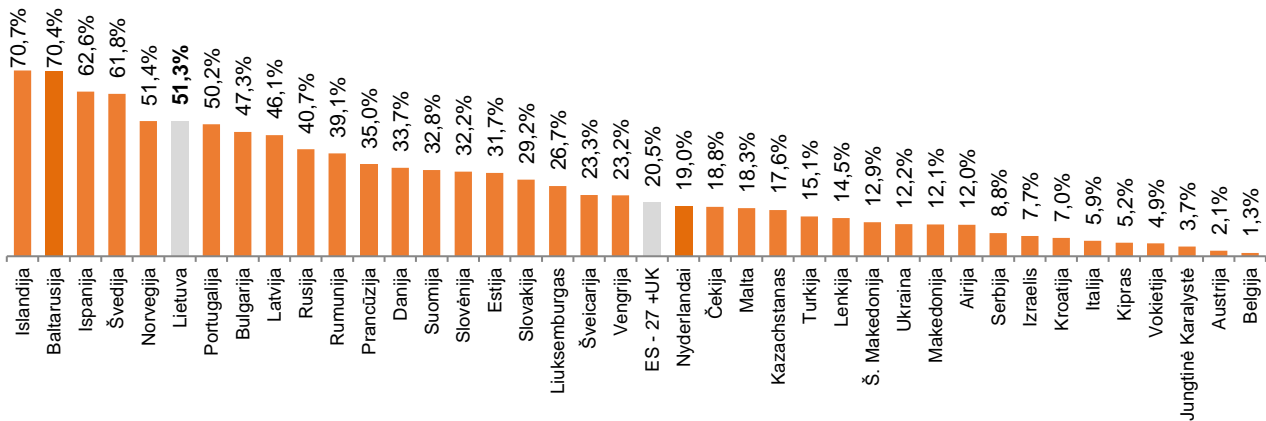
23 lentelė. **Paslaugų gavėjų skaičiaus dalis pagal naudojamas fiksuotojo ryšio technologijas mažmeninėms interneto prieigos paslaugoms gauti, proc., 2015–2020 m.**

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
FTTx	62,1	63,6	70,8	73,6	75,6	76,6
xDSL	19,8	18,3	17,9	16,8	15,7	15,1
Belaidžio ryšio linijomis	13,1	13,4	7,2	6,0	5,5	5,4
KTV tinklu	3,8	3,5	3,1	2,9	2,6	2,5
Kitomis technologijomis (UTP, STP, skirtąja linija ir kt.)	1,3	1,3	1,0	0,7	0,5	0,5

Šaltinis: RRT.

Asociacijos „FTTH Council Europe“ ir IDATE 2020 m. birželio mėn.²² atlikto tyrimo duomenimis, Lietuva pagal plačiajuosčio interneto, teikiamo šviesolaidinėmis linijomis, skvarbą Europoje užėmė šeštąją vietą (51,3 prisijungimai 100 namų ūkių) (žr. 43 pav.). Pirmąją vietą užėmė Islandija su 70,7 proc. skvarba, antroje europinių reitingų vietoje išliko Baltarusija (70,4 proc.), trečioje aukščiausioje vietoje iš Europos šalių – Ispanija (62,6 proc.), ketvirtoje – Švedija (61,8 proc.). Norvegija šiame reitinge užėmė penktąją vietą su 51,4 proc. skvarba. Europos Sąjungos šalių (27+UK) vidutinė skvarba (20,5 proc.) buvo 3,4 procentiniais punktais didesnė negu 2019 metais. 2020 metais į europinius reitingus pateko keturios naujos šalys: Belgija, Izraelis, Malta ir Kipras. Vis daugiau Europos šalių keičia savo senus varinius tinklus į šviesolaidinius.

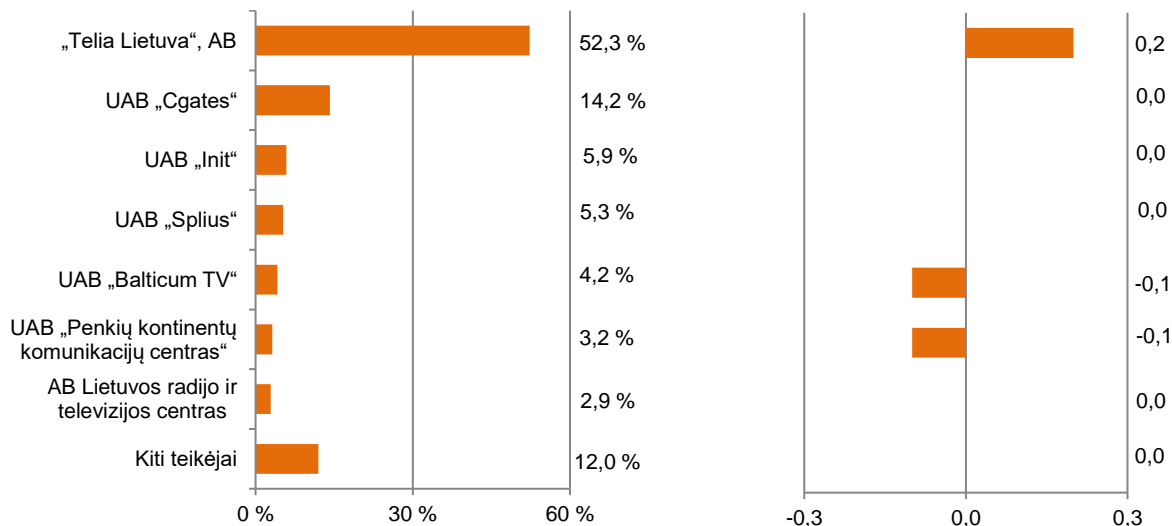
²² <https://www.ssnf.org/globalassets/konferens/forelasarpresentationer/ak-2021/17-mars---fibre-roll-out-in-europe-eng---roland-montagne.pdf>

43 pav. Plačiajuosčio interneto prieigos, teikiamos naudojant šviesolaidines linijas, abonentų skaičius 100 namų ūkių Europos šalyse 2021 m. gegužės mėn., vnt.

Šaltinis: Asociacija „FTTH Council Europe“ ir IDATE.

52,3 proc. visų mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, gavėjų rinkosi „Telia Lietuva“, AB, teikiamas paslaugas (žr. 44 pav.). 14,2 proc. šių gavėjų rinkosi UAB „Cgates“, 5,9 proc. – UAB „Init“, 5,3 proc. – UAB „Splus“ paslaugas. Per metus „Telia Lietuva“, AB, rinkos dalis padidėjo 0,2 procentinio punkto, o UAB „Balticum TV“ ir UAB „Penkių kontinentų komunikacijų centras“ rinkos dalys sumažėjo po 0,1 procentinio punkto.

44 pav. Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, gavėjų pasiskirstymas pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.

Šaltinis: RRT.

Vertinant paslaugų teikėjų teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjų skaičiaus pasiskirstymą pagal fiksuotojo ryšio technologijas, kuriomis jiems teikiamos šios paslaugos, matyti, kad 2020 m., kaip ir ankstesniais metais, „Telia Lietuva“, AB, buvo didžiausia mažmeninių interneto prieigos paslaugų FTTx linijomis ir xDSL linijomis teikėja (žr. 24 lentelę). 2020 m. atitinkamai 48,7 proc. (paslaugas teikiant FTTx linijomis) ir 99,4 proc. (paslaugas teikiant xDSL linijomis) visų interneto prieigos paslaugų gavėjų naudojami „Telia Lietuva“, AB, paslaugomis. 2020 m. AB Lietuvos radijo ir televizijos centras užėmė didžiausią mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų belaidžio ryšio linijomis, rinkos dalį (50,3 proc.). KTV tinklais teikiamų interneto prieigos paslaugų didžiausią rinkos dalį (77,9 proc.) užėmė UAB „Init“.

24 lentelė. **Paslaugų gavėjų, kurie naudojami fiksuotojo ryšio technologijomis, skaičiaus dalis pagal paslaugų teikėjus, proc., 2020 m.**

	FTTx	Belaidžiu ryšiu	KTV tinklais	xDSL
„Telia Lietuva“, AB	48,7	-	-	99,4
UAB „Cgates“	18,3	3,4	2,0	-
UAB „Splus“	6,2	3,1	14,7	-
UAB „Balticum TV“	4,9	7,1	2,0	-
UAB „Init“	5,2	-	77,9	-
UAB „Penkių kontinentų komunikacijų centras“	4,2	-	-	-
UAB „Kauno interneto sistemos“	2,1	-	-	-
AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	-	50,3	-	-
UAB „Baltnetos komunikacijos“	-	-	-	-
UAB „Besmegeniai“	-	4,3	-	-
UAB „Bitė Lietuva“	-	2,7	-	-
UAB „Kvartalo tinklas“	-	2,5	-	-
UAB „Magnetukas“	-	6,2	-	-
UAB „Etanetas“	-	3,8	-	-
Kiti teikėjai	10,4	16,7	3,4	0,6

Šaltinis: RRT.

Greitaveika. Paslaugų gavėjų, besinaudojančių didelės spartos interneto prieigos paslaugomis, skaičius kasmet auga. Didesnę nei 100 Mb/s greitaveiką 2020 m. rinkosi 1,3 procentinio punkto daugiau paslaugų gavėjų nei 2019 m. (25 lentelė), t. y. 50,0 proc. visų paslaugų gavėjų, besinaudojančių fiksuotojo ryšio technologijomis. Iš jų 0,7 procentinio punkto naudojami 1 Gb/s ir didesne greitaveika.

2020 m. taip pat išaugo greitaveikos nuo 30 Mb/s iki 100 Mb/s gavėjų skaičius (2,4 procentinio punkto). Atitinkamai mažesnės nei 30 Mb/s greitaveikos interneto prieigos paslaugomis 2020 m. naudojami 18,2 proc. visų interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, gavėjų, t. y. 3,7 procentinio punkto mažiau nei 2019 m.

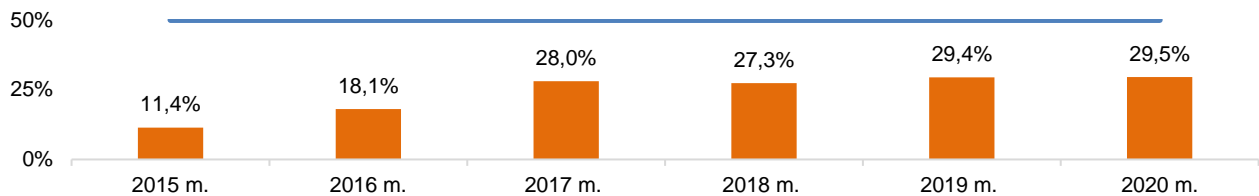
25 lentelė. **Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, gavėjų skaičiaus dalis pagal greitaveiką, proc., 2015–2020 m.**

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Iki 2 Mb/s	2,1	1,4	0,6	0,3	0,2	-
Nuo 2 Mb/s iki 10 Mb/s	21,7	19,8	14,7	5,1	3,3	-
Nuo 10 Mb/s iki 30 Mb/s	16,1	15,9	12,7	19,4	18,4	18,2*
Nuo 30 Mb/s iki 100 Mb/s	42,4	36,0	27,9	28,7	29,4	31,8
Daugiau nei 100 Mb/s	17,7	26,8	44,0	46,5	48,7	50,0

*2020 m. nurodomi duomenys apie visus abonentus, kuriems užtikrinama iki 30 Mb/s duomenų priėmimo sparta.

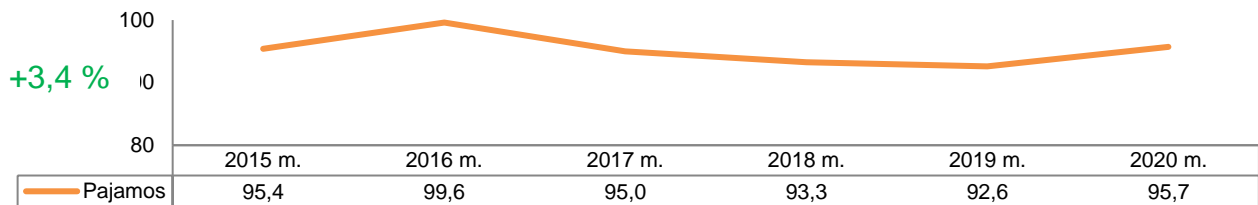
Šaltinis: RRT.

Iki 2017 m. namų ūkių, naudojančių greitesnę nei 100 Mb/s plačiajuostį interneto ryšį, teikiamą fiksuotojo ryšio technologijomis, skaičius sparčiai augo, tačiau nuo 2019 m. šis augimas sulėtėjo (žr. 45 pav.).

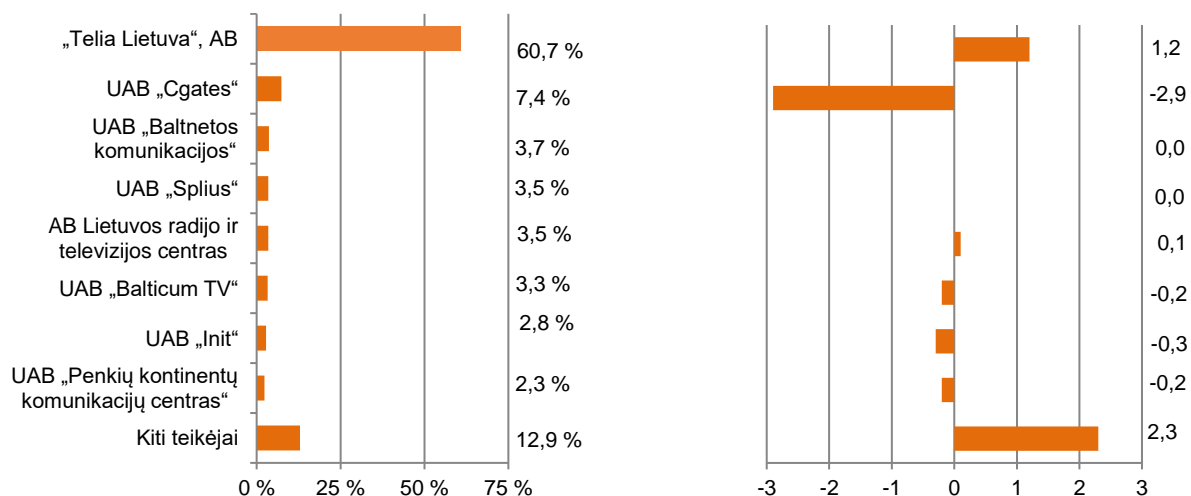
45 pav. Namų ūkių, kurie naudojami ne mažesnės nei 100 Mb/s spartos internetu Lietuvoje, procentinė dalis
Šaltinis: RRT.

Pajamos. 2020 m., palyginti su 2019 m., 3,4 proc. arba 3,1 mln. Eur padidėjo paslaugų teikėjų pajamos, gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant fiksuotojo ryšio technologijas. 2020 m. šios pajamos siekė 95,7 mln. Eur (žr. 46 pav.). 2016–2019 m. laikotarpiu matoma pajamų, gautų už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, mažėjimo tendencija, tačiau 2020 m. šios pajamos šiek tiek išaugo. Šiam augimui įtakos turėjo ir dėl Covid-19 pandemijos išaugęs interneto prieigos paslaugų poreikis.

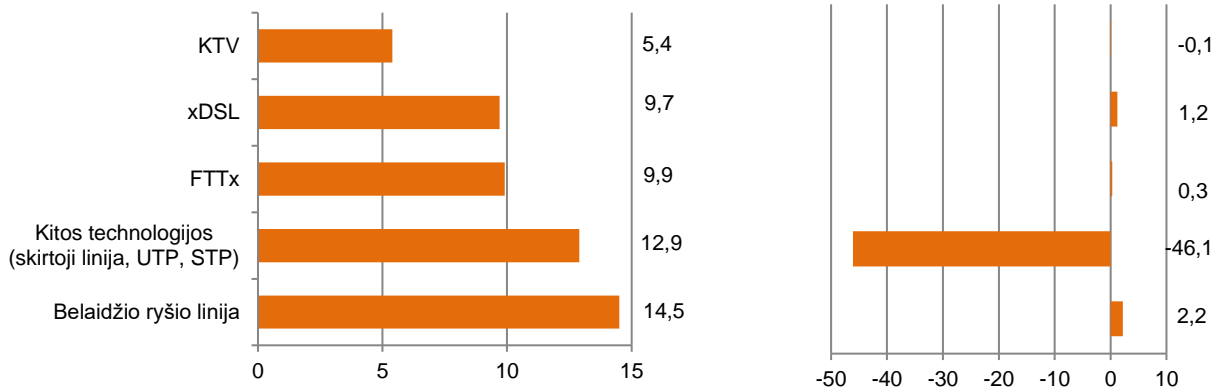
46 pav. Pajamos, gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, mln. Eur, 2015–2020 m.
Šaltinis: RRT.

Vertinant paslaugų teikėjus pagal gautas pajamas (žr. 47 pav.), matyti, kad rinkos struktūra 2020 m., kaip ir 2019 m., nepasižymėjo didesniais pokyčiais: lyderės poziciją išlaikė ir daugiausia pajamų gavo „Telia Lietuva“, AB. Jos rinkos dalis siekė 60,7 proc., bei, palyginti su 2019 m., išaugo 1,2 procentinio punkto. 2020 m., be minėtos Telia Lietuva“, AB, augo tik AB Lietuvos radijo ir televizijos centras (0,1 procentinio punkto) ir kitų teikėjų rinkos dalys (2,3 procentinio punkto). Daugiausiai sumažėjo UAB „Cgates“ rinkos dalis (2,9 procentinio punkto).

47 pav. Pajamų struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.
Šaltinis: RRT.

ARPU. Vidutinės pajamos iš vieno mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, gavėjo (ARPU) per mėnesį 2020 m. sudarė 10,1 Eur ir buvo 0,3 Eur didesnės negu 2019 metais (žr. 48 pav.). Kaip ir ankstesniais laikotarpiais, vienos iš didžiausių ARPU buvo gautos iš paslaugų gavėjų, kurie prie interneto jungėsi naudodamiesi kitomis technologijomis (skirtosiomis linijomis, UTP, STP). Šios paslaugos ARPU per 2020 m., palyginti su 2019 m., sumažėjo 78,2 proc. arba 46,1 Eur per mėnesį.

48 pav. **ARPU pagal naudojamas technologijas, Eur už mėn., ir ARPU metiniai pokyčiai, Eur už mėn., 2020 m.**
Šaltinis: RRT.

Mažiausios pajamos iš vieno paslaugų gavėjo per mėnesį (5,4 Eur) 2020 m., kaip ir 2019 m., buvo gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas KTV tinklais. Populiariausių mažmeninių interneto prieigos paslaugų, suteiktų FTTx linijomis, ARPU per 2020 m. išaugo 0,3 Eur iki 9,9 Eur už mėnesį. Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, suteiktų xDSL linijomis, ARPU 2020 m., palyginti su 2019 m., išaugo 1,2 Eur.

Mažmeninių interneto prieigos paslaugų rinkos struktūra pagal paslaugų gavėjų naudojamas fiksuotojo ryšio technologijas 2020 m. išlaikė panašias proporcijas kaip ir ankstesniais laikotarpiais – dažniausiai naudotas FTTx linijomis (76,6 proc. gavėjų). 2020 m., palyginti su 2015 m., FTTx technologija teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjų padaugėjo 14,5 procentinio punkto.

3.2.2. Mažmeninės interneto prieigos paslaugos, teikiamos naudojant judriojo ryšio technologijas

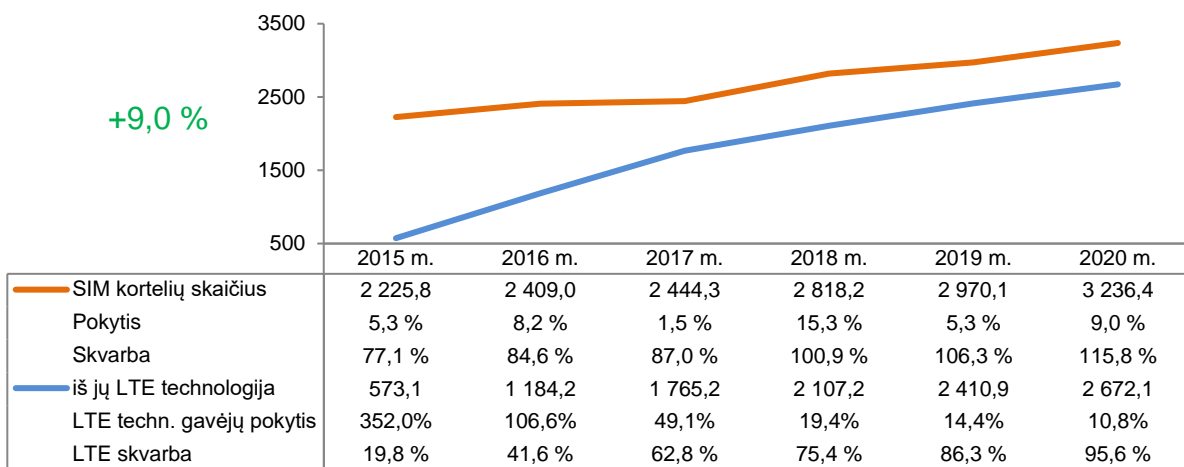
SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant judriojo ryšio technologijas, teikėjai yra visi šių paslaugų teikėjai, išskyrus 26 lentelėje, 27 lentelėje ir 52, 53 bei 54 paveiksluose nurodytus UAB „Bitė Lietuva“, „Telia Lietuva“, AB, UAB „Tele2“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centrą (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Paslaugų teikimo būdai. Mažmeninės interneto prieigos paslaugos buvo teikiamos naudojant GPRS, EDGE, UMTS, UMTS HSDPA, UMTS HSUPA, LTE²³ ir kitas didesnę spartą užtikrinančias judriojo ryšio technologijas.

Paslaugų teikėjai. Mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant judriojo ryšio technologijas, 2020 m. teikė 9 paslaugų teikėjai (palyginti su 2019 m. padidėjo vienu teikėju²⁴).

Paslaugų gavėjai. Pažymėtina, kad kasmet auga aktyvių SIM kortelių, naudojamų interneto prieigos paslaugoms teikti, skaičius. Per 2020 m. aktyvių SIM kortelių, naudojamų interneto prieigos paslaugoms teikti, skaičius išaugo 266,2 tūkst. arba 9,0 proc. ir 2020 m. pabaigoje siekė 3 236,4 tūkst. (žr. 49 pav.). Taip pat 2020 m., palyginti su 2019 m., 10,8 proc. išaugo LTE technologijos aktyvių SIM kortelių skaičius, kuris siekė 2 672,1 tūkst. Pastebėtina, kad nuo 2015 m. kasmet augo aktyvių SIM kortelių, naudojamų interneto prieigos paslaugoms teikti, skvarba²⁵, kuri dar 2018 m. viršijo 100 proc. (t. y. vienas asmuo naudojo daugiau kaip vieną kortelę). 2020 m. pabaigoje ši skvarba siekė 115,8 proc., t. y. 9,5 procentinio punkto daugiau nei 2019 m.

49 pav. **Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant judriojo ryšio technologijas, aktyvių SIM kortelių, naudojamų interneto prieigos paslaugoms teikti, skaičius, tūkst., metinis pokytis, proc., ir skvarba, proc., 2015–2020 m.**

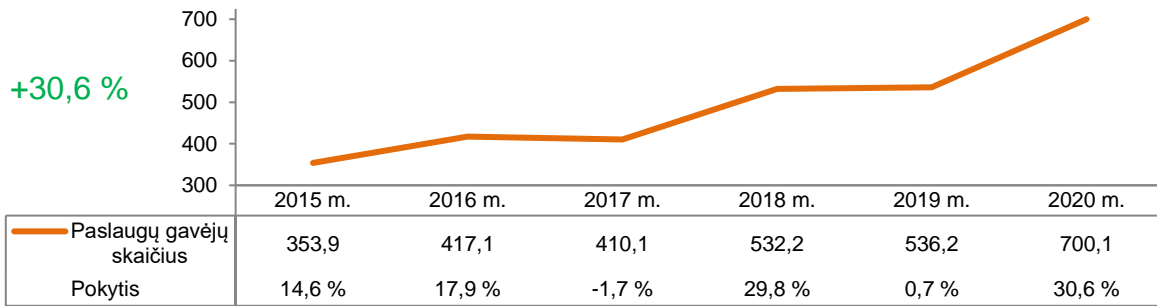
Šaltinis: RRT.

2020 m., palyginti su 2019 m., 30,6 proc. išaugo mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant judriojo ryšio technologijas, kai taikomas ne telefonijos, o interneto prieigos paslaugų teikimo planas, aktyvių SIM kortelių skaičius, kuris siekė 700,1 tūkst. (žr. 50 pav.). Nuo 2018 m. matoma spartaus šių SIM kortelių skaičiaus augimo tendencija.

²³ GPRS (angl. *General Packet Radio Service*), EDGE (angl. *Enhanced Data Rates for GSM Evolution*), UMTS (angl. *Universal Mobile Telecommunications System*), UMTS HSDPA (angl. *Universal Mobile Telecommunications System High-Speed Download Packet Access*), UMTS HSUPA (angl. *Universal Mobile Telecommunications System High-Speed Uplink Packet Access*), LTE (angl. *Long-Term Evolution*)

²⁴ „Telia Lietuva“, AB, UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Tele2“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centras, UAB „CSC Telecom“, UAB „Eurocom“, UAB „Teledema“ ir AS „TV Play Baltics“, Cubic Telecom Limited

²⁵ Skvarba – aktyvių SIM kortelių 100 gyventojų

50 pav. **Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant judriojo ryšio technologijas, kai taikomas ne telefonijos, o interneto prieigos paslaugų teikimo planas, aktyvių SIM kortelių skaičius, tūkst., ir metinis pokytis, proc., 2015–2020 m.**

Šaltinis: RRT.

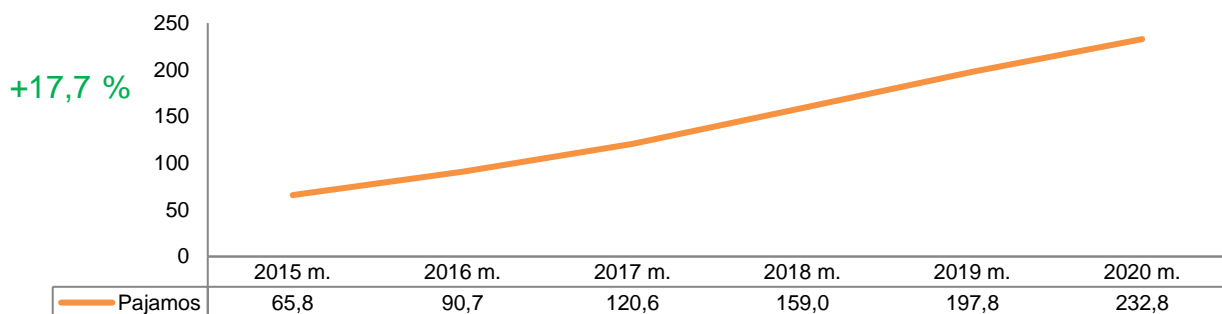
Lietuvoje 2020 m. mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant judriojo ryšio technologijas, rinkoje aktyviausiai konkuravo trys didžiausi žaidėjai: „Telia Lietuva“, AB, UAB „Bitė Lietuva“ ir UAB „Tele2“ (žr. 26 lentelę). Didžiausią (37,6 proc.) rinkos dalį pagal aktyvių SIM kortelių, naudojamų interneto prieigos paslaugoms teikti, skaičių 2020 m. užėmė UAB „Tele2“. 2015–2020 m. šios rinkos dalys kito nežymiai. Nuo 2017 m. iki 2020 m. rinkoje veikė dar vienas dalyvis – AB Lietuvos radijo ir televizijos centras.

26 lentelė. **Aktyvių SIM kortelių, naudojamų interneto prieigos paslaugoms teikti, skaičiaus dalis pagal paslaugų teikėjus, proc., 2015–2020 m.**

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
UAB „Tele2“	40,0	40,5	35,8	39,0	39,4	37,6
UAB „Bitė Lietuva“	27,6	28,3	28,4	28,2	27,0	30,0
„Telia Lietuva“, AB	30,7	29,4	31,2	28,5	29,4	28,6
AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	-	-	2,6	2,6	2,5	2,3
Kiti teikėjai	1,6	1,7	1,9	1,7	1,6	1,6

Šaltinis: RRT.

Pajamos. 2020 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, augo paslaugų teikėjų pajamos, gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant judriojo ryšio technologijas. 2020 m. šios pajamos siekė 232,8 mln. Eur, t. y. buvo 17,7 proc. arba 35,0 mln. Eur didesnės nei 2019 m. (žr. 51 pav.).

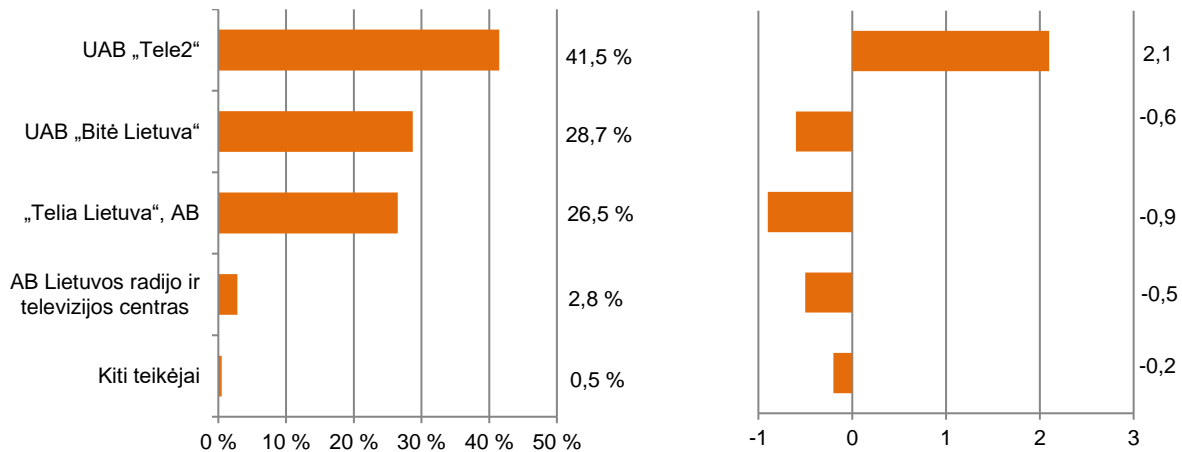

51 pav. **Pajamos, gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant judriojo ryšio technologijas, mln. Eur, 2015–2020 m.**

Šaltinis: RRT.

Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant judriojo ryšio technologijas, rinkos struktūroje 2020 m., vertinant pagal atskirų ūkio subjektų gautas pajamas, didžiausią (41,5 proc.) rinkos dalį užėmė UAB „Tele2“, t. y. 2,1 procentinio punkto daugiau nei 2019 m. (žr. 52 pav.). Kaip jau minėta, šiame

segmente nuo 2017 m. atsirado naujas rinkos žaidėjas – AB Lietuvos radijo ir televizijos centras, 2020 m. užėmęs 2,8 proc. rinkos., t. y. 0,5 procentinio punkto mažiau nei 2019 m.

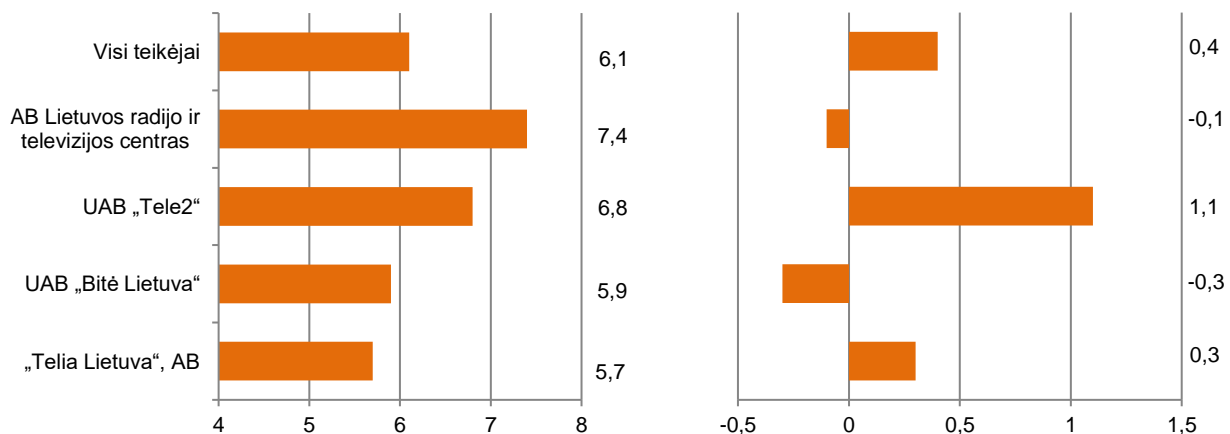

52 pav. Pajamų, gautų už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant judriojo ryšio technologijas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.

Šaltinis: RRT.

ARPU. Vidutinės pajamos iš vieno mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų judriojo ryšio technologijomis, SIM kortelės naudotojo per mėnesį 2020 m. sudarė 6,1 Eur ir, palyginti su 2019 m., buvo 0,4 Eur didesnės (žr. 53 pav.). 2020 m., kaip ir 2019 m., didžiausios ARPU teko AB Lietuvos radijo ir televizijos centrui – 7,4 Eur. 2020 m., palyginti su 2019 m., daugiausia (1,1 Eur) padidėjo UAB „Tele2“ ARPU.

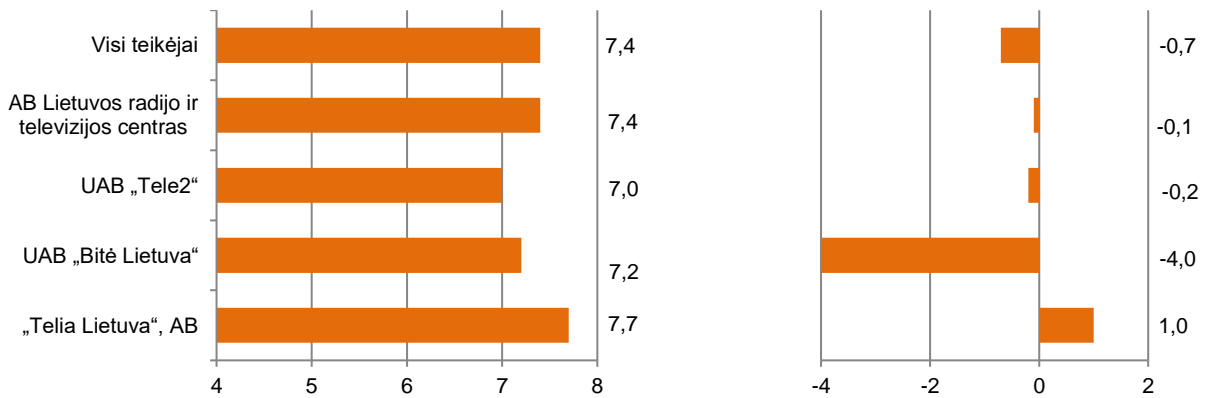
Palyginus 53 pav. ir 48 pav. nurodytas ARPU už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant fiksuotojo ryšio technologijas bei judriojo ryšio technologijas, matyti, kad 48 paveiksle nurodytos vidutinės ARPU, gautos teikiant paslaugas fiksuotomis ryšio technologijomis, yra 4,0 Eur didesnės už 53 pav. nurodytas vidutinės ARPU, gautos teikiant paslaugas judriojo ryšio technologijomis.

53 pav. Visų paslaugų teikėjų ir didžiausių paslaugų teikėjų ARPU, Eur už mėn., ir ARPU metiniai pokyčiai, Eur už mėn., 2020 m.

Šaltinis: RRT.

ARPU iš vieno SIM kortelės naudotojo, kai taikomas ne telefonijos, o interneto prieigos paslaugų teikimo planas, per mėnesį 2020 m. sudarė 7,4 Eur ir, palyginti su 2019 m., sumažėjo 0,7 procentinio punkto (žr. 54 pav.). 2020 m. didžiausios ARPU teko „Telia Lietuva“, AB – 7,7 EUR už mėnesį.

54 pav. Visų paslaugų teikėjų ir didžiausių paslaugų teikėjų ARPU, kai taikomas ne telefonijos, o interneto prieigos paslaugų teikimo planas, Eur už mėn., ir ARPU metiniai pokyčiai, Eur už mėn., 2020 m.

Šaltinis: RRT.

Duomenų kiekis. 2020 m., palyginti su 2019 m., 45,6 proc. išaugo vieno paslaugų gavėjo išsiųstų ir priimtų duomenų kiekis per mėnesį ir sudarė 20 355,4 MB (žr. 27 lentelę). Daugiausia duomenų (155 064,6 MB) per mėnesį 2020 m. vienas paslaugų gavėjas perdavė naudodamasis AB Lietuvos radijo ir televizijos centro interneto prieigos paslaugomis, nes ši bendrovė tokias paslaugas teikė tik SIM kortelių naudotojams, kai taikomas ne telefonijos, o interneto prieigos paslaugų teikimo planas. Iš kitų 2020 m. paslaugas teikusių paslaugų teikėjų daugiausia (73,8 proc.) išaugo „Telia Lietuva“, AB, vieno paslaugų gavėjo išsiųstų ir priimtų duomenų kiekis per mėnesį ir sudarė 20 000,8 MB. UAB „Bitė Lietuva“ ir UAB „Tele2“ vieno paslaugų gavėjo išsiųstų ir priimtų duomenų kiekis per mėnesį taip pat atitinkamai didėjo 45,0 proc. ir 45,6 proc. ir sudarė 14 683,9 MB ir 17 395,0 MB.

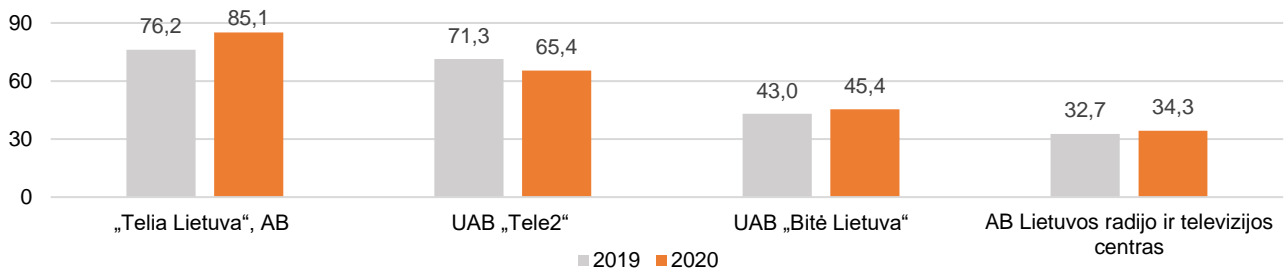
27 lentelė. Vieno paslaugų gavėjo per mėnesį išsiųstų ir priimtų duomenų kiekis, MB, ir jų pokyčiai, proc., 2020 m.

Paslaugų teikėjas	Duomenų kiekis per mėnesį 2020 m.	Duomenų kiekis per mėnesį 2019 m.	Pokytis per metus, proc.
AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	155 064,6	122 354,1	26,7
UAB „Tele2“	17 395,0	11 946,0	45,6
„Telia Lietuva“, AB	20 000,8	11 510,8	73,8
UAB „Bitė Lietuva“	14 683,9	10 127,2	45,0
Kiti teikėjai	2 767,4	2 714,4	2,0
Visi teikėjai	20 355,4	13 976,5	45,6

Šaltinis: RRT.

Kokybė. Greitaveika. Tarnybos atliekami matavimai patvirtina nuolatinį duomenų gavimo greičio augimą. Visus 2020 m. buvo atliekami visų judriojo ryšio operatorių (UAB „Bitė Lietuva“, „Telia Lietuva“, AB, UAB „Tele2“ bei Lietuvos radijo ir televizijos centro) duomenų gavimo greičio matavimai. 55 pav. pateikiamas duomenų gavimo greičio miestuose ir keliuose vidutinių verčių palyginimas 2019 m. ir 2020 m., Mb/s. Visų operatorių, išskyrus UAB „Tele2“, duomenų gavimo greitis 2020 m., palyginti su 2019 m., augo sparčiau: kaip ir 2019 m., didėjo „Telia Lietuva“, AB, greitis, kuris išaugo 11,7 proc., UAB „Bitė Lietuva“ gavimo greitis padidėjo 5,6 proc., AB Lietuvos radijo ir televizijos centro – 4,9 proc., o UAB „Tele2“ greitis 2020 m. šiek tiek sumažėjo – 8,3 proc.²⁶

²⁶ Šių Tarnybos atliekamų matavimų duomenys ir juos atvaizduojantys žemėlapiai skelbiami interneto svetainėje <http://matavimai.rrt.lt/>.

55 pav. Duomenų gavimo greičio miestuose ir keliuose vidutinių verčių palyginimas, 2019 m. ir 2020 m., Mb/s
Šaltinis: RRT.

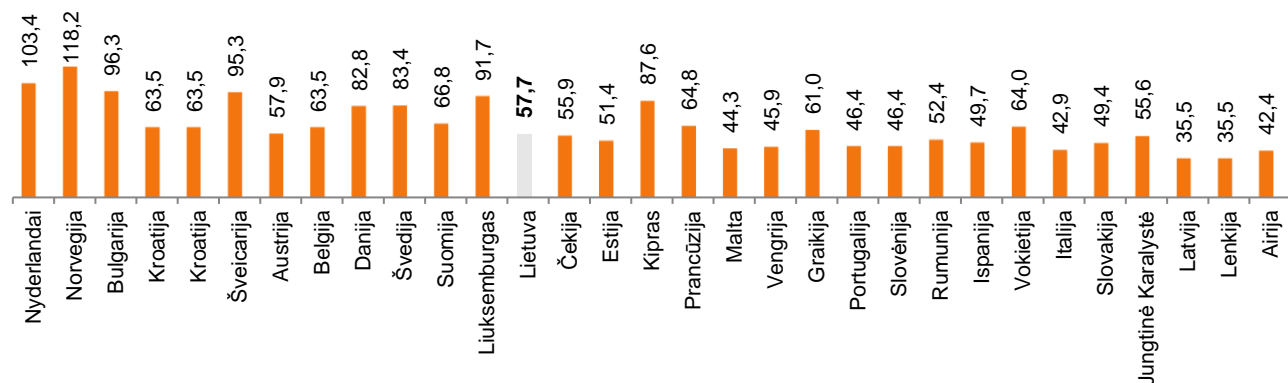
Tarnyba, siekdama nustatyti, kokia gyventojų dalis turi galimybę naudotis didelės spartos (30 Mb/s ir 100 Mb/s) LTE technologijos duomenų perdavimo paslaugomis, atliko mobiliojo ryšio tinklų aprėpties zonų ir spartų skaičiavimus²⁷. Skaičiavimai, skirti operatorių tinklų galimybėms pasiųsti duomenis įvertinti ir palyginti, buvo atlikti taikant 10% tinklo apkrovą, t. y. kai tinklas mažai apkrautas, ir taikant 50% tinklo apkrovą, kai duomenys parsisiunčiami įprastinėmis apkrovos sąlygomis. Skaičiavimų rezultatai pateikiami 28 lentelėje.

28 lentelė. Gyventojų, kurie turi galimybę naudotis LTE technologijos duomenų perdavimo paslaugomis, dalis proc., 2020 m.

Duomenų gavimo greitis	30 Mb/s	100 Mb/s
Esant 10% tinklo apkrovai	99%	87,9%
Esant 50% tinklo apkrovai	92,7%	35,6%

Šaltinis: RRT.

Portalo „Global Speed Test (Ookla)“ duomenimis²⁸, 2020 m. vasario mėn. Lietuva užėmė 13-ą vietą (1-a vieta aukščiau negu 2019 m.) Europoje pagal interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant judriojo ryšio technologijas (3G/4G), duomenų gavimo greitį – duomenų gavimo greitis Lietuvoje buvo 57,7 Mb/s (žr. 56 pav.), t. y. 22,6 proc. didesnis nei 2019 m. Didžiausias duomenų gavimo greitis buvo Nyderlanduose – 103,4 Mb/s. Lietuva duomenų gavimo greičiu lenkė savo artimiausias kaimynes Latviją ir Estiją, kurių duomenų gavimo greitis buvo atitinkamai 35,5 Mb/s ir 51,4 Mb/s, bei Lenkiją, kurioje duomenų gavimo greitis siekė 35,5 Mb/s.

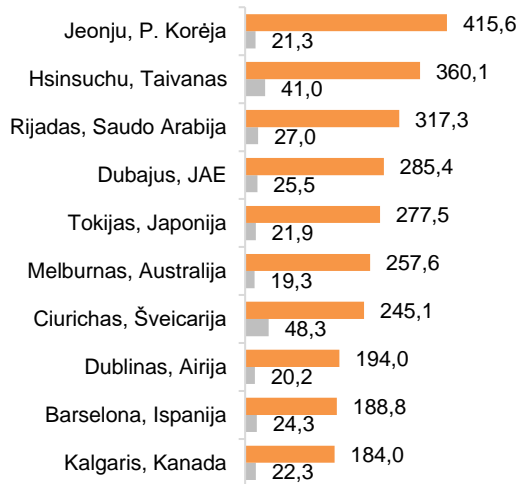
56 pav. Interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant judriojo ryšio technologijas (3G/4G), duomenų gavimo greitis (Mb/s) Europos šalyse

Šaltinis: „Global Speed Test“ 2021 m. kovo mėn. duomenys („Ookla“).

²⁷ Šių Tarnybos atliekamų skaičiavimų duomenys ir juos atvaizduojantys žemėlapiai skelbiami Tarnybos interneto svetainėje <https://www.rtt.lt/judriojo-ryσιο-tinklu-tiketinos-aprepties-zonos/>.

²⁸ <https://www.speedtest.net/global-index#mobile>

5G tinklo prieinamumas. Londone įsikūrusios kompanijos „OpenSignal“ duomenimis²⁹, vis daugiau šalių 5G tinklų eksploatavimą pradeda dideliuose miestuose, kuriuose interneto sparta yra daug didesnė negu likusioje šalies teritorijoje. 57 pav. pateikiamas 10 pasaulio miestų su didžiausia pasiekama 5G sparta sąrašas.

57 pav. Didžiausia galima duomenų, parsisiunčiamų iš interneto, sparta, naudojantis 5G išmaniaisiais telefonais, 10 pasaulio miestų, Mbps, 2021 m. sausio – kovo mėn.

Šaltinis: OpenSignal.

Pasaulinės tendencijos rodo, kad informacinės ir ryšių technologijos (IRT) plėtra yra neatsiejama penktosios judriojo ryšio kartos technologijų vystymo dalis. AB „Telia Lietuva“ 2019 m. pradžioje pradėjo šio tinklo testavimą bei suteikė galimybę trijų didžiųjų miestų (Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos) gyventojams dalyvauti testuojant 5G tinklą. 2019 m. pabaigoje veikė 11 5G bazinių stočių, o 2021 m. liepos mėn. jau veikė 72 5G bazinės stotys. Šiuo metu (2021 m. liepos mėn.) jau visi Lietuvos gyventojai, kurie turi 5G palaikančius įrenginius, gali išbandyti 5G tinklo teikiamus privalumus.

Lietuvoje, atsižvelgiant į Europos Komisijos Radijo spektro politikos grupės parengtą nuomonę dėl naujos kartos bevielų radijo ryšio sistemų (5G), pirmiausia ruošiamos 3400–3800 MHz (3,6 GHz), 24,25–27,50 GHz (26 GHz) ir 694–790 MHz (700 MHz) radijo dažnių juostos. Vyksta radijo dažnių (kanalų) naudojimo ir plėtros planų viešosios konsultacijos. Rinkos dalyviai turi galimybę testuoti naujos kartos tinklų elementus. 2021 metų II pusmetį Lietuvoje planuojama surengti viešąjį aukcioną 700 MHz radijo dažnių juostoje, šiek tiek vėliau – 3,6 GHz juostoje (priklauso nuo tarptautinių derybų su Rusijos Federacija), o 26 GHz juostoje – pagal poreikį. Tikėtina, kad iki 2022 m. pabaigos bent viename iš penkių didžiausių pagal gyventojų skaičių Lietuvos Respublikos miestų bus pradėtos teikti elektroninių ryšių paslaugos 5G ryšiui tinkamais elektroninių ryšių tinklais, o dar po metų – ir visuose didžiuosiuose šalies miestuose.

2020 m. pajamos, gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant judriojo ryšio technologijas, siekė 232,8 mln. Eur, t. y. buvo 17,7 proc. didesnės nei 2019 m. 2020 m. aktyvių SIM kortelių, naudojamų interneto prieigos paslaugoms teikti, skaičius išaugo 266,2 tūkst. arba 9,0 proc. Aktyvių SIM kortelių, kurios buvo naudojamos LTE paslaugoms, skaičius 100 gyventojų padidėjo 9,3 procentinio punkto ir pasiekė 95,6 proc.

²⁹ <https://opensignal.com/reports/2018/02/state-of-lte>

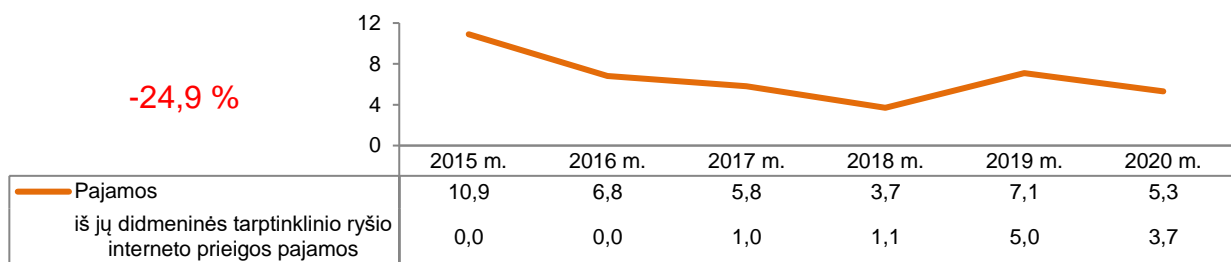
3.3. Didmeninės interneto prieigos paslaugos

Paslaugų teikėjai	8
Didžiausias paslaugų teikėjas	„Telia Lietuva“, AB
Didmeninės pajamos, mln. Eur	5,3

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti didmeninių interneto prieigos paslaugų teikėjai yra visi šių paslaugų teikėjai, išskyrus 59 paveiksle nurodytus „Telia Lietuva“, AB, UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“, „SIA Tet“ filialą (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

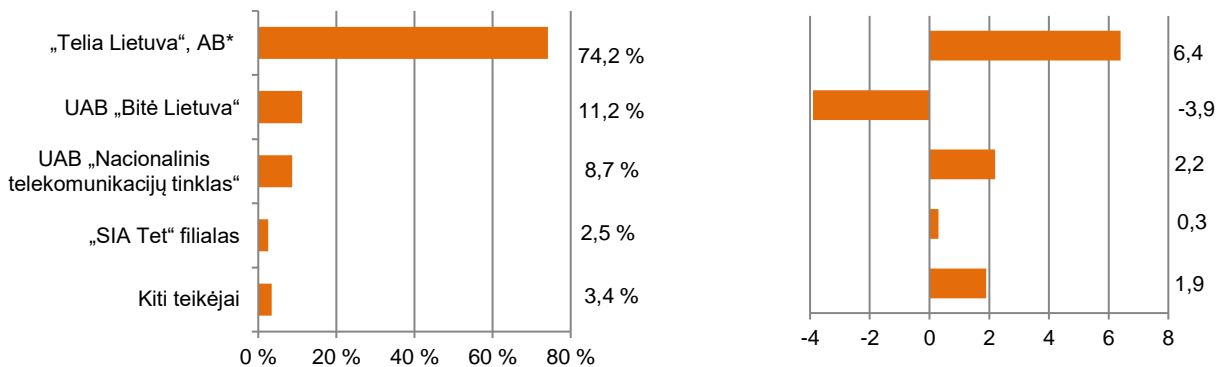
Pajamos. 2020 m., palyginti su 2019 m., pajamos, gautos už didmenines interneto prieigos paslaugas, sumažėjo 24,9 proc. ir siekė 5,3 mln. Eur. Vertinant pajamų kitimą 2015–2020 m. laikotarpiu, pastebėtina, kad nuo 2015 m. iki 2018 m. pajamos, gautos už didmenines interneto prieigos paslaugas (žr. 58 pav.) mažėjo, tik 2019 metais šios pajamos išaugo – tai lėmė didmeninių tarptinklinio ryšio pajamų augimas. Tačiau 2020 m., sumažėjus tarptinklinio ryšio pajamoms, bendros didmeninio interneto prieigos paslaugų pajamos vėl mažėjo – 24,9 proc.

58 pav. **Pajamos, gautos už didmenines interneto prieigos paslaugas, mln. Eur, 2015–2020 m.**

Šaltinis: RRT.

2020 m. didmenines interneto prieigos paslaugas teikė 8 paslaugų teikėjai. 2020 m. didžiausią rinkos dalį, vertinant pagal pajamas, gautas už didmeninių interneto prieigos paslaugų teikimą, užėmė „Telia Lietuva“, AB (74,2 proc.) (žr. 59 pav.). Kiti didesni teikėjai buvo šie: UAB „Bitė Lietuva“ su 11,2 proc. rinkos, UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“ su 8,7 proc. rinkos bei „SIA Tet“ filialas su 2,5 proc. rinkos. 2020 m., palyginti su 2019 m., daugiausiai augo „Telia Lietuva“, AB, rinkos dalis (6,4 procentinio punkto).

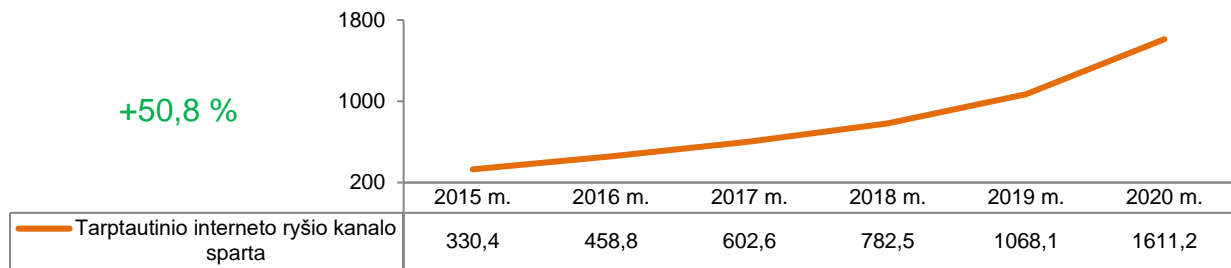

59 pav. **Pajamų, gautų už didmenines interneto prieigos paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, dalis, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.**

Šaltinis: RRT.

Nuo 2019 m. II ketvirčio į „Telia Lietuva“, AB, pajamas už didmenines interneto prieigos paslaugas įtrauktos didmeninės tarptinklinio ryšio interneto prieigos pajamos. UAB Tele2 šių pajamų neišskiria.

Sparčiai augant interneto duomenų vartojimui, interneto prieigos paslaugų teikėjai didino tiesioginio tarptautinio interneto ryšio kanalų spartą. Bendra tiesioginio tarptautinio interneto ryšio kanalų sparta per 2020 m. išaugo 50,8 proc. ir siekė 1 611,2 Gb/s.

60 pav. **Bendra tiesioginio tarptautinio interneto ryšio kanalo sparta, tūkst. Mb/s, 2015–2020 m.**

Šaltinis: RRT.

2020 m. 50,8 proc. išaugo bendra tiesioginio tarptautinio interneto ryšio kanalų sparta. Didžiausią tarptautinį interneto ryšio kanalą turėjo „Telia Lietuva“, AB, užėmusi apie 50 proc. bendro kanalo.

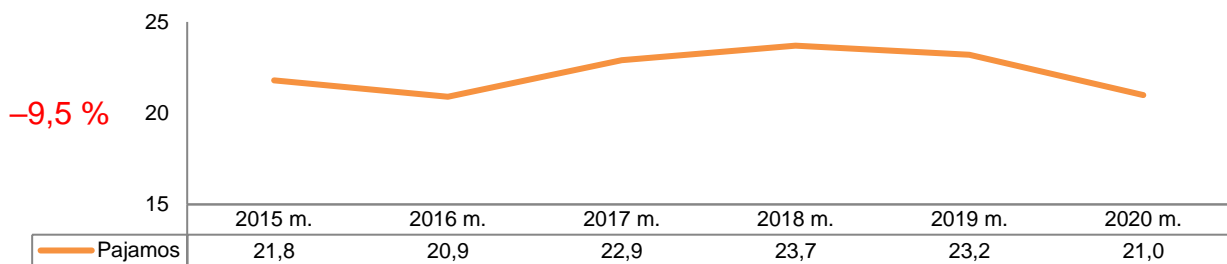
3.4. Kitos duomenų perdavimo paslaugos

Paslaugų teikėjai	17
Paslaugų gavėjai, tūkst.*	15,7
Pajamos, mln. Eur	21,0

* Neįskaitomos aktyvios SIM kortelės, kurios naudojamos M2M paslaugoms gauti.

Paslaugų teikimo būdai. Kitos duomenų perdavimo paslaugos – tai įprastai interneto protokolo (angl. *Internet Protocol*, IP) technologijų pagrindu teikiamos paslaugos, kurios užtikrina duomenų perdavimą tarp geografiškai nutolusių taškų, geografiškai nutolusių taškų sujungimą, duomenų srauto perdavimą ir kitas duomenų perdavimo funkcijas. Tokių paslaugų pavyzdžiai yra virtualiojo privačiojo tinklo (angl. *Virtual Private Network*) paslaugos, eterneito (angl. *Ethernet*) paslaugos, daugiaprotokolio komutavimo (angl. *Multiprotocol Label Switching*, MPLS) technologijų priemonėmis perduodamo duomenų srauto paslaugos.

Pajamos. 2020 m. pajamos už kitas duomenų perdavimo paslaugas iš viso siekė 21,0 mln. Eur arba 9,5 proc. mažiau nei 2019 m. (žr. 61 pav.). Visu 2015–2020 m. laikotarpiu pajamos, gautos už kitas duomenų perdavimo paslaugas, kito neženkliai.

61 pav. Pajamos, gautos už kitas duomenų perdavimo paslaugas, mln. Eur, 2015–2020 m.

Šaltinis: RRT.

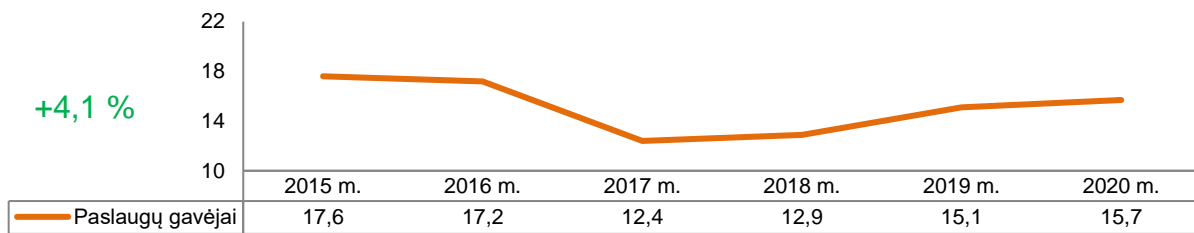
3.4.1. Mažmeninės kitos duomenų perdavimo paslaugos

Paslaugų teikėjai	12
Paslaugų gavėjai, tūkst.	15,7
M2M SIM kortelių skaičius, tūkst.	370,4
Mažmeninės pajamos, išskyrus M2M, mln. Eur	9,5
M2M paslaugų pajamos, mln. EUR	3,3

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti mažmeninių kitų duomenų perdavimo paslaugų teikėjai yra visi šių paslaugų teikėjai, išskyrus 63 paveiksle nurodytus „Telia Lietuva“, AB, UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Baltnetos komunikacijos“, UAB „Dekbera“; 65 ir 68 paveiksluose nurodytus „Telia Lietuva“, AB, UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Tele2“; 67 paveiksle nurodytus „Telia Lietuva“, AB, UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Tele2“, UAB „Dekbera“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centrą (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Paslaugų gavėjai. 2020 m., palyginti su 2019 m., gavėjų skaičius išaugo 4,1 proc. iki 15,7 tūkst.³⁰ (žr. 62 pav.). 2015–2016 m. laikotarpiu prie kitų duomenų perdavimo paslaugų gavėjų skaičiaus pridėtas skirtosiomis linijomis teikiamų paslaugų gavėjų skaičius, su išlyga laikant, kad 1 skirtoji linija lygi 1 paslaugų gavėjui.

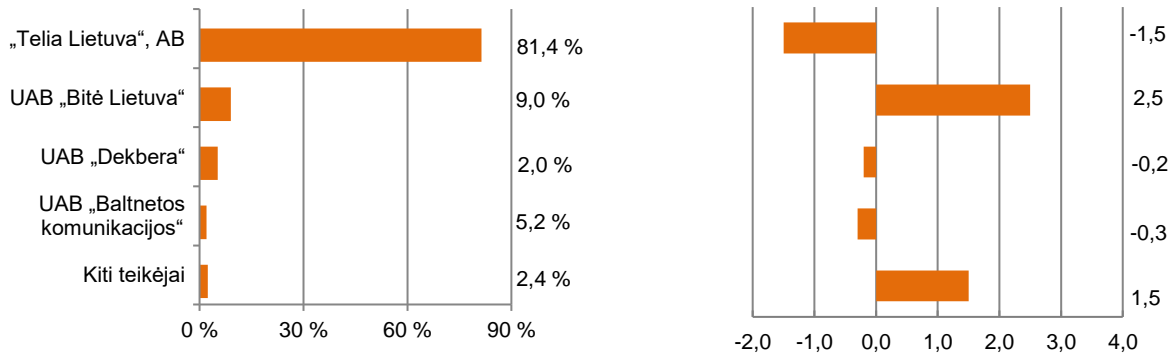

62 pav. **Mažmeninių kitų duomenų perdavimo paslaugų gavėjų skaičius, tūkst., 2015–2020 m.**

Šaltinis: RRT.

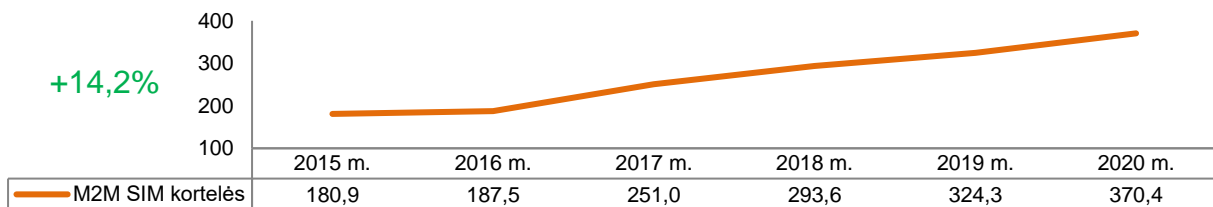
Didžioji dalis mažmeninių kitų duomenų perdavimo paslaugų gavėjų naudojami „Telia Lietuva“, AB, teikiamomis paslaugomis. 2020 m. pabaigoje „Telia Lietuva“, AB, mažmenines kitas duomenų perdavimo paslaugas teikė 81,4 proc. šių paslaugų gavėjų ir tai buvo 1,5 procentinio punkto mažiau negu 2019 m. (žr. 63 pav.).

³⁰ Neįskaitomos SIM kortelės, kurios naudojamos M2M paslaugoms gauti.

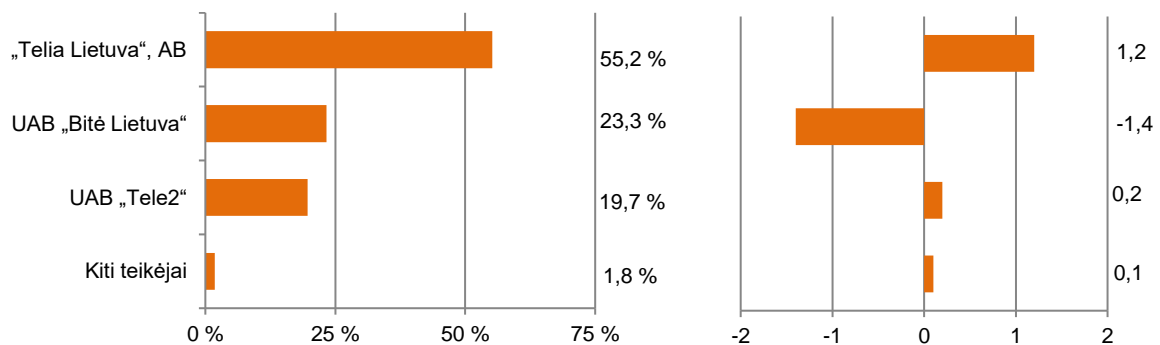
63 pav. **Paslaugų gavėjų skaičiaus dalis pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.**
Šaltinis: RRT.

M2M SIM kortelių skaičius. 2015–2020 m. laikotarpiu nuolat augo aktyvių SIM kortelių, naudojamų M2M (angl. *Machine to Machine, Man to Machine, Machine to Man*) paslaugoms teikti, skaičius. 2020 m. buvo 370,4 tūkst. SIM kortelių, naudojamų M2M paslaugoms teikti, t. y. 14,2 proc. arba 46,0 tūkst. daugiau nei 2019 m. (žr. 64 pav.). 159,2 tūkst. arba 43,0 proc. visų M2M paslaugų buvo teikiamos tarp įrenginių.

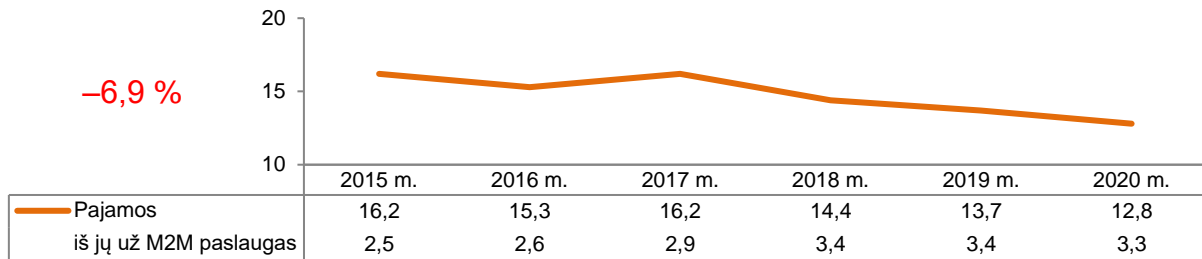
64 pav. **SIM kortelių, naudojamų M2M paslaugoms teikti, skaičius, tūkst., 2015–2020 m.**
Šaltinis: RRT.

2020 m. pagal SIM kortelių, naudojamų M2M paslaugoms teikti, skaičių „Telia Lietuva“, AB, užėmė 55,2 proc. rinkos. UAB „Bitė Lietuva“ užėmė 23,3 proc. rinkos, o UAB „Tele2“ – 19,7 proc. rinkos (žr. 65 pav.). 2020 m., palyginti su 2019 m., 1,2 procentinio punkto išaugo „Telia Lietuva“, AB, o UAB „Bitė Lietuva“, rinkos dalis sumažėjo 1,4 procentinio punkto.

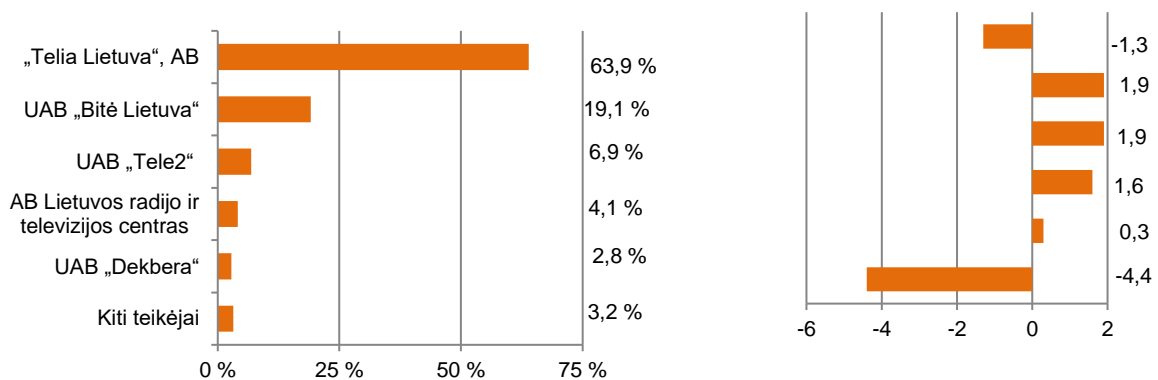
65 pav. **SIM kortelių, naudojamų M2M paslaugoms teikti, skaičiaus dalis pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.**
Šaltinis: RRT.

Pajamos. 2015–2020 m. nuosekliai mažėjo pajamos, gautos už mažmenines kitas duomenų perdavimo paslaugas, tik 2017 m. fiksuotas nedidelis augimas (5,6 proc.). 2020 m., palyginti su 2019 m., pajamos už mažmenines kitas duomenų perdavimo paslaugas sumažėjo 6,9 proc. ir siekė 12,8 mln. Eur (žr. 66 pav.). Analizuojant pajamas, gautas už M2M paslaugų teikimą, matyti, kad jos augo nuo 2015 m. iki 2019 m., o 2020 m. šiek tiek sumažėjo (2,5 proc.) ir sudarė 3,3 mln. Eur.

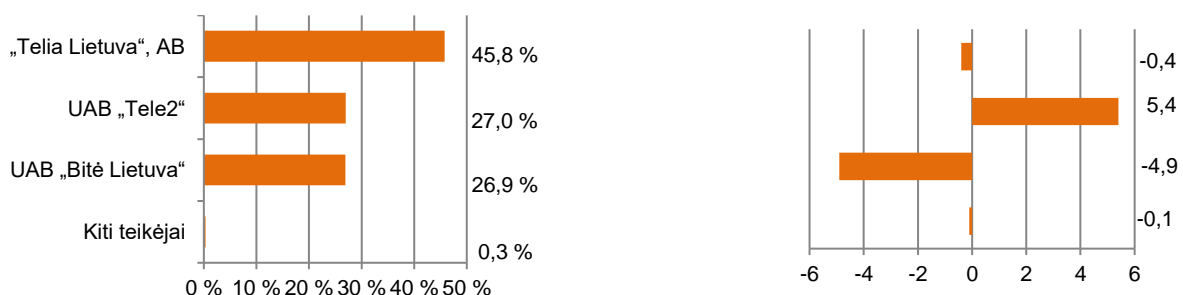
66 pav. **Pajamos, gautos už mažmenines kitas duomenų perdavimo paslaugas, mln. Eur, 2015–2020 m.**
Šaltinis: RRT.

2020 m. didžiausią rinkos dalį, vertinant pagal pajamas, gautas už kitų mažmeninių duomenų perdavimo paslaugų teikimą, užėmė „Telia Lietuva“, AB (63,9 proc.) (žr. 67 pav.). Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad „Telia Lietuva“, AB, užimama rinkos dalis 2020 m., palyginti su 2019 m., sumažėjo 1,3 procentinio punkto). 2020 m. UAB „Bitė Lietuva“ užėmė 19,1 proc. rinkos, palyginti su 2019 m., daugiausia augo UAB „Bitė Lietuva“ ir UAB „Tele2“ užimama rinkos dalis (po 1,9 procentinio punkto).

67 pav. **Pajamų, gautų už mažmenines kitas duomenų perdavimo paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.**
Šaltinis: RRT.

2020 m. didžiausią rinkos dalį, vertinant pagal pajamas, gautas už M2M paslaugas, užėmė „Telia Lietuva“, AB (45,8 proc.). UAB „Tele2“ gautos pajamos sudarė 27,0 proc., o UAB „Bitė Lietuva – 26,9 proc. rinkos pajamų (žr. 68 pav.). 2020 m., palyginti su 2019 m., daugiausiai augo UAB „Tele2“ užimama rinkos dalis (5,4 procentinio punkto), o labiausiai sumažėjo UAB „Bitė Lietuva“ užimama rinkos dalis (4,9 procentinio punkto).

68 pav. **Pajamų, gautų už M2M paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.**
Šaltinis: RRT.

2020 m. mažmeninių kitų duomenų perdavimo paslaugų gavėjų skaičius išaugo 4,1 proc., o pajamos sumažėjo 6,9 proc. 2020 m. M2M paslaugoms teikti buvo naudojama 370,4 tūkst. SIM kortelių, t. y. 14,2 proc. daugiau nei 2019 m. Nors 2020 m. augo M2M SIM kortelių skaičius, bet pajamos, gautos už M2M paslaugų teikimą, šiek tiek sumažėjo (2,5 proc.).

3.4.2. Didmeninės kitos duomenų perdavimo paslaugos

Paslaugų teikėjai	7
Suteiktos didmeninės centrinės prieigos fiksuotoje vietoje, tūkst.	12 078
Didmeninės pajamos, mln. Eur	8,2

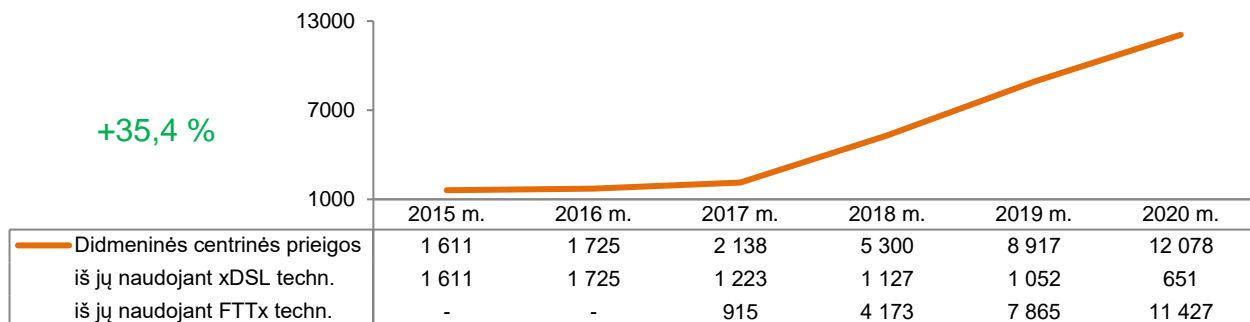
SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti didmeninių kitų duomenų perdavimo paslaugų teikėjai yra visi šių paslaugų teikėjai, išskyrus 71 paveiksle nurodytus „Telia Lietuva“, AB, VšĮ „Placiajuostis internetas“, UAB Duomenų logistikos centrą (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Paslaugų teikėjai. 2020 m. didmenines kitas duomenų perdavimo paslaugas teikė 7 ūkio subjektai (2019 m. teikė taip pat 7 ūkio subjektai).

Didmeninė centrinė prieiga fiksuotoje vietoje masinės rinkos produktams (toliau – Didmeninė centrinė prieiga) – tai didmeninė duomenų perdavimo paslauga, kuria naudodamasis elektroninių ryšių paslaugų teikėjas fiksuotojo ryšio technologijomis gali teikti mažmenines (internetu prieigos, mokamos televizijos bei fiksuotojo telefono ryšio) paslaugas galutiniam paslaugų gavėjui.

2020 m. pabaigoje didmeninę centrinės prieigos paslaugą teikė 1 ūkio subjektas – „Telia Lietuva“, AB. 2020 m. pabaigoje „Telia Lietuva“, AB, iš viso buvo suteikusi 12 078 didmenines centrines prieigas. Per metus šių prieigų skaičius išaugo 35,4 proc. 94,2 proc. didmeninių centrinių prieigų (11 427 didmeninės prieigos) buvo suteikta naudojant FTTx technologiją ir 5,8 proc. (651 didmeninės prieigos) – naudojant xDSL technologiją (žr. 69 pav.). FTTx technologija teikiamų paslaugų paklausa nuolat auga: 2020 m., palyginti su 2019 m., naudojant FTTx technologiją, buvo suteikta 45,3 proc. daugiau didmeninių centrinių prieigų, o prieigų, naudojant xDSL technologiją, skaičius sumažėjo 38,1 proc. Tikėtina, kad ir ateityje didmeninės centrinės prieigos paslaugas, teikiamos naudojant xDSL technologiją, paklausa mažės, o naudojant FTTx technologiją augs.

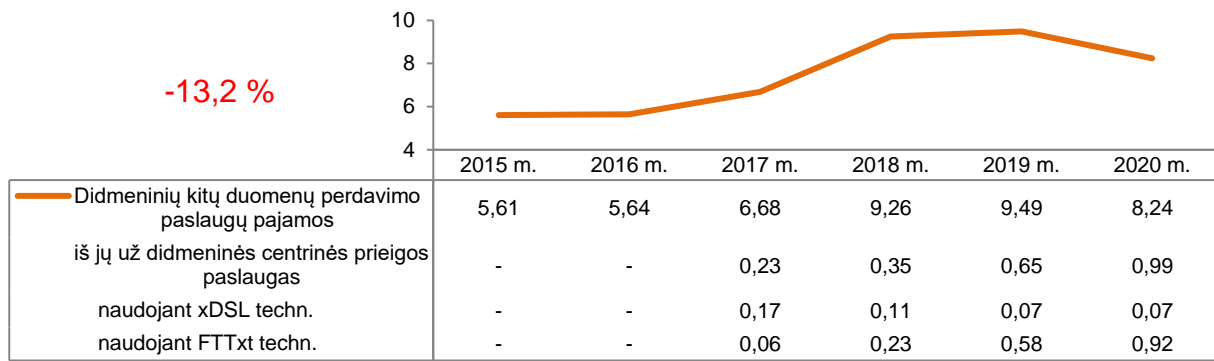

* 2015–2016 m. nėra duomenų apie naudojant „FTTx“ technologiją suteiktų didmeninių centrinių prieigų skaičių.

69 pav. **Suteiktų didmeninių centrinių prieigų skaičius, 2015–2020 m.**

Šaltinis: RRT.

Pajamos. Pajamos, gautos už didmeninių kitų duomenų perdavimo paslaugų teikimą, 2020 m., palyginti su 2019 m., sumažėjo 1,3 mln. Eur arba 13,2 proc. ir sudarė 8,2 mln. Eur (žr. 70 pav.). 2020 m. pajamos, gautos už didmeninės centrinės prieigos paslaugų teikimą, sudarė 1,0 mln. Eur arba 12,0 proc. nuo visų pajamų už didmeninių kitų duomenų perdavimo paslaugų teikimą.

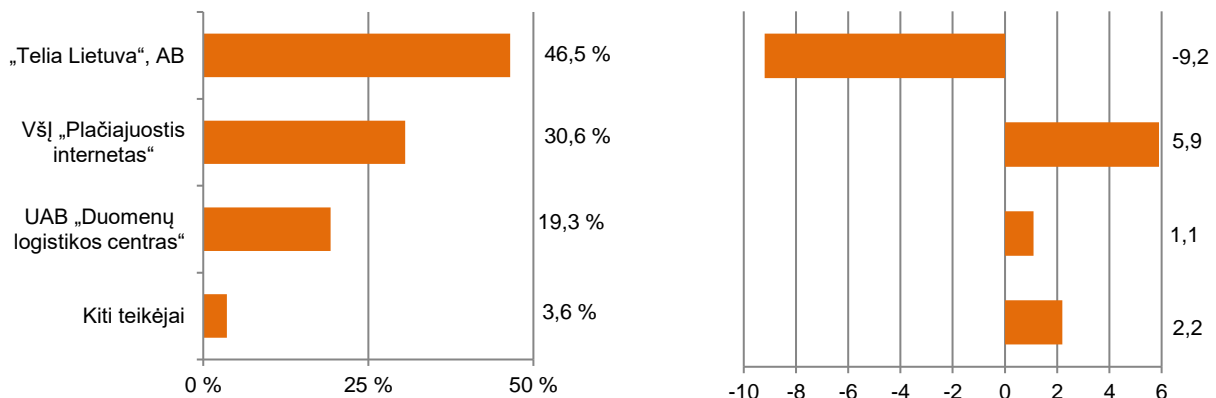

* 2015–2016 m. nėra duomenų apie pajamas, gautas už didmeninių centrinių prieigų paslaugas, suteiktas naudojant tiek xDSL, tiek „FTTx“ technologijas.

70 pav. Pajamos, gautos už didmenines kitas duomenų perdavimo paslaugas, mln. Eur, 2015–2020 m.

Šaltinis: RRT.

2020 m. didžiausią rinkos dalį, vertinant pagal pajamas, gautas už didmeninių kitų duomenų perdavimo paslaugų teikimą, užėmė „Telia Lietuva“, AB (46,5 proc.) (žr. 71 pav.). Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad „Telia Lietuva“, AB, užimama rinkos dalis 2020 m., palyginti su 2019 m., sumažėjo 9,2 procentinio punkto. 2020 m., palyginti su 2019 m., daugiausia augo VšĮ „Plaćiajuostis internetas“ užimama rinkos dalis (5,9 procentinio punkto).

71 pav. Pajamų, gautų už didmenines kitas duomenų perdavimo paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.

Šaltinis: RRT.

2020 m. pajamos, gautos už didmeninių kitų duomenų perdavimo paslaugų teikimą, sumažėjo 13,2 proc. ir sudarė 8,2 mln. Eur. 2020 m. didmeninių centrinių prieigų fiksuotoje vietoje masinės rinkos produktams skaičius išaugo 35,4 proc. ir pasiekė 12 078.

4. Televizija ir radijas

4.1. Bendroji televizijos ir radijo paslaugų rinkos apžvalga

Paslaugų teikėjai	42
Didžiausias paslaugų teikėjas	„Telia Lietuva“, AB
Didmeninės pajamos, mln. Eur	4,5
Mažmeninės pajamos, mln. Eur	80,2
Bendros pajamos, mln. Eur	84,7

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti televizijos ir radijo paslaugų teikėjai yra visi televizijos ir radijo paslaugų teikėjai, išskyrus UAB „Balticum TV“, UAB „Cgates“, UAB „Init“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centrą, UAB „Splus“, „Telia Lietuva“, AB, ir AS „TV Play Baltics“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Šioje ataskaitoje televizijos ir radijo paslaugų rinka apima mažmenines mokamas televizijos paslaugas bei didmenines televizijos ir radijo programų siuntimo paslaugas, kurios yra naudojamos mažmeninėms radijo ir televizijos paslaugoms teikti.

Paslaugų teikėjai. 2020 m. pabaigoje televizijos ir radijo veiklą, susijusią su elektroniniais ryšiais, vykdė 42 ūkio subjektai, t. y. 2 ūkio subjektais daugiau, palyginti su 2019 m. pabaiga (žr. 29 lentelę).

2020 m. buvo 42 mažmeninės mokamos televizijos paslaugų teikėjai (2019 m. – 39). Didmenines radijo ir televizijos programų siuntimo paslaugas 2020 m. pabaigoje iš viso teikė 1 ūkio subjektas – AB Lietuvos radijo ir televizijos centras, kuris teikė ir mažmenines mokamas televizijos paslaugas, ir radijo bei televizijos siuntimo paslaugas.

29 lentelė. **Televizijos ir radijo paslaugų teikėjų skaičius pagal teikiamas paslaugas, vnt., 2015–2020 m.**

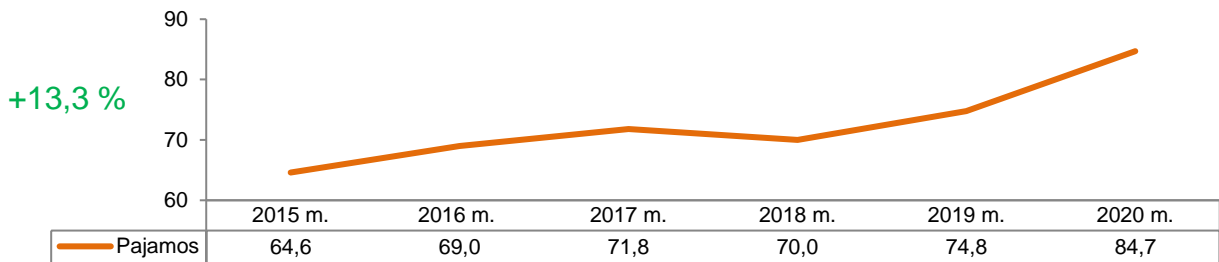
	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Radio ir televizijos programų siuntimas	4	4	3	3	3	1
Mokamos televizijos paslaugos	41	42	39	40	39	42
Iš viso	45	44	40	41	40	42

Šaltinis: RRT.

Pajamos. 2020 m., palyginti su 2019 m., pajamos, gautos už mažmenines mokamas ir didmenines televizijos ir radijo paslaugas išaugo 10,0 mln. Eur arba 13,3 proc. ir siekė 84,7 mln. Eur (žr. 72 pav.). Tai didžiausias augimas per visą nagrinėjamą 2015–2020 m. laikotarpį. Tokį ryškų pajamų kilimą daugiausia lėmė padidėjusios pajamos iš mokamos televizijos paslaugų.

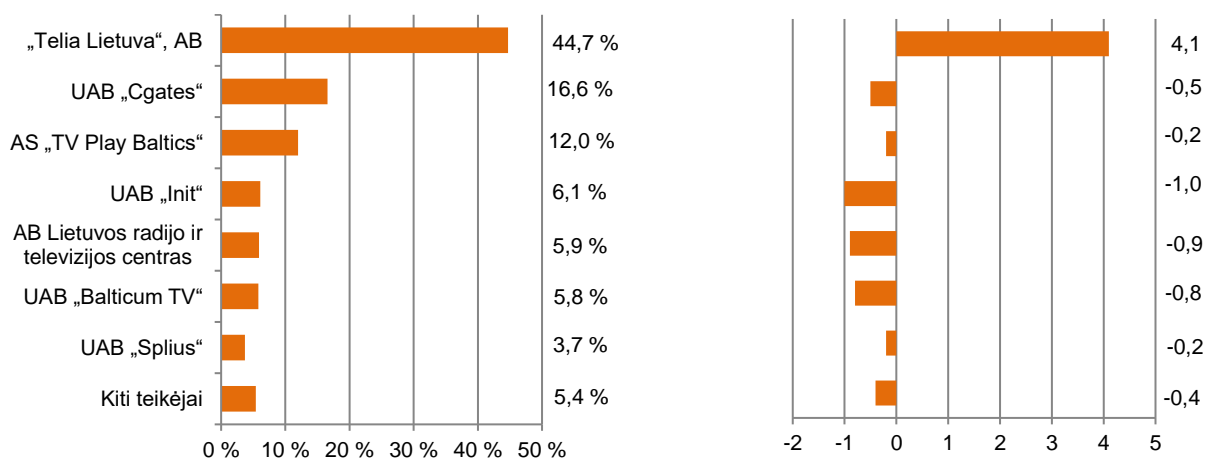
2020 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, didžiausia dalis pajamų buvo gauta iš mažmeninių mokamos televizijos paslaugų. Iš šios veiklos uždirbtos pajamos siekė 80,2 mln. Eur arba 94,6 proc. bendrųjų pajamų, gautų už televizijos ir radijo paslaugų teikimą (2019 m. jos sudarė 94,1 proc. bendrųjų pajamų, gautų už televizijos ir radijo paslaugų teikimą). Atkreiptinas dėmesys, jog 2020 m., palyginti su 2019 m., padidėjo bendrųjų pajamų, gautų už televizijos ir radijo paslaugų teikimą dalis, kurią sudarė pajamos, gautos už mažmenines mokamos televizijos paslaugas. 2020 m. už didmenines televizijos ir radijo programų siuntimo paslaugas gauta 4,5 mln. Eur arba 5,4 proc. bendrųjų pajamų (0,6 procentinio punkto mažiau, palyginti su 2019

m.): iš jų 3,8 proc. gauta už televizijos programų siuntimo paslaugas, 1,1 proc. – už radijo programų siuntimo paslaugas ir 0,5 proc. – už kitas su televizijos ir radijo programų siuntimu susijusias paslaugas.

72 pav. **Pajamos, gautos už televizijos ir radijo paslaugas, mln. Eur, 2015–2020 m.**
Šaltinis: RRT.

Vertinant 2020 m. televizijos ir radijo paslaugų rinkos struktūrą pagal paslaugų teikėjų pajamas, matyti, kad didžiausiais paslaugų teikėjais išliko tie patys 7 ūkio subjektai, visi kartu pasidaliję 94,6 proc. rinkos (2019 m. – 94,3 proc.) (žr. 73 pav.). Didžiausiu paslaugų teikėju išliko ir labiausiai savo rinkos dalį sustiprino „Telia Lietuva“, AB, užėmusi 44,7 proc. rinkos arba 4,1 procentinio punkto daugiau, palyginti su 2019 m. Kitų 6 teikėjų rinkos dalys 2020 m. šiek tiek sumažėjo. Labiausiai nukrito UAB „Init“ rinkos dalis – 1,0 procentiniu punktu.

73 pav. **Pajamų, gautų už televizijos ir radijo paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.**
Šaltinis: RRT.

Per 2015–2020 m. laikotarpį sparčiausiai augo pajamos, gautos už televizijos ir radijo paslaugas (padidėjo 13,3 proc.), kurios 2020 m. siekė 84,7 mln. Eur ir buvo didžiausios per visą nagrinėjamą laikotarpį. Kaip ir 2019 m., 2020 m. didžiausiais paslaugų teikėjais išliko tie patys 7 ūkio subjektai, visi kartu užėmę 94,6 proc. rinkos (2019 m. – 94,3 proc.).

4.2. Mažmeninės mokamos televizijos paslaugos

Paslaugų teikėjai	42
Paslaugų gavėjai, tūkst.	677,6
Mažmeninės pajamos, mln. Eur	80,2
ARPU, Eur už mėn.	9,86

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti mažmeninių mokamos televizijos paslaugų teikėjai yra visi mažmeninės televizijos paslaugų teikėjai, išskyrus UAB „Balticum TV“, UAB „Cgates“, UAB „Init“, UAB „Splus“, „Telia Lietuva“, AB, ir AS „TV Play Baltics“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Teikimo būdai. 2020 m. Lietuvoje mokamos televizijos paslaugos buvo teikiamos 5 skirtingais būdais:

- kabelinės televizijos tinklais (toliau – KTV);
- plačiajuosčio ryšio tinklais, naudojant interneto protokolo technologijas (toliau – IPTV);
- palydovinio ryšio tinklais (toliau – palydovinė TV);
- antžeminės televizijos tinklais (toliau – DVB-T);
- mikrobangų daugiakanalės televizijos tinklais (toliau – MDTV).

Paslaugų teikėjai. 2020 m. mokamos televizijos paslaugų teikėjų skaičius, palyginti su 2019 m., šiek tiek paaugo. Pokyčiai fiksuojami IPTV, KTV ir DVB-T segmentuose (žr. 30 lentelę). 2020 m. IPTV paslaugas teikiančių ūkio subjektų skaičius padidėjo 4 ūkio subjektais ir siekė 26. Naudodami fiksuotojo ryšio technologijas paslaugas teikė 25 ūkio subjektai (FTTx technologijas – 20, xDSL technologijas – 2, kitas technologijas – 10), o naudodami judriojo ryšio technologijas – 2 ūkio subjektai. KTV paslaugas teikiančių ūkio subjektų skaičius per 2020 m. padidėjo nuo 24 iki 26 paslaugų teikėjų, skaitmeninės KTV paslaugų teikėjų skaičius paaugo nuo 16 iki 20. 2020 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, MDTV paslaugas teikė 2 ūkio subjektai, palydovinės TV paslaugas – viena bendrovė (AS „TV Play Baltics“). 2020 m. mažmenines mokamas DVB-T paslaugas teikė tik UAB „Balticum TV“.

30 lentelė. **Mokamos televizijos paslaugų teikėjų skaičius pagal paslaugų teikimo būdus, vnt., 2015–2020 m. pabaigoje**

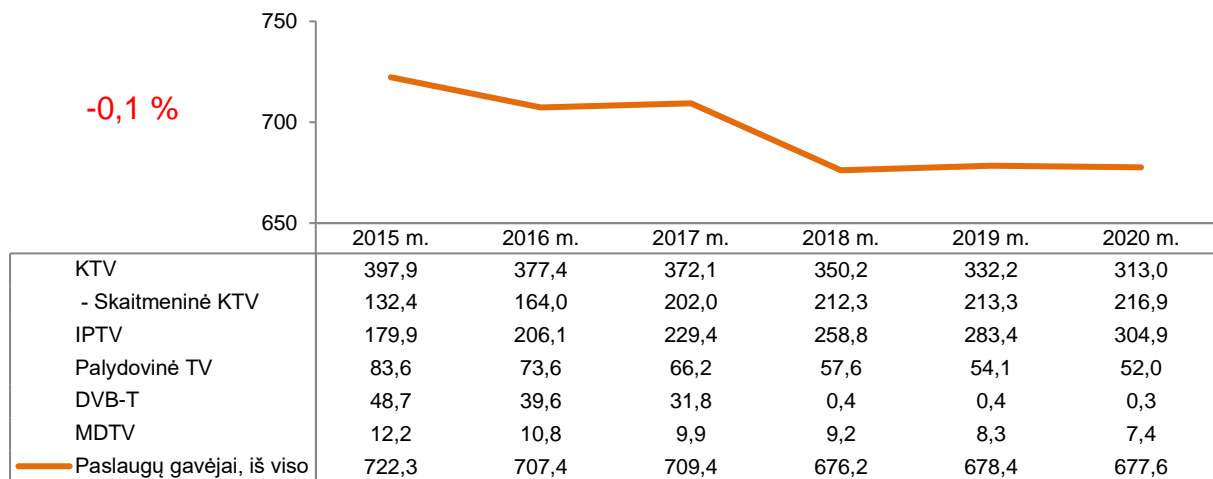
	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
IPTV	15	16	18	20	22	26
KTV	32	30	26	25	24	26
- Skaitmeninė KTV	17	17	14	15	16	20
MDTV	2	2	2	2	2	2
DVB-T	2	2	2	2	2	1
Palydovinė TV	1	1	1	1	1	1

Šaltinis: RRT.

Paslaugų gavėjai. 2020 m. pabaigoje mokamos televizijos paslaugų gavėjų skaičius buvo mažiausias per visą nagrinėjamą 2015–2020 m. laikotarpį ir siekė 677,6 tūkst. arba 0,1 proc. mažiau nei 2019 m. (žr. 74 pav.). Dauguma (46,2 proc.) televizijos paslaugų gavėjų vis dar rinkosi KTV paslaugas, tačiau jų dalis kasmet mažėjo. 2020 m., palyginti su 2019 m., KTV paslaugų abonentų sumažėjo 5,8 proc. IPTV ir palydovinės TV

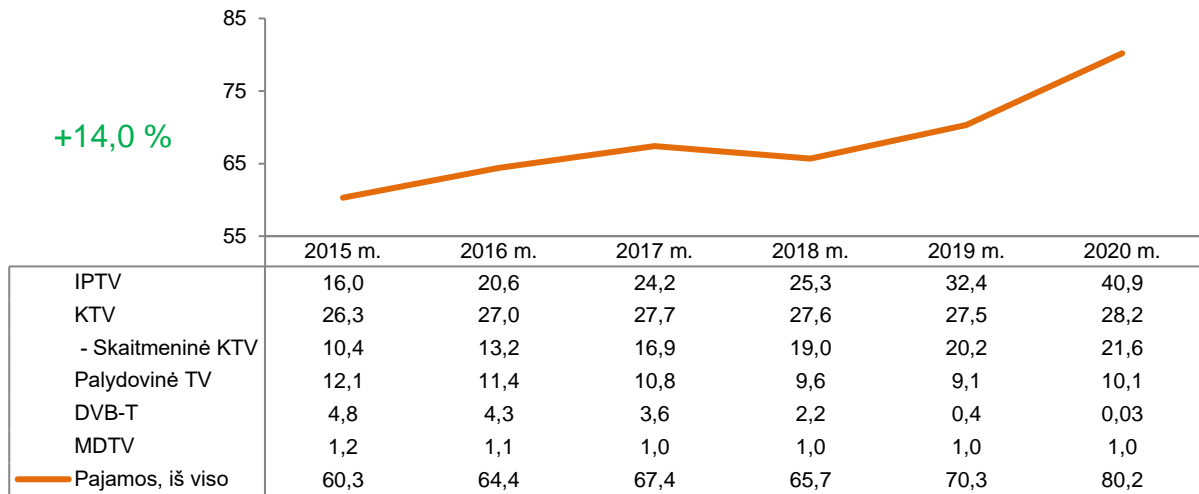
paslaugomis 2020 m. naudojosi atitinkamai 45,0 proc. ir 7,7 proc. visų mokamos televizijos paslaugų gavėjų. 2020 m., kaip ir 2019 m., mažiausio populiarumo sulaukė DVB-T paslauga, kurios paslaugų gavėjai sudarė vos 0,04 proc.

Analizuojant mokamos televizijos paslaugų gavėjų struktūrą pagal televizijos paslaugų teikimo būdus, matyti, kad 2020 m., kaip ir 2019 m., visais būdais teikiamų paslaugų gavėjų skaičius mažėjo, išskyrus IPTV ir skaitmeninę KTV. 2020 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, ir toliau augo IPTV paslaugų abonentų skaičius – 2020 m., palyginti su 2019 m., IPTV paslaugų abonentų skaičius išaugo 21,5 tūkst. arba 7,6 proc. Nuoseklus IPTV paslaugų paklausos didėjimas gali būti siejamas su tuo, kad galutiniai paslaugų gavėjai ir toliau vertina šių paslaugų kuriamą pridėtinę vertę – šios paslaugos yra patogiai pateikiamos viename paslaugų pakete kartu su interneto prieigos paslaugomis, be to, IPTV paslaugos užtikrina aukštą vaizdo kokybę. 2020 m., palyginti su 2019 m., taip pat paaugo (1,7 proc.) skaitmeninės KTV abonentų skaičius. 2020 m. procentine išraiška labiausiai mažėjo DVB-T ir MDTV televizijos paslaugų gavėjų skaičius, kuris metų pabaigoje atitinkamai siekė 0,3 tūkst. ir 7,4 tūkst.

74 pav. **Mokamos televizijos paslaugų gavėjų skaičius pagal paslaugos teikimo būdus, tūkst. vnt., 2015–2020 m.**
Šaltinis: RRT.

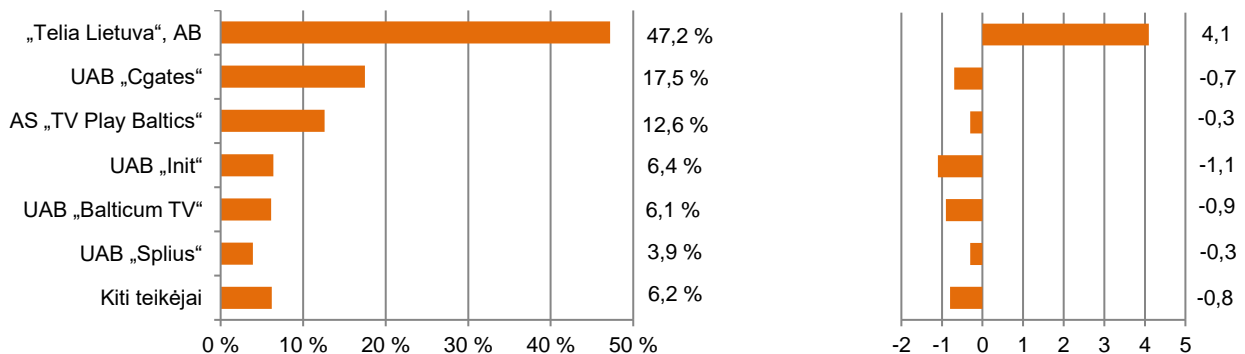
Pajamos. Vertinant mažmeninės mokamos televizijos paslaugų rinką pagal pajamas, matoma priešinga tendencija, nei vertinant pagal paslaugų gavėjų skaičių. 2020 m., palyginti su 2019 m., pajamos, gautos už mokamos televizijos paslaugų teikimą, išaugo 14,0 proc. ir siekė 80,2 mln. Eur. Tai buvo didžiausios pajamos per visą nagrinėjamą 2015–2020 m. laikotarpį. 2020 m. mokamos televizijos pajamų augimui labiausiai įtakos turėjo pajamų, gautų už IPTV paslaugas, augimas – 2020 m., palyginti su 2019 m., šios pajamos padidėjo 26,2 proc. ir siekė 40,9 mln. Eur (iš jų 39,8 mln. Eur gauta naudojant fiksuotojo ryšio technologijas ir 1,1 mln. Eur – naudojant judriojo ryšio technologijas). Pajamos, gautos už IPTV paslaugas, sudarė daugiau nei pusę (51,0 proc.) visų pajamų, gautų už mokamos televizijos paslaugas (žr. 75 pav.). 2020 m., palyginti su 2019 m., taip pat išaugo pajamos, gautos už KTV paslaugas (2,6 proc.), už skaitmeninės KTV paslaugas (7,0 proc.) ir už palydovinės TV paslaugas (11,5 proc.). Pajamos, gautos už DVB-T paslaugas, sumažėjo 91,3 proc., o už MDTV paslaugas – 5,3 proc.

75 pav. **Pajamų, gautų už mokamos televizijos paslaugas, struktūra pagal paslaugos teikimo būdus, mln. Eur, 2015–2020 m.**

Šaltinis: RRT.

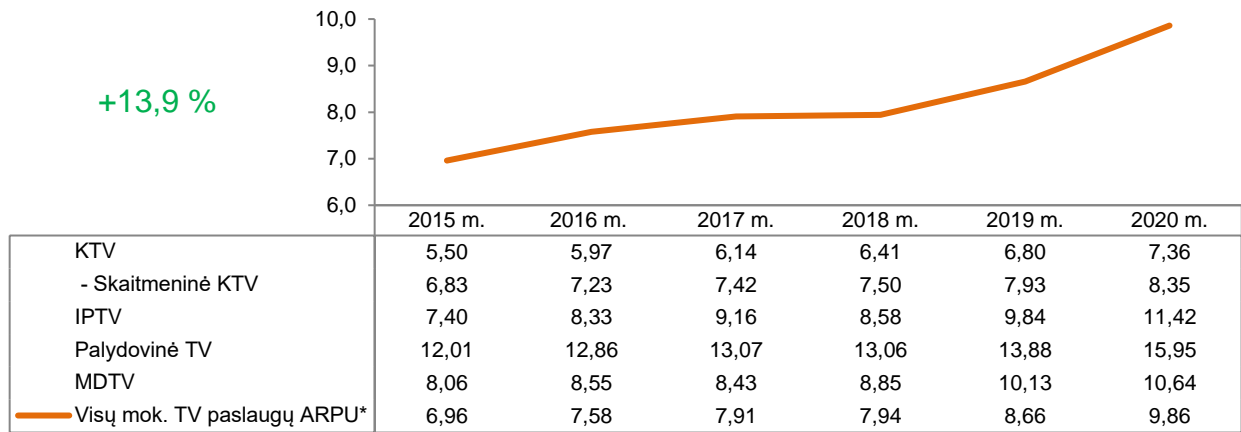
Mokamos televizijos paslaugų rinką pagal paslaugų teikėjų gautas pajamas 2020 m. (žr. 76 pav.) pasidalijo tie patys ūkio subjektai, kaip ir 2019 m. Rinkos lydere išliko „Telia Lietuva“, AB, kuriai priklausė 47,2 proc. rinkos, antrą vietą užėmė UAB „Cgates“ su 17,5 proc. rinkos, trečioje pozicijoje liko AS „TV Play Baltics“, užėmus 12,6 proc. rinkos. Pastebėtina, kad 2020 m. padidėjo (4,1 proc.) tik „Telia Lietuva“, AB, rinkos dalis.

76 pav. **Pajamų, gautų už mokamos televizijos paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.**

Šaltinis: RRT.

ARPU. Pajamos, gautos per vieną mėnesį iš vieno mokamos televizijos paslaugų gavėjo augo visą nagrinėjamą 2015–2020 m. laikotarpį. Sparčiausiai jos kilo 2020 m. ir siekė 9,86 Eur arba 1,20 Eur daugiau nei 2019 m. (žr. 77 pav.). 2020 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, didžiausias ARPU uždirbo palydovinės TV paslaugų teikėjai. Mažiausios ARPU 2020 m., kaip ir 2019 m., teko KTV paslaugų teikėjams. 2020 m. IPTV ARPU buvo 36,8 proc. didesnės, nei skaitmeninės KTV ARPU. 2020 m. IPTV, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, ARPU siekė 11,76 Eur, o naudojant judriojo ryšio technologijas – 5,56 Eur.

* - Į 2019 ir 2020 m. skaičiavimus neįtraukti DVB-T duomenys.

77 pav. **ARPU už mokamos televizijos paslaugas pagal paslaugos teikimo būdus, Eur per mėn., 2015–2020 m.**

Šaltinis: RRT.

2020 m., palyginti su 2019 m., išaugo tiek IPTV paslaugų teikėjų, tiek IPTV paslaugų gavėjų skaičius, tiek ir už IPTV teikimą gautos paslaugų teikėjų pajamos. Ženklaus IPTV paslaugų rinkos didėjimas matomas visą nagrinėjamą 2015–2020 m. laikotarpį. Toks augimas leidžia ir toliau tikėtis pozityvių ateities tendencijų. 2020 m. taip pat fiksuotas didžiausias (14,0 proc.) augimas nuo 2015 m. pagal bendrąsias pajamas, gautas už mokamos televizijos paslaugų teikimą. Jos siekė 80,2 mln. Eur. 2020 m. daugiau nei ankstesniais laikotarpiais didėjo ir visų televizijos teikimo būdų ARPU.

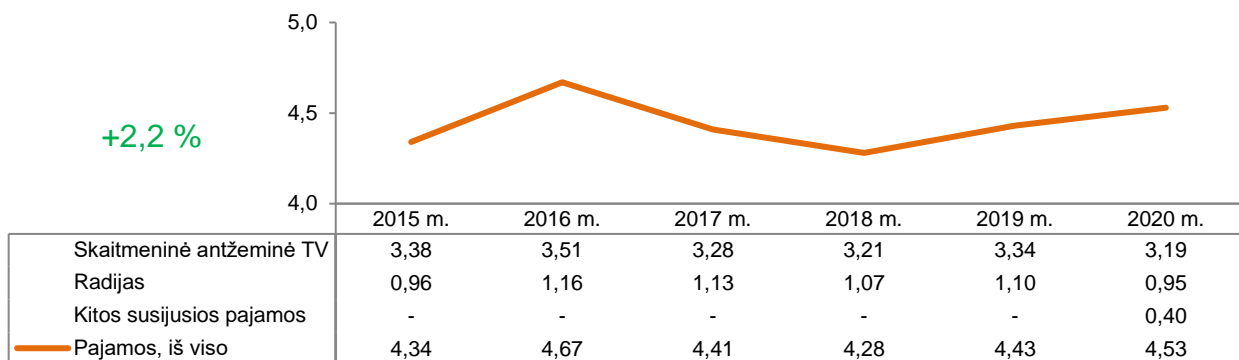
4.3. Didmeninės televizijos ir radijo programų siuntimo paslaugos

Paslaugų teikėjai. 2020 m. didmenines televizijos programų siuntimo paslaugas teikė 1 ūkio subjektas – AB Lietuvos radijo ir televizijos centras, kuris šias paslaugas teikė nacionaliniais tinklais. Šis skaičius yra 2 ūkio subjektais mažesnis nei 2019 m.

Didmenines radijo programų siuntimo paslaugas 2020 m., kaip ir anksčiau, teikė tik 1 ūkio subjektas – AB Lietuvos radijo ir televizijos centras.

Pajamos. 2020 m., palyginti su 2019 m., pajamos iš televizijos ir radijo programų siuntimo paslaugų teikimo padidėjo 2,2 proc. ir siekė 4,53 mln. Eur (žr. 78 pav.). Nuo 2020 m. išskiriamos pajamos, gautos už kitas su televizijos ir radijo programų siuntimu susijusias paslaugas, kurios 2020 m. siekė 0,40 mln. Eur. 2020 m. visas pajamas, gautas už televizijos ir radijo programų siuntimo paslaugas, uždirbo AB Lietuvos radijo ir televizijos centras. 2019 m. šiam ūkio subjektui teko 99,9 proc. rinkos.

78 pav. Pajamos, gautos už televizijos ir radijo programų siuntimo paslaugas, pagal paslaugų grupes, mln. Eur, 2015–2020 m.

Šaltinis: RRT.

Skaitmeninės antžeminės televizijos transliacijų perdavimo stotys. 2020 m. pabaigoje Lietuvoje veikė 91 (2019 m. – 87) skaitmeninės antžeminės televizijos stotis: 16 iš jų buvo naudojamos vietinėms ir regioninių transliuotojų televizijos programoms siųsti, likusios 75 – dviejų nacionalinės aprėpties tinklų (VŠĮ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tinklo ir AB Lietuvos radijo ir televizijos centro pirmojo tinklo) programoms perduoti.

2020 m. pajamos, gautos už didmenines radijo ir televizijos programų siuntimo paslaugas, padidėjo 2,2 proc. ir sudarė 5,4 proc. visų televizijos ir radijo rinkos pajamų. Visas pajamas, gautas už šias paslaugas, uždirbo AB Lietuvos radijo ir televizijos centras.

5. Prieiga prie fizinės infrastruktūros

SVARBU!

- Kadangi RRT turima informacija iki 2017 m. apima tik prieigos prie nenaudojamos šviesolaidinės linijos skaidulos paslaugas ir visiškai atsietos ir iš dalies atsietos prieigos prie vietinės metalinės vytos poros linijos paslaugas, šiame ataskaitos skyriuje pateikiama informacija apima šių paslaugų teikimą visu 2015–2020 m. laikotarpiu, o informacija apie kitas prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugas pateikiama tik už 2017–2020 m.
- Šiame ataskaitos skyriuje kiti prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugų teikėjai yra visi prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugų teikėjai, išskyrus 79 paveiksle nurodytus UAB „Skaidula“ ir „Telia Lietuva“, AB, ir 81 paveiksle nurodytus UAB „Duomenų logistikos centras“, VšĮ „Plačiajuostis internetas“, UAB „Skaidula“ ir „Telia Lietuva“, AB (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

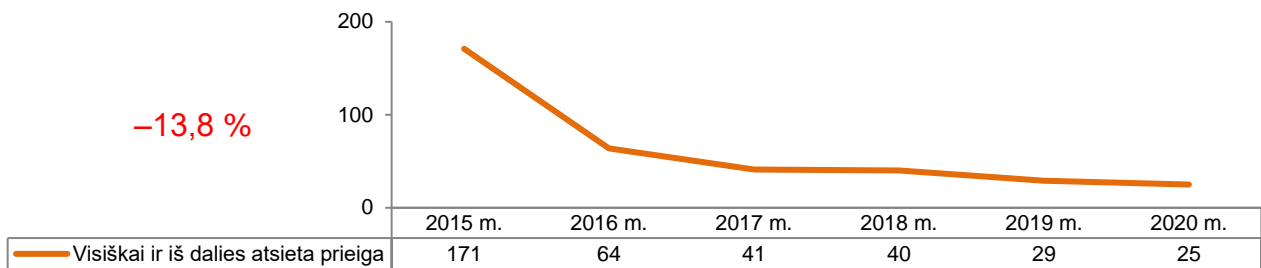
2020 m. Lietuvoje buvo teikiamos šios didmeninės prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugos:

- didmeninės vietinės linijos, skirtos viešosioms fiksuotojo telefono ryšio paslaugoms operatoriaus išankstinio pasirinkimo būdu teikti, paslauga (angl. *Wholesale Line Rental, WLR*);
- prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos paslauga;
- prieigos prie visiškai atsietos ir iš dalies atsietos vietinės linijos (vietinės metalinės vytos poros, vietinės šviesolaidinės linijos) paslauga;
- prieigos prie ryšių kabelių kanalų sistemos paslauga;
- prieigos prie kitos fizinės infrastruktūros paslaugos.

Teikėjai. Didmeninės prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugas Lietuvoje 2020 m. pabaigoje teikė 16 ūkio subjektų, t. y. 1 ūkio subjektu daugiau, palyginti su 2019 m. 2020 m., kaip ir 2019 m., „Telia Lietuva“, AB, vienintelė teikė didmeninės vietinės linijos, skirtos viešosioms fiksuotojo telefono ryšio paslaugoms operatoriaus išankstinio pasirinkimo būdu teikti, paslaugas. 2020 m. prieigos prie vietinės metalinės vytos poros linijos paslaugas teikė „Telia Lietuva“, AB, ir AB „LTG Infra“, o prieigos prie vietinės šviesolaidinės linijos paslaugas teikė AB Lietuvos radijo ir televizijos centras ir AB „LTG Infra“. 2020 m. pabaigoje prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos paslaugų teikimu užsiėmė 12 ūkio subjektų, t. y. 1 ūkio subjektu mažiau nei 2019 m. Prieigos prie ryšių kabelių kanalų sistemos paslaugas 2020 m. teikė 3 ūkio subjektai.

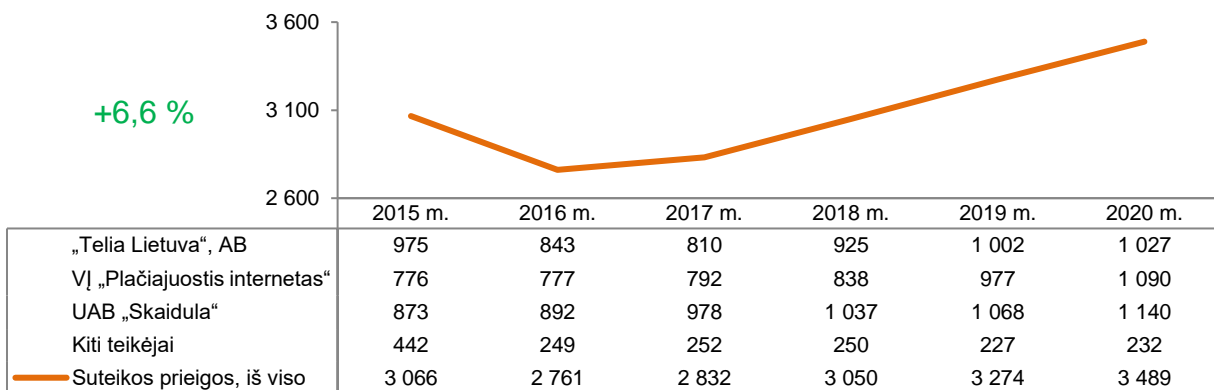
Suteiktų prieigų skaičius. 2015–2020 m. laikotarpiu prieigos prie visiškai atsietos ir iš dalies atsietos vietinės linijos paslaugų paklausa palaipsniui mažėjo (žr. 79 pav.). Bendras suteiktų prieigų prie vietinės linijos skaičius 2020 m. pabaigoje siekė 25 vnt. arba 13,8 proc. mažiau nei 2019 m.: iš jų 16 prieigų suteikta prie vietinės metalinės vytos poros linijos ir 9 – prie vietinės šviesolaidinės linijos. Manytina, kad suteiktų prieigų prie

visiškai ir iš dalies atsietos vietinės linijos populiarumo mažėjimą lemia suteiktų prieigų prie šviesolaidinės linijos skaidulų, nurodytų 80 pav., skaičiaus augimas.

79 pav. **Suteiktų prieigų prie visiškai ir iš dalies atsietos vietinės linijos skaičius, vnt., 2015–2020 m.**
Šaltinis: RRT.

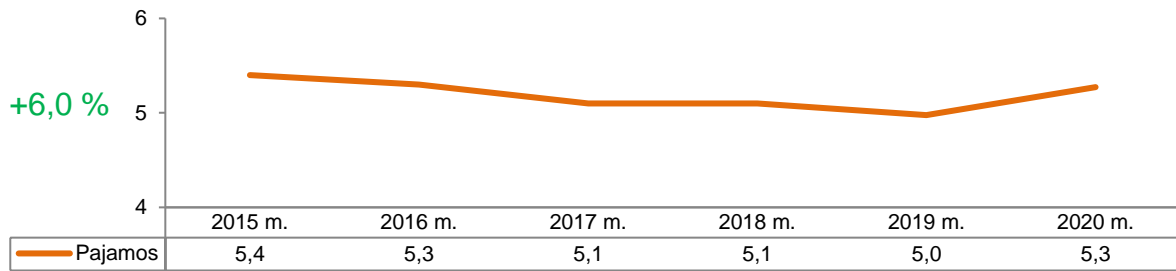
Paslaugų teikėjai 2020 m. pabaigoje buvo suteikę 3 489 šviesolaidinės linijos skaidulas (žr. 80 pav.). Suteiktų prieigų prie šviesolaidinės linijos skaidulų skaičius 2015–2016 m. mažėjo, tačiau nuo 2017 m. prasidėjo suteiktų prieigų skaičiaus augimas. 2020 m. pabaigoje buvo suteikta 6,6 proc. arba 215 skaidulų daugiau nei 2019 m. pabaigoje. Mažmeninių prieigų prie šviesolaidinės linijos skaidulų skaičius 2020 m. pabaigoje siekė 631. 2020 m. prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos paslaugų rinkoje pagal suteiktų prieigų skaičių toliau lyderio poziciją užėmė UAB „Skaidula“ – 2020 m. UAB „Skaidula“ rinkos dalis, palyginti su 2019 m., išaugo 0,1 procentinio punkto ir siekė 32,7 proc.

80 pav. **Suteiktų prieigų prie šviesolaidinių linijų skaidulos skaičius, vnt., 2015–2020 m.**
Šaltinis: RRT.

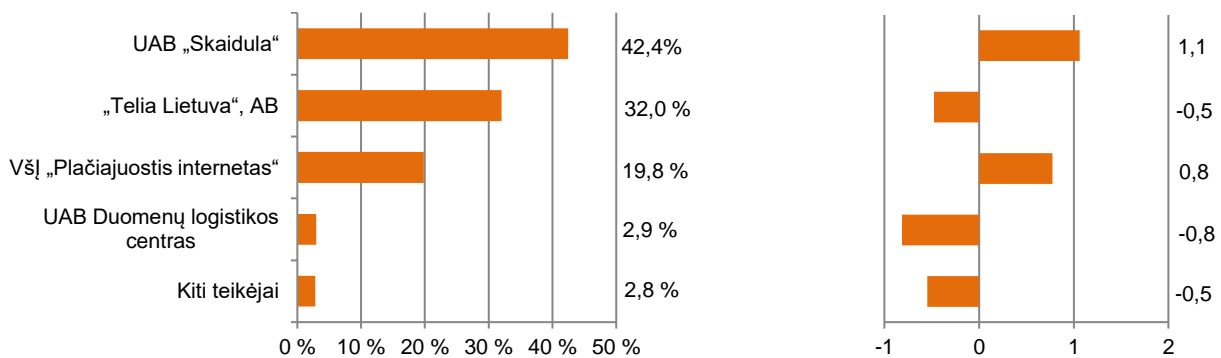
2020 m. pabaigoje buvo suteikta 843 didmeninių vietinių linijų, skirtų viešosioms fiksuotojo telefono ryšio paslaugoms operatoriaus išankstinio pasirinkimo būdu teikti (27 linijomis daugiau nei 2019 m.), bei prieiga prie 8 954 km ilgio ryšių kabelių kanalų sistemos.

Pajamos. Bendrosios pajamos, gautos už prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugų teikimą, 2020 m. siekė 10,6 mln. Eur arba 6,4 proc. daugiau nei 2019 m. 49,8 proc. pajamų, gautų už prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugų teikimą, arba 5,3 mln. Eur (žr. 81 pav.) buvo gauta už prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos paslaugų teikimą. Pajamos, gautos už mažmeninių prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos paslaugų teikimą, siekė 0,1 mln. Eur. Prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos paslaugų teikėjai 2020 m., palyginti su 2019 m., uždirbo 6,0 proc. daugiau pajamų. 3,0 mln. Eur buvo gauta už prieigos prie ryšių kabelių kanalų sistemos paslaugų teikimą. Daugiausia pajamų už prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugų teikimą gavo „Telia Lietuva“, AB, t. y. 58,7 proc. visų pajamų, gautų už prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugų teikimą.

81 pav. **Pajamos, gautos už prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos paslaugas, mln. Eur, 2015–2020 m.**
Šaltinis: RRT.

2020 m. UAB „Skaidula“ išliko prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos paslaugų teikimo rinkos lydere pagal gautas pajamas – jos rinkos dalis padidėjo 1,1 procentinio punkto (82 pav.). 2020 m., palyginti su 2019 m., taip pat padidėjo VŠĮ „Plačiajuostis internetas“ rinkos dalis, kuri išaugo 0,8 procentinio punkto ir siekė 19,8 proc.

82 pav. **Pajamų, gautų už prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.**
Šaltinis: RRT.

Pajamos, gautos už prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugų teikimą, 2020 m. siekė 10,6 mln. Eur ir buvo 6,4 proc. didesnės nei 2019 m. Paslaugų teikėjai 2020 m. pabaigoje buvo suteikę 3 489 šviesolaidinės linijos skaidulas, t. y. 6,6 proc. daugiau nei 2019 m.

PAŠTO PASLAUGOS RINKA

1. Bendroji pašto paslaugos rinkos apžvalga

Paslaugos teikėjai	51
Didžiausias paslaugos teikėjas	AB Lietuvos paštas
Siuntų kiekis, mln. vnt	83,5
Didmeninės pajamos, mln. Eur	1,1
Mažmeninės pajamos, mln. Eur	203,0
Bendros pajamos, mln. Eur	204,1

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti pašto paslaugos teikėjai yra visi pašto paslaugos teikėjai, išskyrus AB Lietuvos pašta, UAB „DPD Lietuva“, UAB „DHL Lietuva“, UAB „Venipak Lietuva“, UAB „TNT“, UAB „Skubios siuntos“, UAB „Omniva LT“, UAB „Négé“, „Federal Express Corporation“ filialą, UAB „Itella logistic“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Pašto paslauga – pašto siuntų surinkimas, rūšiavimas, vežimas ir pristatymas – vis dar išlieka svarbia šalies ekonominio ir socialinio vystymosi dalimi. Tai viena seniausių ir labiausiai paplitusių ryšių priemonių, tačiau taip pat ir viena greičiausiai ir labiausiai besikeičiančių paslaugų. Labiausiai pokyčius pašto paslaugos sektoriuje skatina naujų technologijų plėtra – ypač didėjantis elektroninių priemonių naudojimas bei automatizavimas. Tiek šalies viduje, tiek visame pasaulyje ženkliai didėjančios e. prekybos apimtys lemia pašto siuntų srauto augimą. Lietuvoje pašto paslaugos rinka sparčiai auga jau dvylika metų – nuo 2009-ųjų. Per šį laikotarpį rinka išaugo 211,7 proc. ir 2020 m. jos pajamos siekė 204,1 mln. Eur, t. y. sudarė 21,8 proc. visų Lietuvos ryšių sektoriaus pajamų.

Pašto paslaugos teikimą galima suskaidyti į šias tris pagrindines veiklas: korespondencijos siuntų³¹ (laiškų ir smulkių paketų) siuntimą, pašto siuntinių (daiktų ir prekių iki 50 kg) siuntimą ir kitų pašto ir su pašto paslauga susijusių paslaugų teikimą (reklaminės informacijos, laikraščių, žurnalų, kitų periodinių leidinių ir pan. siuntimą). Pašto paslauga taip pat gali būti skirstoma į universaliąją pašto paslaugą ir į neuniversaliąją pašto paslaugą.

Paslaugų teikėjai. 2020 m. pabaigoje apie pašto paslaugos teikimą iš viso buvo pranešę 62 ūkio subjektai, t. y. 7 pašto paslaugos teikėjais daugiau nei 2019 m. pabaigoje (žr. 31 lentelę). Per 2020 m. įregistruoti 7 nauji pašto paslaugos teikėjai, išbrauktų iš pašto paslaugos teikėjų sąrašo nebuvo. Tačiau faktiškai pašto paslaugą 2020 m. pabaigoje teikė 51 iš 62 ūkio subjektų, t. y. 3 daugiau nei 2019 m.

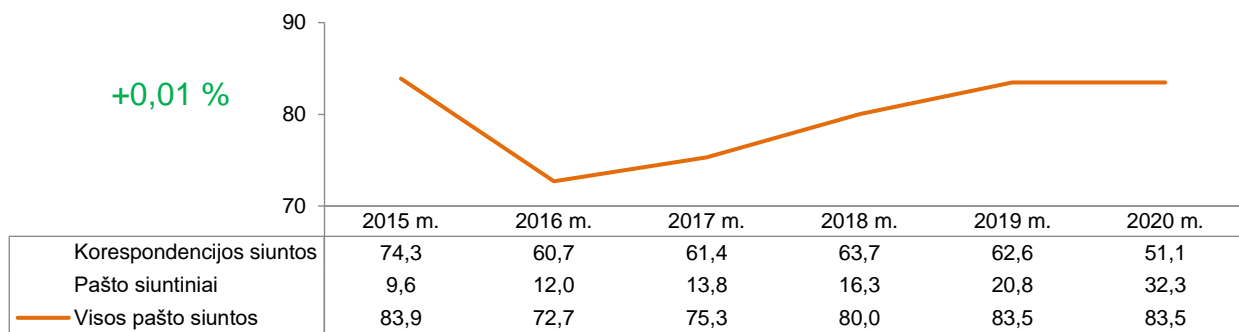
³¹ Korespondencijos siunta – tai siųstina ir pristatytina pašto siunta, ant kurios nurodytas gavėjo adresas ir kurią sudaro ant bet kokios fizinės medžiagos užrašytas pranešimas, įskaitant smulkiuosius paketus (knygos, katalogai, laikraščiai ir kiti periodiniai leidiniai nelaikomi korespondencijos siuntomis).

31 lentelė. **Pašto paslaugos teikėjų skaičius, vnt., 2015–2020 m.**

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Faktiškai pašto paslaugą teikusių teikėjų skaičius	47	55	46	45	48	51
Bendras pašto paslaugos teikėjų skaičius	66	67	65	57	55	62

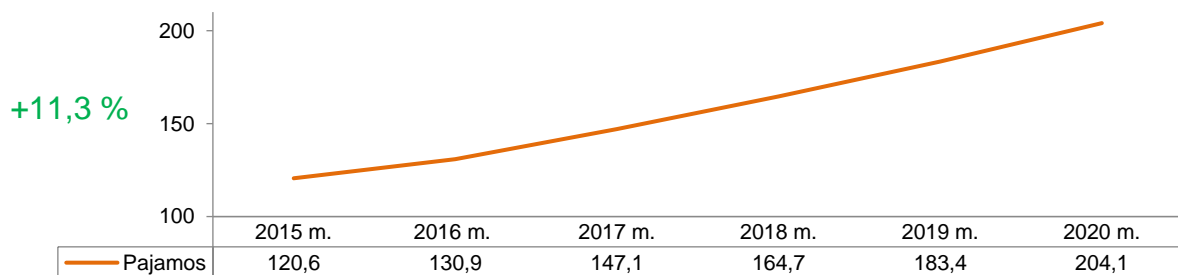
Šaltinis: RRT.

Bendras siuntų kiekis. Per 2020 m. buvo išsiųsta 83,5 mln. vnt. pašto siuntų, t. y. 0,01 proc. daugiau nei 2019 m. (žr. 83 pav.). Per visą 2015–2020 m. laikotarpį bendras pašto siuntų kiekis sumažėjo 0,4 mln. vnt. arba 0,5 proc. Visu nagrinėjamu periodu didžiąją pašto siuntų dalį sudarė korespondencijos siuntos, tačiau skaičiuojant nuo bendro pašto siuntų kiekio ji kasmet mažėjo: 2015 m. siekė 88,6 proc., 2020 m. – 61,3 proc.

83 pav. **Bendro pašto siuntų skaičiaus dinamika, mln. vnt., 2015–2020 m.**

Šaltinis: RRT.

Pajamos. 2020 m. visi pašto paslaugos teikėjai uždirbo 204,1 mln. Eur pajamų ir tai buvo 11,3 proc. arba 20,7 mln. Eur daugiau nei 2019 m. (žr. 84 pav.). Atkreiptinas dėmesys, kad pajamos, gautos už pašto paslaugos teikimą, visu nagrinėjamu 2015–2020 m. laikotarpiu kasmet augo po daugiau nei 8,5 proc. Vertinant procentine išraiška, didžiausias augimas (12,4 proc.) matomas 2017 m., tačiau, vertinant pinigine išraiška, matyti, kad pajamos labiausiai augo 2020 m. (20,7 mln. Eur).

84 pav. **Pajamos, gautos už pašto paslaugos teikimą, mln. Eur, 2015–2020 m.**

Šaltinis: RRT.

2020 m. pašto paslaugos rinka išlaikė tas pačias, nuo 2015 m. susiformavusias pajamų struktūros proporcijas: didžiausią pajamų dalį (66,2 proc.) sudarė pajamos, gautos už pašto siuntinių siuntimą (žr. 32

lentelę), pajamų dalis už korespondencijos siuntų siuntimą siekė 29,0 proc., už kitas pašto paslaugas³² – 4,3 proc., už didmeninę pašto paslaugą³³ – 0,5 proc.

Pajamos, gautos už neuniversaliosios pašto paslaugos teikimą, 2020 m. ir toliau sudarė didžiausią pašto paslaugos pajamų dalį (84,6 proc.), kuri per metus padidėjo 2,4 procentinio punkto (žr. 32 lentelę). 2015–2019 m. laikotarpiu dideliais tempais kilusios pajamos, gautos už universaliosios pašto paslaugos³⁴ teikimą, 2020 m. sumažėjo 7,3 proc. ir siekė 30,3 mln. Eur.

32 lentelė. **Pašto paslaugos pajamų struktūra pagal siuntų ir paslaugų rūšis, mln. Eur, 2015–2020 m.**

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Pagal siuntų rūšis:						
<i>korespondencijos siuntos</i>	49,0	49,5	55,4	67,8	68,9	59,1
<i>pašto siuntiniai</i>	59,7	72,3	83,1	90,4	106,4	135,1
<i>kita</i>	11,9	9,1	8,6	6,5	8,0	8,7
<i>didmeninė pašto paslauga*</i>	-	-	-	-	-	1,1
Pagal paslaugos rūšis:						
<i>universaliosios</i>	18,7	20,4	24,1	30,6	32,7	30,3
<i>neuniversaliosios</i>	101,9	110,5	123,0	134,1	150,7	172,7
<i>didmeninė pašto paslauga*</i>	-	-	-	-	-	1,1
Iš viso	120,6	130,9	147,1	164,7	183,4	204,1

* išskirta nuo 2020 m.

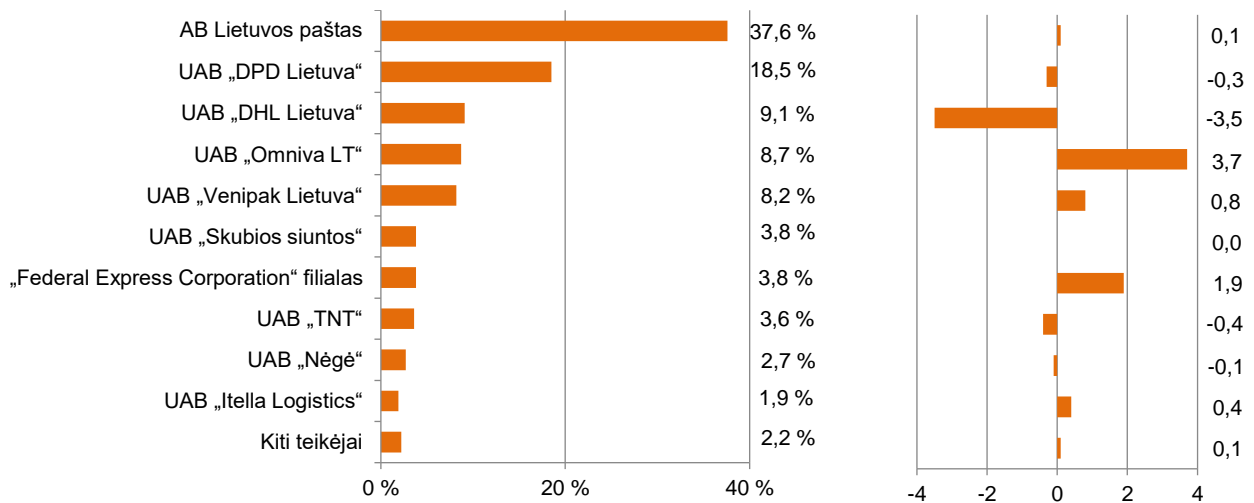
Šaltinis: RRT.

Pagal pajamas 2020 m. didžiausia pašto paslaugos rinkos dalis (37,6 proc.) priklausė AB Lietuvos paštui (žr. 85 pav.). Jo rinkos dalis per metus padidėjo 0,1 procentinio punkto. Antroji vieta pagal užimamą pašto paslaugos rinkos dalį, kuri siekė 18,5 proc., teko UAB „DPD Lietuva“, trečioji – UAB „DHL Lietuva“, užėmusiai 9,1 proc. rinkos. Per 2020 m. labiausiai išaugo UAB „Omniva LT“ ir „Federal Express Corporation“ filialo rinkos dalys – atitinkamai 3,7 ir 1,9 proc. punkto.

³² Pajamos už kitas pašto paslaugas – tai gali būti pašto mokes ženklų, vokų, pakuočių ir pan. pardavimo pajamos. Šios pajamos neapima pajamų, gautų už periodinių leidinių pristatymą.

³³ Pajamos už didmeninę pašto paslaugą – tai pajamos, gautos už pašto siuntų, kurias pašto paslaugos teikėjas gauna iš kito Lietuvos Respublikoje pašto paslaugos teikimo veiklą vykdančio pašto paslaugos teikėjo, pristatymą gavėjui.

³⁴ Universalioji pašto paslauga – teisės aktų nustatyta kokybės pašto paslauga, kuri už prieinamą kainą turi būti teikiama visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje visiems tokią paslaugą pageidaujantiems gauti naudotojams. Lietuvos Respublikos teritorijoje turi būti užtikrintas šios universaliosios pašto paslaugos teikimas: 1) iki 2 kilogramų pašto siuntų surinkimas, rūšiavimas, vežimas ir pristatymas; 2) iki 10 kilogramų pašto siuntinių surinkimas, rūšiavimas, vežimas ir pristatymas; 3) registruotųjų ir įvertintųjų pašto siuntų surinkimas, rūšiavimas, vežimas ir pristatymas; 4) iki 20 kilogramų pašto siuntinių, gautų iš kitų valstybių narių, pristatymas.

85 pav. Pašto paslaugos rinkos pajamų struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.
Šaltinis: RRT.

Investicijos. Nuo 2018 m. RRT renka informaciją apie investicijas, susijusias su pašto paslaugos teikimu. 2018 m. jos siekė 5,5 mln. Eur, 2019 m. – 12,0 mln. Eur, 2020 m. – 22,4 mln. Eur. 2020 m. 82,7 proc. (18,5 mln. Eur) visų investicijų sudarė AB Lietuvos pašto investicijos, o UAB „DPD Lietuva“ ir UAB „Miesto logistika“ investicijos 2020 m. viršijo 1 mln. Eur. Pašto paslaugos teikėjai daugiausia investavo į pašto tinklo, ypač į siuntų savitarnos terminalų (paštomatų), plėtrą ir modernizavimą bei inovatyvius logistikos programines įrangos sprendimus.

Pašto tinklas. 2020 m. matoma tradicinių pašto paslaugos teikimo vietų, tokių kaip stacionariosios pašto paslaugos teikimo vietos, pašto dėžutės, nuomojamosios pašto dėžutės, skaičiaus mažėjimo ir naujoviškų pašto paslaugos teikimo vietų plėtros tendencija. 2020 m., palyginti su 2019 m., 52,0 proc. išaugo paštomatų skaičius – nuo 550 iki 836 vnt. 2020 m. pabaigoje daugiausia paštomatų turėjo UAB „Omniva“ – 35,9 proc. (300 vnt.), AB Lietuvos paštas – 32,5 proc. (272 vnt.), UAB „DPD Lietuva“ – 17,3 proc. (145 vnt.), UAB „Itella Logistics“ – 12,8 proc. (107 vnt.).

2020 m. Tarnyba pradėjo rinkti informaciją apie pašto siuntų atsiėmimo ir išsiuntimo vietas³⁵ (angl. *pick up / drop off points*) – metų pabaigoje Lietuvoje buvo 382 tokios vietos.

Pastaruosius dvylika metų matoma ryški pašto paslaugos rinkos augimo tendencija ir vis didėjanti pašto paslaugos pajamų dalis Lietuvos ryšių sektoriuje rodo, jog gyventojai itin aktyviai siunčia ir gauna įvairias pašto siuntas. Tam įtakos turėjo pažangios elektroninių ryšių priemonės, augančios pirkimo internetu apimtys, o 2020 m. – dar ir dėl Covid-19 pandemijos įtakos padidėjęs pašto paslaugų poreikis.

³⁵ Pašto siuntų atsiėmimo ir (ar) išsiuntimo vieta (angl. *pick up / drop off points*) – vieta, kurioje teikiamos pašto paslaugos ir kurioje siuntėjas gali pateikti pašto siuntas išsiųsti, o gavėjas gali jas atsiimti, tiesiogiai dalyvaujant pašto siuntų atsiėmimo ir (ar) išsiuntimo vietą aptarnaujančiam asmeniui. Stacionariosios ir nenuolatinės pašto paslaugos teikimo vietos nėra priskiriamos pašto siuntų atsiėmimo ir (ar) išsiuntimo vietoms.

2. Korespondencijos siuntos

 Paslaugos teikėjai	31
 Siuntų kiekis, mln. vnt.	51,1
 Mažmeninės pajamos, mln. Eur	59,1

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti korespondencijos siuntų teikėjai yra visi korespondencijos siuntų teikėjai, išskyrus AB Lietuvos pašta, UAB „DHL Lietuva“, UAB „Venipak Lietuva“, UAB „TNT“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Paslaugų teikėjai. 2020 m. korespondencijos siuntas teikė 31 ūkio subjektas, t. y. 4 ūkio subjektais mažiau nei 2019 m.

Bendras siuntų kiekis. Per 2020 m. buvo išsiųsta 51,1 mln. vnt. korespondencijos siuntų. Tai yra 18,3 proc. mažiau nei 2019 m. (žr. 33 lentelę). Per visą 2015–2020 m. laikotarpį bendras korespondencijos siuntų kiekis sumažėjo 23,2 mln. vnt. arba 31,2 proc. Visu nagrinėjamu periodu didžiąją dalį korespondencijos siuntų sudarė neuniversalsios korespondencijos siuntos, o 2020 m. jų dalis nuo bendro siuntų kiekio siekė 69,5 proc. Pastebėtina, kad nuo 2015 m. neuniversaliųjų paslaugų segmente korespondencijos siuntų kiekis nuolat mažėjo (išskyrus nedidelį augimą 2018 m.), o universalsios korespondencijos siuntų kiekis nuo 2015 iki 2019 m. kasmet augo, tačiau 2020 m., palyginus su 2019 m., nukrito 24,4 proc.

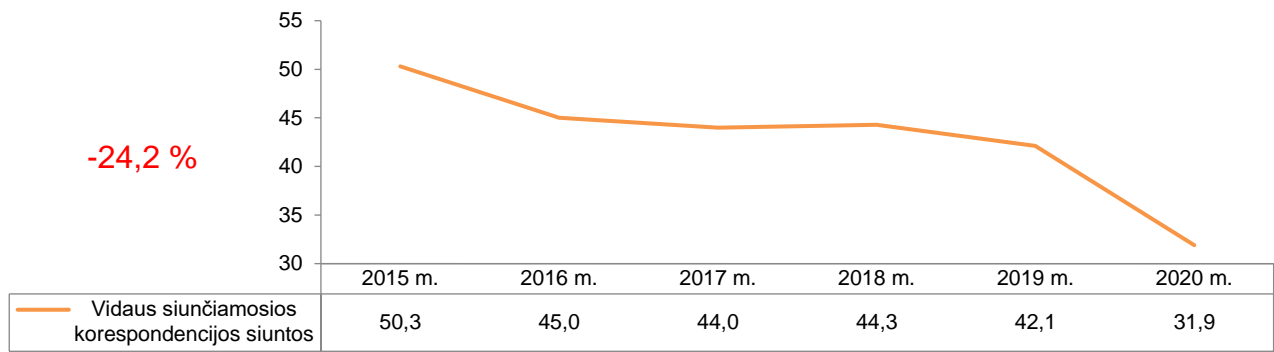
33 lentelė. **Korespondencijos siuntų kiekiai, mln. vnt., 2015–2020 m.**

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Universalsios korespondencijos siuntos	16,8	17,2	18,8	19,7	20,7	15,6
Neuniversalsios korespondencijos siuntos	57,5	43,5	42,6	44,0	42,0	35,5
Iš viso	74,3	60,7	61,4	63,7	62,6	51,1

Šaltinis: RRT.

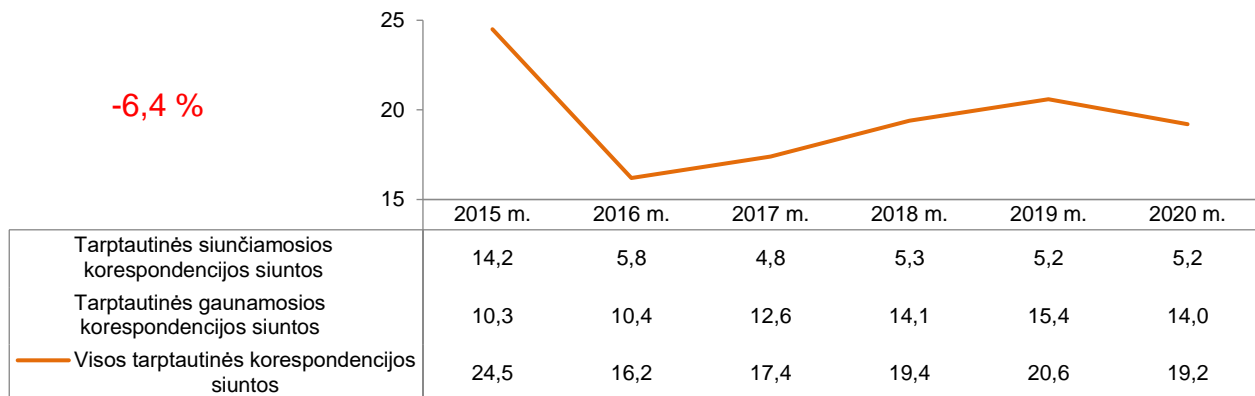
Didžiausia dalis (86,7 proc.) visų korespondencijos siuntų siūsta ir gauta per AB Lietuvos pašta, nors tai yra 1,5 procentinio punkto mažiau nei 2019 m. Per UAB „Pašto paslaugos“ siūsta ir gauta 4,3 proc. (1,2 procentinio punkto daugiau nei 2019 m.), per UAB „Šiaulių naujienos“ – 2,4 proc. (1,4 procentinio punkto daugiau nei 2019 m.), per UAB „Venipak Lietuva“ – 1,7 proc. (0,7 procentinio punkto daugiau nei 2019 m.) korespondencijos siuntų.

Siuntų kiekis pagal kryptį. Pagal kryptį, korespondencijos siuntos yra skirstomos į vidaus siunčiamąsias, tarptautines siunčiamąsias ir tarptautines gaunamąsias korespondencijos siuntas. 2020 m. buvo išsiųsta 31,9 mln. vnt. vidaus siunčiamųjų korespondencijos siuntų – tai 24,2 proc. mažiau nei 2019 m. (žr. 86 pav.). Per visą 2015–2020 m. laikotarpį matoma vidaus siunčiamųjų korespondencijos siuntų kiekio sumažėjimo tendencija (18,4 mln. vnt. arba 36,6 proc.). Didžiausia (79,8 proc.) rinkos dalis, vertinant pagal vidaus siunčiamųjų korespondencijos siuntų skaičių, 2020 m. priklausė AB Lietuvos paštui, UAB „Pašto paslaugos“ užėmė 6,9 proc., UAB „Šiaulių naujienos“ – 3,8 proc., UAB „Venipak Lietuva“ – 2,4 proc., UAB „Araneum“ – 1,6 proc., UAB „Apskonta“ – 1,1 proc. rinkos.

86 pav. **Vidaus siunčiamųjų korespondencijos siuntų skaičiaus dinamika, mln. vnt., 2015–2020 m.**
Šaltinis: RRT.

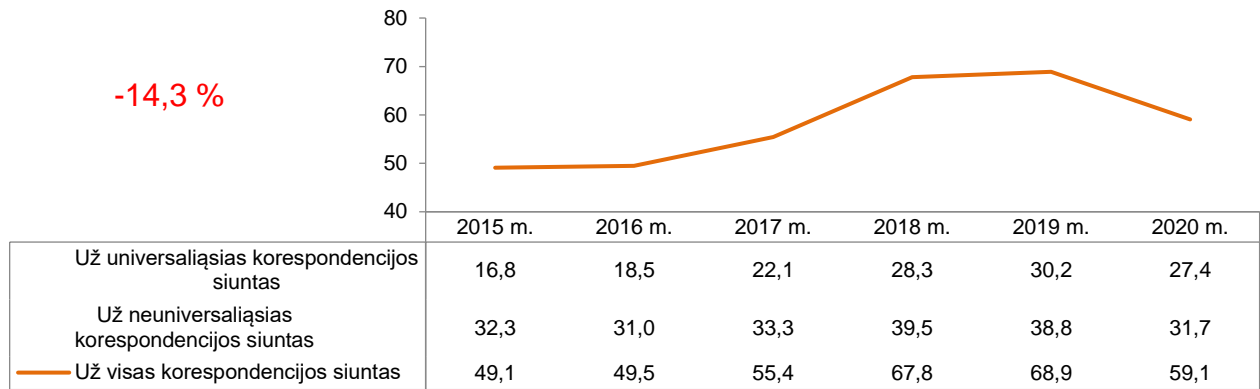
Tarptautinių korespondencijos siuntų skaičius analizuojamu 2015–2020 m. laikotarpiu sumažėjo 5,3 mln. vnt. arba 21,6 proc. 2020 m. buvo išsiųsta ir gauta 19,2 mln. vnt. tarptautinių korespondencijos siuntų (6,4 proc. mažiau negu 2019 m.) (žr. 87 pav.), iš jų 5,2 mln. vnt. arba 27,1 proc. tarptautinių siunčiamosios korespondencijos siuntų ir 14,0 mln. vnt. arba 72,9 proc. tarptautinių gaunamosios korespondencijos siuntų. 2020 m. iš visų tarptautinių korespondencijos siuntų 10,4 mln. vnt. arba 54,1 proc. buvo siųsta į ES valstybes nares ir (arba) gauta iš jų. Didžiausia rinkos dalis, vertinant pagal tarptautinių korespondencijos siuntų skaičių, 2020 m. atiteko AB Lietuvos paštui – 98,3 proc.

87 pav. **Tarptautinių korespondencijos siuntų skaičiaus dinamika, mln. vnt., 2015–2020 m.**
Šaltinis: RRT.

Daugiausia (42,1 proc.) 2020 m. Lietuvos teritorijoje pristatytų korespondencijos siuntų buvo įdėtos į gaunamųjų laiškų dėžutes, 32,5 proc. – atsiimtoms pašto skyriuje, 21,7 proc. – įteiktos gavėjui jo gyvenamojoje ar buveinės vietoje.

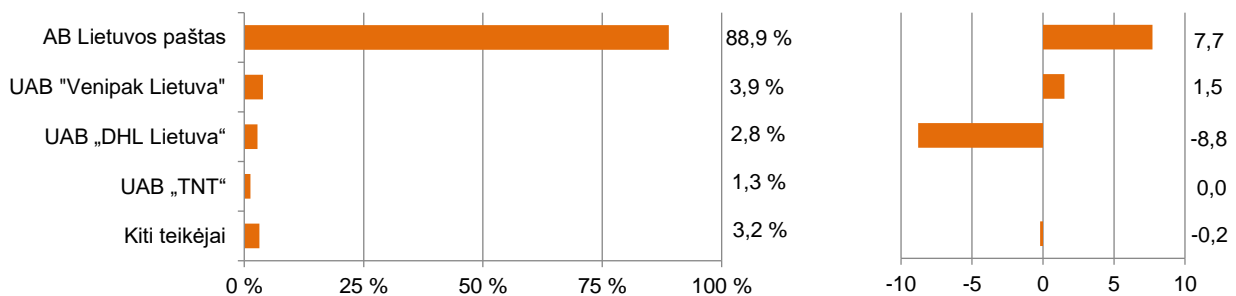
Pajamos, gautos už korespondencijos siuntų siuntimo paslaugas. Visos pajamos, gautos už korespondencijos siuntų siuntimą, 2020 m., palyginti su 2019 m., sumažėjo 14,3 proc. ir sudarė 59,1 mln. Eur (žr. 88 pav.), tačiau, palyginti su 2015 m., jos išaugo 20,4 proc. 2020 m. didžioji pajamų dalis (53,6 proc.) buvo gauta teikiant neuniversaliųjų korespondencijos siuntų pristatymo paslaugas. Pajamos, gautos už šių paslaugų teikimą, per metus sumažėjo 18,3 proc. Pajamos, gautos už universaliųjų korespondencijos siuntų siuntimą, nukrito 9,2 proc.

88 pav. Pajamos, gautos už korespondencijos siuntų siuntimo paslaugas, mln. Eur, 2015–2020 m.

Šaltinis: RRT.

Daugiausia pajamų už korespondencijos siuntų siuntimo paslaugas gavo AB Lietuvos paštas (žr. 89 pav.). Šios įmonės užimama rinkos dalis 2020 m. siekė 88,9 proc. ir buvo 7,7 procentinio punkto didesnė nei 2019 m., UAB „Venipak Lietuva“ teko 3,9 proc., UAB „DHL Lietuva“ – 2,8 proc. visų pajamų, gautų už korespondencijos siuntų siuntimą. Iš visų pašto paslaugos teikėjų per 2020 m. labiausiai sumažėjo UAB „DHL Lietuva“ rinkos dalis (8,8 proc. punkto).

89 pav. Pašto paslaugos teikėjų rinkos dalių struktūra pagal pajamas, gautas už korespondencijos siuntų siuntimą, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.

Šaltinis: RRT.

Per 2015–2020 m. korespondencijos siuntų svarba pašto paslaugos rinkoje sumažėjo. Per 2020 m. buvo išsiųsta 51,1 mln. vnt. korespondencijos siuntų, t. y. 18,3 proc. mažiau nei 2019 m. ir 31,2 proc. mažiau nei 2015 m. Sumažėjimas matomas tiek universaliųjų, tiek ir neuniversaliųjų paslaugų segmente. Pajamos, gautos už korespondencijos siuntų siuntimo paslaugas, 2020 m., palyginti su 2019 m., nukrito 14,3 proc., tačiau per visą 2015–2020 m. laikotarpį išaugo 20,4 proc. Tikėtina, kad tai lėmė didesnio svorio ir brangesnių siuntų siuntimas bei pakilę pašto paslaugos teikėjų tarifai.

3. Pašto siuntiniai

Paslaugos teikėjai	36
Siuntinių kiekis, mln. vnt.	32,3
Mažmeninės pajamos, mln. Eur	135,1

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti pašto siuntinių paslaugų teikėjai yra visi pašto siuntinių paslaugų teikėjai, išskyrus AB Lietuvos paštas, UAB „DPD Lietuva“, UAB „DHL Lietuva“, UAB „Venipak Lietuva“, UAB „TNT“, UAB „Skubios siuntos“, UAB „Omniva LT“, UAB „Négé“, „Federal Express Corporation“ filialą, UAB „Itella logistic“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Paslaugų teikėjai. Pašto siuntinių paslaugas 2020 m. teikė 36 ūkio subjektai, t. y. 5 ūkio subjektais daugiau nei 2019 m.

Siuntinių kiekis. Visą 2015–2020 m. laikotarpį siuntinių kiekis nuolat augo. 2020 m. perduota 32,33 mln. vnt. pašto siuntinių, t. y. 55,2 proc. daugiau nei 2019 m. 2020 m. išsiųsta ir gauta 32,10 mln. vnt. neuniversaliųjų pašto siuntinių, t. y. 55,6 proc. daugiau nei 2019 m., o universaliųjų pašto siuntinių – 0,23 mln. vnt., t. y. 9,8 proc. daugiau, palyginti su ankstesniais metais (žr. 34 lentelę).

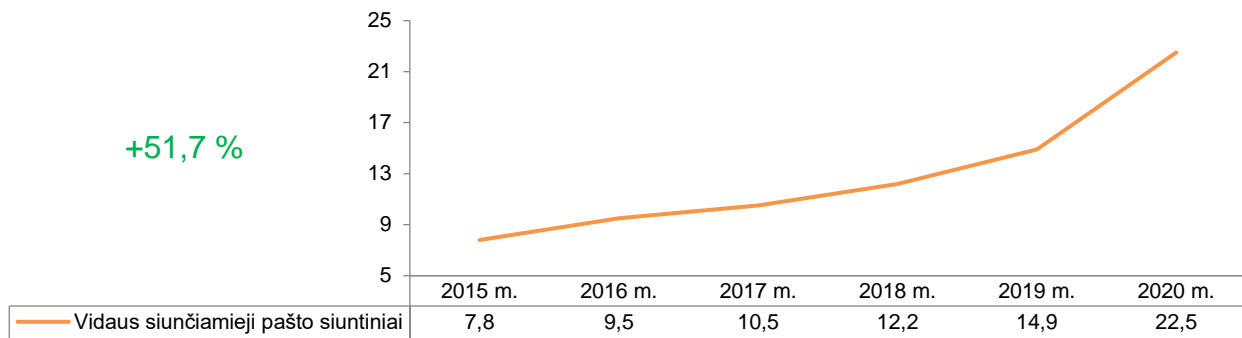
34 lentelė. **Universaliųjų ir neuniversaliųjų pašto siuntinių kiekiai, mln. vnt., 2015–2020 m.**

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Universalieji pašto siuntiniai	0,19	0,18	0,17	0,19	0,21	0,23
Neuniversalieji pašto siuntiniai	9,36	11,79	13,65	16,14	20,63	32,10
Iš viso	9,55	11,97	13,82	16,33	20,84	32,33

Šaltinis: RRT.

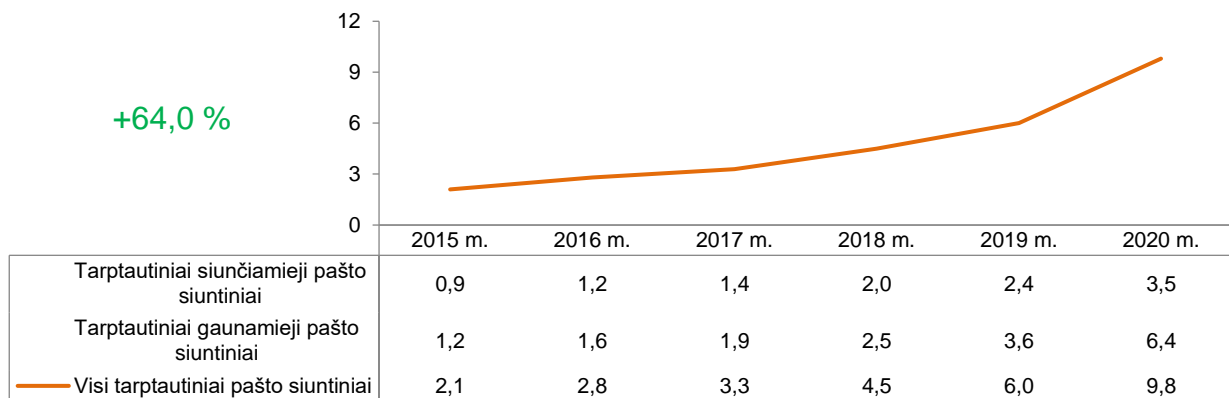
Didžiausią (29,5 proc.) rinkos dalį, vertinant pagal pašto siuntinių skaičių, užėmė UAB „DPD Lietuva“ (4,4 procentinio punkto mažiau nei 2019 metais). UAB „Omniva LT“ užėmė 26,8 proc. rinkos (9,6 procentinio punkto daugiau nei 2019 metais), AB Lietuvos paštas – 19,7 proc. (7,4 procentiniais punktais daugiau nei 2019 m.), UAB „Venipak Lietuva“ – 11,2 proc. (3,9 procentinio punkto mažiau nei 2019 m.), UAB „Itella logistics“ – 3,1 proc. (0,8 procentinio punkto mažiau nei 2019 metais), UAB „DHL Lietuva“ – 3,0 proc. (1,6 procentinio punkto daugiau nei 2019 m.), UAB „Skubios siuntos“ – 2,9 proc. (1,2 procentinio punkto mažiau nei 2019 m.), UAB „Négé“ – 1,4 proc. (0,7 procentinio punkto mažiau nei 2019 m.). Likę ūkio subjektai kartu dalijosi 2,5 proc. rinkos.

Siuntinių kiekis pagal kryptį. Pagal kryptį pašto siuntiniai yra skirstomi į vidaus siunčiamuosius, tarptautinius siunčiamuosius ir tarptautinius gaunamuosius pašto siuntinius. 2020 m. buvo išsiųsta 22,5 mln. vnt. vidaus siunčiamųjų pašto siuntinių – tai 51,7 proc. daugiau, palyginti su 2019 m. (žr. 90 pav.). Per visą 2015–2020 m. laikotarpį vidaus siunčiamųjų pašto siuntinių kiekis išaugo beveik trigubai – 14,7 mln. vnt. arba 188,5 proc. Didžiausią (28,6 proc.) rinkos dalį, vertinant pagal vidaus siunčiamųjų pašto siuntinių skaičių, 2020 m. užėmė UAB „Omniva LT“, AB Lietuvos paštas priklausė 27,0 proc., UAB „DPD Lietuva“ – 26,7 proc., UAB „Venipak Lietuva“ – 13,8 proc., UAB „Négé“ – 2,0 proc. rinkos.

90 pav. **Vadaus siunčiamųjų pašto siuntinių skaičiaus dinamika, mln. vnt., 2015–2020 m.**

Šaltinis: RRT.

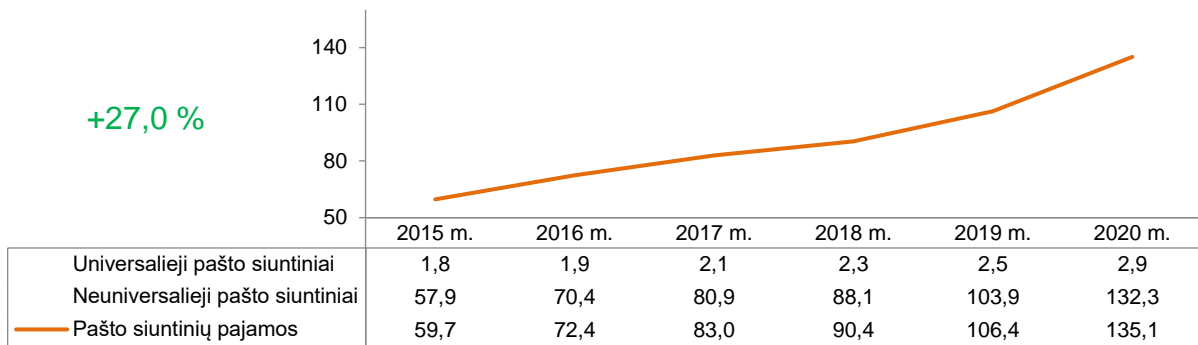
Tarptautinių pašto siuntinių skaičius nuo 2015 iki 2020 m. padidėjo apie 5 kartus, t. y. 7,7 mln. vnt. 2020 m. buvo siųsta ir gauta 9,8 mln. vnt. tarptautinių pašto siuntinių (64,0 proc. daugiau negu 2019 m.) (žr. 91 pav.), iš kurių 64,8 proc. sudarė gaunamieji ir 35,2 proc. – siunčiamieji pašto siuntiniai. Didžioji dalis tarptautinių pašto siuntinių (8,8 mln. vnt. arba 90,1 proc.) buvo siųsta į ES valstybes nares ir (arba) gauta iš jų. Vertinant pagal tarptautinių pašto siuntinių skaičių, 2020 m. UAB „DPD Lietuva“ priklausė 35,9 proc. rinkos, UAB „Omniva LT“ – 22,6 proc., UAB „DHL Lietuva“ – 9,8 proc., UAB „Skubios siuntos“ – 9,5 proc., UAB „Itella Logistics“ – 8,9 proc., UAB „Venipak Lietuva“ – 5,2 proc., AB Lietuvos paštui – 2,9 proc., „Federal Express Corporation“ filialui – 2,6 proc., UAB „TNT“ – 1,9 proc. rinkos.

91 pav. **Tarptautinių pašto siuntinių skaičiaus dinamika, mln. vnt., 2015–2020 m.**

Šaltinis: RRT.

Daugiausia (55,3 proc.) Lietuvos teritorijoje pristatytų pašto siuntinių buvo įteikta gavėjui jo gyvenamojoje ar buveinės vietoje, 42,8 proc. – atsiimta pašto siuntų savitarnos terminaluose.

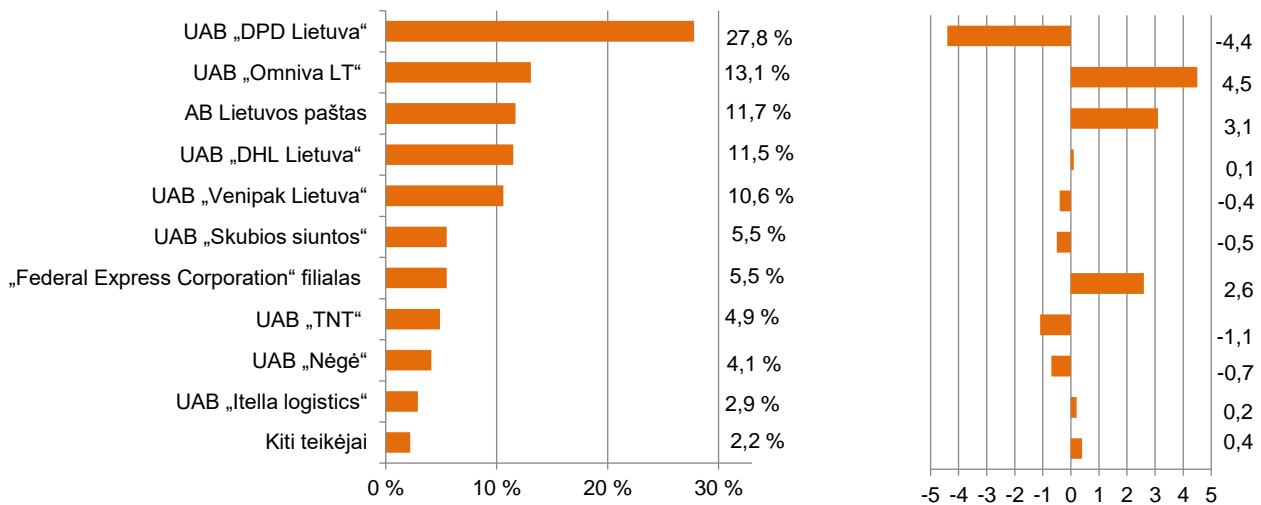
Pajamos, gautos už pašto siuntinių siuntimo paslaugas. Nagrinėjamu 2015–2020 m. laikotarpiu už pašto siuntinių siuntimą gautos pajamos išaugo 2,3 karto (126,3 proc.). 2020 m. už pašto siuntinių siuntimo paslaugas buvo gauta 135,1 mln. Eur pajamų – 28,7 mln. Eur arba 27,0 proc. daugiau nei 2019 m. (žr. 92 pav.). Itin sparčiai augančiai pašto siuntinių paslaugos paklausai svarbią reikšmę turėjo e. prekyba, kuri dar labiau suintensyvėjo dėl Covid-19 pandemijos įtakos.

92 pav. **Pajamos, gautos už pašto siuntinių siuntimo paslaugas, mln. Eur, 2015–2020 m.**
Šaltinis: RRT.

2020 m. 97,9 proc. pajamų buvo gauta už neuniversalijų ir 2,1 proc. – už universalijų pašto siuntinių siuntimą. Pajamos, gautos už neuniversalijų pašto siuntinių siuntimą, 2020 m., palyginti su 2019 m., padidėjo 27,2 proc. arba 28,3 mln. Eur. Pajamos iš universalijų pašto siuntinių teikimo paslaugų per metus pakilo 16,1 proc. arba 0,4 mln. Eur (žr. 92 pav.).

Didžiausias rinkos dalis, vertinant pagal pajamas, gautas už pašto siuntinių siuntimą, 2020 m. pasidalijo UAB „DPD Lietuva“, užėmusi 27,8 proc., UAB „Omniva LT“ – 13,1 proc., AB Lietuvos paštas – 11,7 proc., UAB „Venipak Lietuva“ – 10,6 proc. rinkos (žr. 93 pav.). Per 2020 m. labiausiai augo UAB „Omniva LT“ rinkos dalis (4,5 proc. punkto), labiausiai sumažėjo –UAB „DPD Lietuva“ rinkos dalis (4,4 proc. punkto).

93 pav. **Pašto paslaugos teikėjų užimamos rinkos dalys pagal pajamas, gautas už pašto siuntinių siuntimą, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2020 m.**
Šaltinis: RRT.

2020 m. pašto siuntinių rinkos augimas buvo didžiausias per visą 2015–2020 m. laikotarpį. Tokį spartų augimą lėmė dėl Covid-19 pandemijos įtakos dar labiau suintensyvėjusi e. prekyba, pasikeitę vartotojų įpročiai, pagerėjęs pašto paslaugos pasiekiamumas. Visu 2015–2020 m. laikotarpiu pašto siuntinių kiekis išaugo 3,4 karto, o už jų siuntimą gautos pajamos – 2,3 karto. Vertinant pagal pajamas, pašto siuntiniai užėmė didžiausią (66,2 proc.) pašto paslaugos rinkos dalį.

4. Universalioji pašto paslauga

Paslaugos teikėjas	AB Lietuvos paštas
Teikimo vietos, vnt.	576
Siuntų kiekis, mln. vnt.	15,8
Mažmeninės pajamos, mln. Eur	30,3

Paslaugos teikimas. 2020 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, vienintelis universaliosios pašto paslaugos teikėjas Lietuvoje buvo AB Lietuvos paštas. Ši paslauga buvo teikiama 576 vietose, t. y. 96 vietose mažiau nei 2019 m. (žr. 35 lentelę). Per 2015–2020 m. laikotarpį kilnojamųjų universaliosios pašto paslaugos teikimo vietų padaugėjo 2,4 karto (190 vnt.), o stacionariųjų sumažėjo 2,6 karto (406 vnt.). 2020 m. pabaigoje 56,1 proc. visų vietų buvo kilnojamosios, 43,9 proc. – stacionariosios.

35 lentelė. Universaliosios pašto paslaugos teikimo vietų skaičius, vnt., 2015–2020 m.

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Kilnojamosios pašto paslaugos teikimo vietos	133	128	156	187	323	323
Stacionariosios pašto paslaugos teikimo vietos	659	627	564	545	349	253
Iš viso	792	755	720	732	672	576

Šaltinis: RRT.

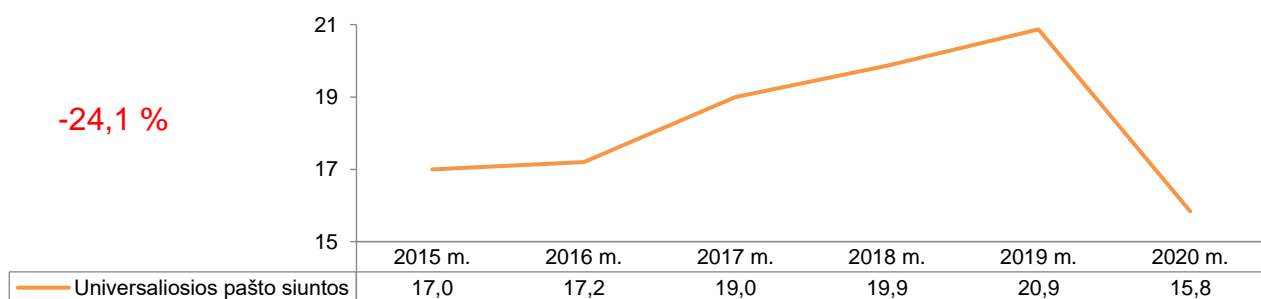
2020 m. Lietuvoje buvo 1 228 siunčiamosios pašto dėžutės, t. y. 148 pašto dėžutėmis arba 10,8 proc. mažiau nei 2019 m. (žr. 36 lentelę). Visu 2015–2020 m. laikotarpiu siunčiamųjų pašto dėžučių skaičius kiekvienais metais mažėjo.

36 lentelė. Siunčiamųjų pašto dėžučių skaičius, vnt., 2015–2020 m.

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Siunčiamosios pašto dėžutės	1 687	1 670	1 606	1 583	1 376	1 228

Šaltinis: RRT.

Paslaugos kiekis. 2020 m. buvo išsiųsta ir gauta 15,8 mln. universaliosios pašto paslaugos siuntų, t. y. 24,1 proc. mažiau nei 2019 m. (žr. 94 pav.).

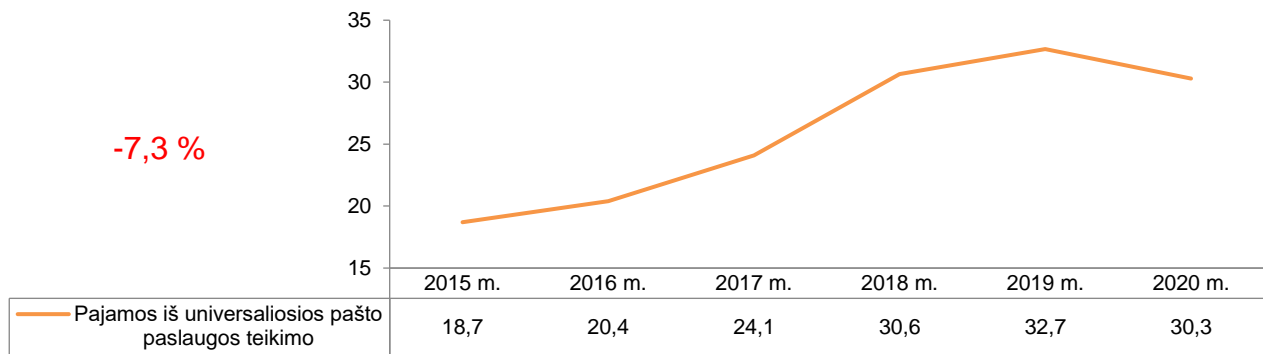

94 pav. Suteiktos universaliosios pašto paslaugos mastas, mln. vnt., 2015–2020 m.

Šaltinis: RRT.

Pajamos. Ketverius metus iš eilės augusios universaliosios pašto paslaugos teikimo pajamos 2020 m., palyginti su 2019 m., nukrito 7,3 proc. ir siekė 30,3 mln. Eur, tačiau vis tiek buvo 1,6 karto arba 11,6

mln. Eur didesnės nei 2015 m. Didžiausias augimas fiksuotas 2018 m. – tai daugiausiai lėmė išaugę universaliosios pašto paslaugos teikimo tarifai (žr. 95 pav.).

95 pav. **Pajamos, gautos už universaliosios pašto paslaugos teikimą, mln. Eur, 2015–2020 m.**

Šaltinis: RRT.

Universalioją pašto paslaugą Lietuvoje teikia AB Lietuvos paštas. Ši paslauga itin svarbi atokių gyvenamųjų vietovių gyventojams, kuriems suteikiama galimybė siųsti ir gauti įvairius pašto siuntinius ar korespondencijos siuntas. Tačiau, mažėjant korespondencijos siuntų skaičiui, 2015–2019 m. laikotarpiu kasmet augęs universaliosios pašto paslaugos siuntų skaičius 2020 m. taip pat nukrito.

5. Konkurencija pašto rinkoje

HHI pagal korespondencijos siuntų skaičių	7 554,8
HHI pagal pašto siuntinių skaičių	2130,4
HHI pagal pajamas	2 033,0

Siekiant nustatyti konkurencijos intensyvumą pašto rinkoje, analizuojami rinkos koncentraciją³⁶ rodantys rodikliai: rinkos struktūros rodikliai CR₄³⁷ ir CR₈³⁸ bei Hiršmano–Herfindalio indeksas (angl. *Hirschman-Herfindahl index*) HHI³⁹.

Koncentracija pagal korespondencijos siuntų kiekį. Vertinant pašto rinkos koncentraciją pagal korespondencijos siuntų kiekį, CR₄ ir CR₈ rodikliai rodo, kad 2015–2020 m. periodu rinkoje buvo aukštas koncentracijos lygis, kuris išliko stabilus (žr. 37 lentelę). Tokios aukštos rodiklių reikšmės parodo, kad, nepaisant gana didelio aktyvių pašto paslaugos teikėjų skaičiaus, korespondencijos siuntų rinka yra koncentruota, o jos struktūra panaši į oligopolinę, kai rinkoje didžiausią dalį užima bei dominuoja keli pašto paslaugos teikėjai.

Pasižiūrėjus į keturių didžiausių teikėjų užimamos rinkos dalies CR₄ rodiklio dinamiką, matyti, kad šio rodiklio reikšmės yra pakankamai stabilios ir svyruoja tarp 91,1 ir 95,1 proc. ribos. 2020 m., palyginti su 2019 m., rodiklio reikšmė padidėjo 0,8 procentinio punkto. Lyginant 2015–2020 m. rodiklio reikšmes, matyti, jog CR₄ pakilo 1,9 procentinio punkto.

Aštuonių didžiausių teikėjų užimamos rinkos dalies CR₈ rodiklio dinamika per 2015–2020 m. laikotarpį rodo, kad didžiausia koncentracija rinkoje buvo 2020 m., kai aštuoni didžiausi paslaugos teikėjai užėmė 97,9 proc. korespondencijos rinkos. 2020 m., palyginti su 2019 m., šio rodiklio reikšmė paaužo 0,1 procentinio punkto. Kadangi CR₄ ir CR₈ rodiklių reikšmės pernelyg nesiskiria, galima teigti, kad korespondencijos siuntų rinką dalijasi keturi rinkos žaidėjai.

37 lentelė. Rinkos koncentracijos indeksai pagal korespondencijos siuntų skaičių, 2015–2020 m.

Indeksas	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
CR ₄ , proc.	93,2	91,1	93,2	94,4	94,3	95,1
CR ₈ , proc.	97,4	96,2	97,2	97,7	97,8	97,9
HHI	5 933,4	7 181,5	7 645,1	8 169,4	7 811,7	7 554,8

Šaltinis: RRT.

³⁶ Koncentracija – rinkos situacija, kai ekonominės veiklos kontrolė yra sutelkta vienoje arba keliose įmonėse, kitaip sakant, kai mažas skaičius įmonių užima didžiąją dalį tam tikros rinkos.

³⁷ Koncentracijos lygio rodiklis CR₄ rodo keturių didžiausių rinkos dalyvių užimamą rinkos dalį procentais.

³⁸ Koncentracijos lygio rodiklis CR₈ rodo aštuonių didžiausių rinkos dalyvių užimamą rinkos dalį procentais. CR reikšmės:

- apie 0 proc. reiškia, kad rinkoje yra tobula konkurencija, egzistuoja puikios sąlygos konkuruoti arba yra labai mažas monopolinis konkuruojimas, t. y. keturios didžiausios įmonės neturi jokios didelės įtakos rinkoje.
- mažiau nei 40 proc. reiškia, kad rinkoje yra efektyvi konkurencija, mažas koncentracijos lygis.
- mažiau nei 70 proc. reiškia, kad rinka yra vidutiniškai koncentruota, rinka panaši į oligopolinę.
- daugiau nei 70 proc. reiškia, kad rinkoje yra aukštas koncentracijos lygis, rinka yra tarp oligopolijos ir monopolijos.
- 100 proc. reiškia labai koncentruotą oligopoliją: jei, pvz., CR₁ = 100 proc., rinka yra monopolinė.

³⁹ HHI rodo visų rinkos dalyvių pajėgumų išsidėstymo netolygumą bei yra žinomiausias ir svarbiausias konkurencijos intensyvumo rinkoje indeksas. HHI yra tiesiogiai proporcingas koncentracijai (t. y. jai didėjant – didėja, o jai mažėjant – mažėja). Kuo mažesnis HHI, tuo didesnė konkurencija, ir atvirkščiai – HHI didėjimas rodo konkurencijos mažėjimą ir rinkos jėgos didėjimą. HHI reikšmės:

- HHI < 1 000 – nekoncentruota rinka;
- HHI tarp 1 000 ir 2 000 – vidutinis koncentracijos indeksas;
- HHI virš 2 000 – aukštas koncentracijos lygis.

Kaip matyti iš 37 lentelėje pateiktos informacijos, HHI rodiklis taip pat rodo, kad korespondencijos siuntų rinka yra labai koncentruota. Pastebėtina, kad nuo 2015 iki 2018 m. HHI rodiklio reikšmė vis kilo, 2018 m. perkopė 8 000 ribą ir siekė 8 169,4, o 2019 m. vėl pradėjo mažėti ir 2020 m. buvo lygi 7 554,8. Tokia aukšta HHI rodiklio reikšmė parodo didelį korespondencijos siuntų rinkoje veikiančių dalyvių pajėgumų išsidėstymo netolygumą bei korespondencijos siuntų paslaugos susitelkimą vienoje įmonėje.

Koncentracija pagal pašto siuntinių kieki. Vertinant pašto rinkos koncentraciją pagal pašto siuntinių kieki, matyti, kad siuntinių rinka Lietuvoje yra ne tokia koncentruota kaip korespondencijos siuntų (žr. 38 lentelę).

Keturių didžiausių paslaugos teikėjų užimamos rinkos dalies rodiklis CR₄ rodo didesnę nei vidutinį, bet neviršijantį 90 proc. koncentracijos lygį: 2015–2018 m. šis rodiklis svyravo nuo 81,2 iki 84,9 proc., 2019 m. nukrito iki 77,0 proc., 2020 m. paaugo iki 87,2 proc. Per visą nagrinėjamą 2015–2020 m. laikotarpį CR₄ rodiklis padidėjo 2,3 procentinio punkto.

Aštuonių didžiausių teikėjų užimamos rinkos dalies CR₈ rodiklio reikšmės nagrinėjamu 2015–2020 m. laikotarpiu pernelyg nesikeitė ir laikėsi apie 95–97 proc. Nors CR₄ rodiklio reikšmė laviravo ties vidutinės ir aukštos koncentracijos riba, kitas konkurencijos intensyvumo dydis CR₈ rodė pašto siuntinių rinką esant didelės koncentracijos, kadangi 2020 m. aštuoni didžiausi pašto paslaugos teikėjai užėmė 97,5 proc. pašto siuntinių rinkos.

Atkreiptinas dėmesys, jog 2015–2020 m. laikotarpiu HHI rodiklio reikšmė sumažėjo 134,7 punkto. Didžiausias kritimas buvo 2018 m. – 244,7 punkto, o 2020 m., palyginti su 2019 m., HHI padidėjo 217,9 punkto. Atsižvelgiant į visu nagrinėjamą 2015–2020 m. laikotarpį sumažėjusias HHI rodiklio reikšmes, galima teigti, kad pašto siuntinių rinkoje atsiranda vis daugiau tarpusavyje konkuruojančių šios paslaugos teikėjų.

38 lentelė. **Rinkos koncentracijos indeksai pagal pašto siuntinių skaičių, 2015–2020 m.**

Indeksas	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
CR ₄ , proc.	84,9	81,2	82,4	81,3	77,0	87,2
CR ₈ , proc.	96,9	95,3	96,4	96,3	96,8	97,5
HHI	2 265,1	2 020,9	2 114,8	1 870,1	1 912,5	2 130,4

Šaltinis: RRT.

Koncentracija pagal pašto paslaugos teikėjų pajamas. Vertinant rinkos koncentraciją pagal pašto paslaugos teikėjų pajamas, CR₄ ir CR₈ rodikliai taip pat rodo aukštą koncentracijos lygį. Keturių didžiausių pašto paslaugos teikėjų užimama rinkos dalis per 2020 m., palyginti su 2019 m., sumažėjo 2,4 procentinio punkto, o aštuonių didžiausių padidėjo 1,3 procentinio punkto (žr. 39 lentelę). Nuo 2015 iki 2020 m. CR₄ sumažėjo 1,5 procentinio punkto, CR₈ padidėjo 2,4 procentinio punkto. Atsižvelgiant į CR₄ ir CR₈ rodiklių reikšmes, galima įžvelgti tam tikrus teigiamus pašto paslaugos rinkos pokyčius – pajamos mažiau koncentruojasi keturių didžiausių pašto paslaugos teikėjų rankose, aktyviausia konkurencija ir rinkos pasidalinimas labiau vyksta tarp aštuonių didžiausių paslaugų teikėjų.

Vertinant konkurenciją pašto rinkoje pagal HHI, matyti, kad per 2015–2020 m. laikotarpį šio rodiklio reikšmė sumažėjo 202,8 punkto. Mažėjantis rodiklis rodo mažėjančią pašto paslaugos teikėjų koncentraciją ir didėjančią konkurenciją pašto paslaugos rinkoje. Visgi 2020 m. HHI reikšmė buvo didesnė nei 2 000, dėl to galima teigti, kad pagal šį indeksą pašto paslaugos rinkoje egzistuoja aukštas koncentracijos lygis.

39 lentelė. Rinkos koncentracijos indeksai pagal pajamas, 2015–2020 m.

Indeksas	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
CR ₄ , proc.	75,4	73,6	74,6	72,9	76,3	73,9
CR ₈ , proc.	90,8	90,9	91,0	91,3	91,9	93,2
HHI	2 235,8	1 965,2	1 793,1	1 861,5	2 051,5	2 033,0

Šaltinis: RRT.

Iš analizuojamų rinkų Lietuvoje labiausiai koncentruota yra korespondencijos siuntų rinka. Pašto siuntinių rinka – mažiau koncentruota nei korespondencijos siuntų rinka. Vertinant pašto siuntinių ir visų pašto paslaugos teikėjų gautų pajamų rinkas pagal HHI indeksą, galima teigti, jog jose egzistuoja aukštas koncentracijos lygis.

2020 m. paslaugas teikę elektroninių ryšių paslaugų teikėjai

Eil. Nr.	Paslaugų teikėjai	Telefono ryšys	Duomenų perdavimas	Radijas ir televizija	Prieiga prie fizinės infrastruktūros
1	„Telia Lietuva“, AB	•	•	•	•
2	A. Judicko individuali įmonė	•	•		
3	A. Zaicos IĮ VIPI		•		
4	AB „LTG Infra“	•			•
5	AB „Ogmios centras“	•	•		
6	AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	•	•	•	•
7	„AS TV Play Baltics“		•	•	
8	Dainiaus Kamarausko įmonė „Davgita“		•		
9	„DIDWW Ireland Ltd“	•			
10	G. Pečiulio įmonė		•		
11	H. Abramavičiaus įmonė		•		
12	IĮ „IT Kubas“		•		
13	IĮ „Satinet“		•		
14	„Inmarsat Global Limited“		•		
15	Ivančiko IĮ „Žaibas“		•	•	
16	J. Jasiulionio IĮ			•	
17	UAB „Vilniaus radijo studija“		•	•	
18	UAB „Besmegeniai“ (buvusi „KLI LT“, UAB)	•	•	•	
19	KTU Informacinių technologijų departamentas		•		
20	L. Bulovo firma „Elektromedija“		•		
21	UAB „Inetas LT“		•		

Eil. Nr.	Paslaugų teikėjai	Telefono ryšys	Duomenų perdavimas	Radijas ir televizija	Prieiga prie fizinės infrastruktūros
22	„SIA Tet“ filialas (buvusi „SIA Lattelecom Ltd.“)		•		
23	UAB „Splus“	•	•	•	•
24	UAB „Teleline LT“	•			
25	UAB „Internetas Vilniuje“		•	•	
26	UAB „Agon Networks“	•			
27	UAB „AirnetTV“		•	•	•
28	UAB „Arvilas“	•			
29	UAB „Autožvilgsnis“	•			
30	UAB „AVVA“		•	•	
31	UAB „Balticum TV“	•	•	•	•
32	UAB „Baltnetos komunikacijos“	•	•		
33	UAB „Bitė Lietuva“	•	•		
34	UAB „Bitosis“		•		
35	UAB „Cgates“	•	•	•	•
36	UAB „Consilium Optimum“	•	•	•	
37	UAB „CSC Telecom“	•	•		
38	UAB „Data Business“		•	•	
39	UAB „Dekbera“		•		
40	UAB „Dicto Citius“		•		
41	UAB „Mediafon Technology“	•			
42	UAB Duomenų logistikos centras		•		•
43	UAB „Dzūkijos internetas“		•		
44	UAB „EcoFon“	•	•	•	•
45	UAB „Ektra“		•		•
46	UAB „Elneta“		•		
47	UAB „Eltida“		•		
48	UAB „Etanetas“		•	•	•

Eil. Nr.	Paslaugų teikėjai	Telefono ryšys	Duomenų perdavimas	Radijas ir televizija	Prieiga prie fizinės infrastruktūros
49	UAB „Eteris“		•	•	
50	UAB „Eurocom“	•	•		
51	UAB „Funaris“			•	
52	UAB „Horda“			•	
53	UAB Ignalinos televizija		•	•	
54	UAB „Ilora“		•	•	
55	UAB „Informacijos labirintas“		•		
56	UAB „Init“	•	•	•	
57	UAB „Kalbu Lt“	•			
58	UAB „Kalvanet“		•		
59	UAB „Kauno interneto sistemos“		•	•	
60	UAB „Kednetas“		•		
61	UAB „Kodas“		•		
62	UAB „Kréna“		•	•	
63	UAB „Kvartalo tinklas“		•	•	
64	UAB „Lema“		•		
65	UAB „Linaspas“		•		
66	UAB „CITIC Telecom CPC Lithuania“		•		
67	UAB „LT telekomunikacijos“	•			
68	UAB „Magnetukas“		•	•	
69	UAB „Mano kamanė“			•	
70	UAB „Marsatas“		•	•	
71	UAB „Mavy studija“	•			
72	UAB „Mediafon Carrier Services“	•			
73	UAB „Mediafon“	•			
74	UAB „Metamedia ir ko“	•			
75	UAB Molėtų radijas ir televizija		•	•	
76	UAB „N plus“		•		

Eil. Nr.	Paslaugų teikėjai	Telefono ryšys	Duomenų perdavimas	Radijas ir televizija	Prieiga prie fizinės infrastruktūros
77	UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“	•	•	•	
78	UAB „Netas“		•		
79	UAB „Netsis“		•		
80	UAB „NNT“		•		
81	UAB „Pakeleivis“		•		
82	UAB „Parabolė“		•	•	
83	UAB „Patrimpas“			•	
84	UAB „Penkių kontinentų komunikacijų centras“	•	•	•	•
85	UAB „Peoplefone“	•			
86	UAB „Progmera“		•	•	
87	UAB „Proitas“	•			
88	UAB „Radijo elektroninės sistemos“	•	•	•	
89	UAB „Raystorm“	•			
90	UAB „Roventa“	•	•	•	
91	UAB „Arcus Novus“ (buvusi UAB „Satgate“)		•		
92	UAB „SauleNet“		•		
93	UAB „Skaidula“				•
94	UAB „Skylink LT“	•			
95	UAB „Socius“		•	•	•
96	UAB „Sugardas“		•	•	•
97	UAB „Šilutės internetas“		•		
98	UAB „TCG Telecom“	•			
99	UAB „Tele2“	•	•		
100	UAB „Teledema SIP“	•			
101	UAB „Teledema“	•	•		
102	UAB „Telekomunikaciniai projektai“	•	•		
103	UAB „Teleksas“	•			

Eil. Nr.	Paslaugų teikėjai	Telefono ryšys	Duomenų perdavimas	Radijus ir televizija	Prieiga prie fizinės infrastruktūros
104	UAB „Telemeta“	•			
105	UAB „Televizijos komunikacijos“	•	•	•	
106	UAB „Verslo tiltas“		•		
107	UAB „Viltuva“		•	•	
108	UAB „Vinetika“		•		
109	MB „VIP sprendimai“		•		
110	UAB „Zirzilė“		•	•	
111	VŠĮ „Plačiajuostis internetas“		•		•
112	UAB „Blue Bridge“		•		
113	Vytauto Ričkausko įmonė		•		
114	„Voxbone SA“	•			
115	VŠĮ „Comtel“		•		
116	UAB „Ukmergės IT“		•		
117	UAB „Moremins Lietuva“	•			
118	UAB „Alantic“	•			
119	„ONOFFAPP OÜ“	•			
120	„Nord Connect OU“	•			
121	„Compatel Limited“	•			
122	„Cubic Telecom Limited“		•		
123	„Telvox Global B. V.“ („Telserv Compliance“)	•			
124	„IP Telecom Bulgaria“	•			
125	„BELGACOM INTERNATIONAL CARRIER SERVICES SA“	•			
126	„Nexmo Inc.“	•			
127	„Zoom Voice Communications, Inc.“	•			
		55	89	42	16

Pašto paslaugos teikėjai 2020 m.

Eil. Nr.	Paslaugos teikėjai	Korespondencijos siuntos	Pašto siuntiniai
1	AB Lietuvos paštas	•	•
2	A. Safošinos individuali įmonė		•
3	UAB „Altas Baltikos“		•
4	UAB „Apskonta“	•	
5	UAB „Araneum“	•	
6	UAB „Autopašto terminalas“	•	•
7	UAB „Avaneta“*		
8	IĮ „Britlita“		•
9	UAB „DHL Lietuva“	•	•
10	UAB „DPD Lietuva“	•	•
11	UAB „Drusvilma“	•	
12	UAB „Emduva“	•	
13	UAB „EU Broker“		•
14	„Federal Express Corporation“ filialas	•	•
15	UAB „Finansinės strategijos“	•	•
16	UAB „Gosenda“		•
17	UAB „Greitasis paštas“	•	
18	UAB „HRES“		•
19	UAB „Investbaltija“	•	
20	UAB „Invicte“		•
21	UAB „In Salvo“	•	
22	UAB „Itella Logistics“		•
23	UAB „Kastinida“		•
24	UAB „Kautra“	•	•
25	UAB „Kodas“	•	
26	VšĮ „Kultūros vizija“	•	
27	UAB „Linkera group“		•
28	UAB „Litgina“	•	•
29	UAB „Litpost“	•	
30	UAB „Logistiniai projektai“		•
31	UAB „Miesto logistika“		•
32	UAB „MBE Baltic“	•	•
33	UAB „MBE Klaipėda“	•	•
34	UAB „Négé“		•
35	UAB „Omniva LT“		•
36	UAB „Pašto paslaugos“	•	
37	UAB „Prima line“		•
38	UAB „Rusko“	•	•
39	UAB „Samus“	•	•
40	UAB „Skubios siuntos“	•	•
41	UAB „Šiaulių naujienos“	•	
42	UAB „Šiaurės siunta“		•
43	UAB „TNT“	•	•
44	UAB „Toras LT“		•
45	UAB „Utenos diena“	•	
46	UAB „Velo kurjeris“		•
47	UAB „Venipak Lietuva“	•	•
48	UAB „Verslo spaudos centras“	•	•
49	VšĮ „Vilties pagalba“		•

Eil. Nr.	Paslaugos teikėjai	Korespondencijos siuntos	Pašto siuntiniai
50	UAB „VIM Agentūra“	•	•
51	UAB „Zenesa“	•	
	Iš viso	31	36

* Siunčia tik neadresuotą reklamą.

3 priedas

Gyventojų ir namų ūkių skaičius Lietuvoje sausio 1 d., 2015–2020 m.

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Gyventojų skaičius	2 921 262	2 888 582	2 849 317	2 794 184	2 794 090	2 795 175
Namų ūkių skaičius	1 298 339	1 289 546	1 272 017	1 318 011	1 311 779	1 350 326

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

Universaliosios pašto paslaugos didžiausi tarifai⁴⁰

I. Universaliosios pašto paslaugos Lietuvoje didžiausi tarifai

Korespondencijos siunta¹ iki 500 gramų

Eil. Nr.	Universalioji pašto paslauga	Vienos pašto siuntos siuntimo tarifas, Eur (be PVM)	
		nepirmenybinės pašto siuntos	pirmenybinės pašto siuntos
1.	Iki 20 gramų	0,49	0,55
2.	Sunkesnė kaip 20 gramų, iki 50 gramų	0,59	0,65
3.	Sunkesnė kaip 50 gramų, iki 100 gramų	0,69	0,75
4.	Sunkesnė kaip 100 gramų, iki 500 gramų	0,79	0,85

Didelių matmenų korespondencijos siunta² iki 2 kilogramų

Eil. Nr.	Universalioji pašto paslauga	Vienos pašto siuntos siuntimo tarifas, Eur (be PVM)	
		nepirmenybinės pašto siuntos	pirmenybinės pašto siuntos
1.	Iki 100 gramų	0,79	0,85
2.	Sunkesnė kaip 100 gramų, iki 500 gramų	0,99	1,05
3.	Sunkesnė kaip 500 gramų, iki 1000 gramų	1,19	1,25
4.	Sunkesnė kaip 1000 gramų, iki 2000 gramų	1,59	1,65

Pašto siuntinys^{3, 4, 5} iki 10 kilogramų (kartu su registravimo paslauga)

Eil. Nr.	Universalioji pašto paslauga	Vienos pašto siuntos siuntimo tarifas, Eur (be PVM)
1.	Už kiekvieną pašto siuntinį	2,40
2.	Už kiekvieną visą ar ne visą kilogramą	0,14

Korespondencijos siuntos¹, didelių matmenų korespondencijos siuntos² ar pašto siuntinio^{3, 4} registravimas ir (ar) įvertinimas

Eil. Nr.	Universalioji pašto paslauga	Vienos pašto siuntos siuntimo tarifas, Eur (be PVM)
1.	Korespondencijos siuntos arba didelių matmenų korespondencijos siuntos registravimas	0,58
2.	Korespondencijos siuntos arba didelių matmenų korespondencijos siuntos registravimas ir įvertinimas	3,48
3.	Pašto siuntinio įvertinimas	3,48

⁴⁰ Patvirtinti Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2014 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 1V-1025 „Dėl universaliosios pašto paslaugos didžiausių tarifų patvirtinimo“.

II. Universaliosios tarptautinės pašto paslaugos didžiausi tarifai

Korespondencijos siunta¹ iki 500 gramų

Eil. Nr.	Universalioji pašto paslauga	Vienos pašto siuntos siuntimo tarifas, Eur (be PVM)			
		nepirmenybinės siuntos		pirmenybinės siuntos	
		į Europos Sąjungos valstybes nares	į kitas valstybes	į Europos Sąjungos valstybes nares	į kitas valstybes
1.	Iki 20 gramų	0,75	0,71	0,81	0,84
2.	Sunkesnė kaip 20 gramų, iki 50 gramų	0,84	0,75	1,00	0,97
3.	Sunkesnė kaip 50 gramų, iki 100 gramų	1,13	0,84	1,29	1,27
4.	Sunkesnė kaip 100 gramų, iki 500 gramų	1,98	2,09	2,37	3,40

Didelių matmenų korespondencijos siunta² iki 2 kilogramų

Eil. Nr.	Universalioji pašto paslauga	Vienos pašto siuntos siuntimo tarifas, Eur (be PVM)			
		nepirmenybinės siuntos		pirmenybinės siuntos	
		į Europos Sąjungos valstybes nares	į kitas valstybes	į Europos Sąjungos valstybes nares	į kitas valstybes
1.	Iki 100 gramų	1,42	1,26	1,85	1,67
2.	Sunkesnė kaip 100 gramų, iki 500 gramų	2,52	3,13	2,93	3,91
3.	Sunkesnė kaip 500 gramų, iki 1000 gramų	4,63	6,95	5,21	7,82
4.	Sunkesnė kaip 1000 gramų, iki 2000 gramų	6,95	10,43	7,53	11,58

Pašto siuntinys^{3, 4, 5} iki 10 kilogramų (kartu su registravimo paslauga)

Eil. Nr.	Universalioji pašto paslauga	Vienos pašto siuntos siuntimo tarifas, Eur (be PVM)	
		į Europos Sąjungos valstybes nares	į kitas valstybes
	Už pašto siuntinio siuntimą mokama pagal tarptautinių pašto siuntinių tarifus. Pašto siuntinių apdorojimo Lietuvoje dalis:		
1.	Už kiekvieną pašto siuntinį	5,07	5,07
2.	Už kiekvieną visą ar ne visą kilogramą	0,14	0,14

Korespondencijos siuntos^{1, 6}, didelių matmenų korespondencijos siuntos^{2, 6} ar pašto siuntinio^{3, 4} registravimas ir (ar) įvertinimas

Eil. Nr.	Universalioji pašto paslauga	Vienos pašto siuntos siuntimo tarifas, Eur (be PVM)
1.	Pirmenybinės korespondencijos siuntos arba pirmenybinės didelių matmenų korespondencijos registravimas	2,03
2.	Pirmenybinės korespondencijos siuntos arba pirmenybinės didelių matmenų korespondencijos registravimas ir įvertinimas	3,48
3.	Pašto siuntinio įvertinimas	3,48

Pastabos:

1. Korespondencijos siuntos didžiausi galimi matmenys: ilgis – 381 mm, plotis – 305 mm, aukštis – 20 mm.
2. Didelių matmenų korespondencijos siuntos didžiausi galimi matmenys: bet kuris matmuo turi neviršyti 600 mm, o siuntos ilgio, pločio ir aukščio suma turi neviršyti 900 mm; ritinio formos siuntos bet kuris matmuo turi neviršyti 900 mm, o ilgio ir dvigubo skersmens suma turi neviršyti 1040 mm.
3. Pašto siuntinio didžiausi galimi matmenys: bet kuris matmuo turi neviršyti 1,05 m, o ilgio ir didžiausios apimties, matuojamos bet kuria kita kryptimi nei ilgis, suma turi neviršyti 2 m.
4. Pašto siuntinio su žyma „Encombrant“ („Didelių matmenų“) didžiausi galimi matmenys: bet kuris matmuo turi neviršyti 1,50 m, o ilgio ir didžiausios apimties, matuojamos bet kuria kita kryptimi nei ilgis, suma turi neviršyti 3 m.
5. Pašto siuntiniui su žyma „Encombrant“ („Didelių matmenų“) papildomai taikomi 50 procentų dydžio 3 arba 7 lentelėje nurodyti siuntimo tarifai.
6. Registruojamos arba registruojamos ir įvertinamos gali būti tik pirmenybinės korespondencijos siuntos arba pirmenybinės didelių matmenų korespondencijos siuntos.
7. Nemokamai siunčiamos korespondencijos siuntos su žyma „Cécogrammes“ („Sekograma“), korespondencijos siuntos, adresuotos karo belaisviams su žyma „Service des prisonniers de guerre“ („Karo belaisvių tarnyba“) ir internuotiems civiliams asmenims su žyma „Service des internés civils“ („Internuotų civilių asmenų tarnyba“) arba siunčiamos šių asmenų.